

ศึกษารูปแบบการต่อเติมบ้านเดี่ยว 2 ชั้นโครงการบ้านเอื้ออาทร
ของชุมชนเอื้ออาทรต่างจังหวัด
กรณีศึกษา : ชุมชนเอื้ออาทรจังหวัดสระบุรี (บ้านนา – แก่งคอย)
IMPROVEMENT OF EUA ARTHON HOUSING PROJECT AT SARABURI
(CASE STUDY: EUA ARTHON SARABURI BAAN NA KEANGKHOI)

ชัช วงศ์ประทุม
CHALASH VONGPRATOOM

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2562

ศึกษารูปแบบการต่อบ้านเดี่ยว 2 ชั้นโครงการบ้านเอื้ออาทร
ของชุมชนเอื้ออาทรต่างจังหวัด
กรณีศึกษา : ชุมชนเอื้ออาทรจังหวัดสระบุรี (บ้านนา – แก่งคอย)

IMPROVEMENT OF EUA ARTHON HOUSING PROJECT AT SARABURI
(CASE STUDY: EUA ARTHON SARABURI BAAN NA KEANGKHOI)

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
พ.ศ. 2562

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศึกษารูปแบบการต่อเติมบ้านเดี่ยว 2 ชั้นโครงการบ้านเอื้ออาทร
ของชุมชนเอื้ออาทรต่างจังหวัด
กรณีศึกษา : ชุมชนเอื้ออาทรจังหวัดสระบุรี (บ้านนา – แก่งคอย)

IMPROVEMENT OF EUA ARTHON HOUSING PROJECT AT SARABURI
(CASE STUDY: EUA ARTHON SARABURI BAAN NA KEANGKHOI)

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
พ.ศ. 2562

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

IMPROVEMENT OF EUA ARTHON HOUSING PROJECT AT SARABURI
(CASE STUDY: EUA ARTHON SARABURI BAAN NA KEANGKHOI)

CHALASH VONGPRATOOM

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF ARCHITECTURE PROGRAM IN INTERIOR ARCHITECTURE

FACULTY OF ARCHITECTURE

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามเผยแพร่ลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2019

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
COPYRIGHT 2019
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
FACULTY OF ARCHITECTURE

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

หัวข้อสารนิพนธ์	ศึกษารูปแบบการต่อเติมบ้านเดี่ยว 2 ชั้นโครงการบ้านเอื้ออาทรของชุมชนเอื้ออาทรต่างจังหวัดกรณีศึกษา : ชุมชนเอื้ออาทรจังหวัดสระบุรี (บ้านนา – แก่งคอย)
นักศึกษา	นาย ชลัช วงศ์ประทุม
รหัสประจำตัว	57602027
ปริญญา	มหาบัณฑิต
สาขาวิชา	สถาปัตยกรรมภายใน
พ.ศ.	2562
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ผศ.ดร.ณัฐนิทร์ รักษวงศ์วาน

บทคัดย่อ

ปัจจุบัน “ บ้าน ” ถือว่าเป็นปัจจัยสี่สำหรับมนุษย์ที่ขาดไม่ได้ในชีวิตประจำวัน จากแนวทางการแก้ปัญหาที่อยู่อาศัย และยกระดับคุณภาพชีวิตให้แก่ผู้มีรายได้น้อยกลุ่มผู้มีรายได้น้อยในชุมชนเมืองที่ไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง กลุ่มที่มีรายได้ครัวเรือนไม่เกินเดือนละ 15,000 บาท (รายได้ปี 2546) และปรับเป็นรายได้ครัวเรือนไม่เกินเดือนละ 40,000 บาท ดังนั้นจึงเกิดโครงการเอื้ออาทร โดยแยกประเภทต่างๆ คือ บ้านเดี่ยวขนาด 2 ชั้น บ้านแฝด อาคารชุด ทาวน์เฮาส์ รัฐบาลจึงตระหนักถึงความสำคัญ โดยมอบหมายให้กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงการคลังร่วมดำเนินการแก้ไขโดยมอบให้การเคหะแห่งชาติจัดสร้างที่อยู่อาศัยให้แก่กลุ่มผู้มีรายได้น้อย บ้านเอื้ออาทรนั้นเป็นโครงการใหญ่จัดทำเป็นจำนวนมาก เป็นอุตสาหกรรมที่อยู่อาศัยสำหรับผู้ที่มีรายได้น้อยเพื่อแก้ปัญหาผู้มีรายได้น้อยที่ต้องการมีบ้านพักอาศัยเป็นของตนเอง บ้านเอื้ออาทรนั้นเป็นการสร้างแบบอุตสาหกรรมซึ่งทำในจำนวนมาก และมีเงื่อนไขเกี่ยวกับงบประมาณเป็นหลัก พื้นที่ใช้สอยภายในบ้าน 70 ตารางเมตรเหมาะสำหรับครอบครัวเล็ก 3-4 คนเท่านั้น สังคมต่างจังหวัดเป็นครอบครัวขยาย วิถีชีวิตค่อนข้างแตกต่างจากชีวิตคนเมือง โครงการเอื้ออาทรที่เกิดขึ้นต่างจังหวัดพื้นที่ใช้สอยภายในบ้านจึงไม่เพียงพอต่อการอยู่อาศัย จึงเกิดการต่อเติมเกิดขึ้น การต่อเติมนั้นเป็นการผ่อนปรนให้ชีวิตเป็นชีวิตมากขึ้น การเพิ่มเติมอาณาเขตการขยายตัวในสิ่งที่ไม่เพียงพอต่อการอยู่อาศัย

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงศึกษาบ้านที่อยู่อาศัยในปัจจุบันของชุมชนเอื้ออาทรที่อยู่ต่างจังหวัด หลังจากที่มีการอยู่อาศัยในปัจจุบัน การต่อเติมนั้นต่อเติมมากน้อยแค่ไหน ครอบครัวส่วนใหญ่ที่อยู่ในบ้านนั้นมีจำนวนผู้อยู่อาศัยมากน้อยแค่ไหน การต่อเติมกับพฤติกรรมการอยู่อาศัยเกิดขึ้นอย่างไร บ้านเอื้ออาทรนั้นขาดสิ่งใด โดยการศึกษาเริ่มจากการเก็บข้อมูลบ้านสำหรับผู้มีรายได้น้อยจากต่างประเทศและในประเทศนำมาเป็นกรณีศึกษา ศึกษาพื้นที่การใช้สอย กิจกรรม ศึกษาทฤษฎีต่างๆที่เกี่ยวกับบ้านเดี่ยว รวบรวมข้อมูล ลงพื้นที่กรณีศึกษา บ้านเดี่ยวเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทรจังหวัดสระบุรี (บ้านนา-แก่งคอย) เก็บข้อมูลจากผู้อยู่อาศัยที่มีการต่อเติมบ้านเกี่ยวกับการใช้พื้นที่ การต่อเติม กิจกรรมการใช้พื้นที่ สรุบบัญชีข้อมูลที่มีปัญหาพร้อมกันภายในโครงการนำมาออกแบบให้ตอบสนองกับพื้นที่เพื่อลดปัญหาการต่อเติมเกินพื้นที่ที่ต่อเติมแบบไร้ทิศทาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี การนำเอกสารนี้ไปใช้โดยไม่ผ่านการขออนุญาตถือว่าผิดกฎหมาย

Thesis Title	Improvement Of EUA ARTHON Housing Project At SARABURI (Case Study: EUA ARTHON SARABURI BAAN NA KEANGKHOI)
Student	Mr.Chalash Vongpratoom
Student's ID	57602027
Degree	Master Of Architecture
Program	Interior Architecture
Year	2019
Thesis Advisor	Assoc.Prof. Yanin Rugwongwan

ABSTRACT

At present, "Home" is considered a fourth factor for humans that are indispensable in everyday life. From solving guidelines housing problems and raising the quality of life for low-income people, low-income groups in urban communities that do not have their own homes. For a household income not more than 15,000 baht per month (income in 2003) and adjusting to household income of not more than 40,000 baht per month. By separating various types , 2-storey detached houses, twin houses, townhouses, the government is therefore aware of the importance By assigning the Ministry of Social Development and Human Security And the Ministry of Finance joined the amendment by granting the National Housing. Baan Eua-Athorn is a large project. Is a housing industry for people with low incomes to solve low income people who want to have their own homes. Baan Eua Arthorn is a large amount of industrial construction and Considering to budget for build it. 70 square meters of living space in the house, suitable for small families of 3-4 people. The provincial society is an extended family. Life is quite different from urban life. Eua-generosity projects that occur in other provinces are not enough space for living. Therefore, an extension occurs The extension is a relief for life to become more alive. The expansion of the territory, the expansion of things that are not sufficient for living

So that, we studied the current residence of the Eua Arthorn community that is in the provinces. After being them living. How much is the extension? How many families are in that house? How to add to the habit of living. What is lack for the low-income house? The study begins with the collection of foreign land home and foreign people in the country used as a case study. Study areas of use, activities, study the various theories about single houses, gather information and survey areas, case studies single house Eua Arthorn Community, Saraburi Province (Bann Na-Kaeng Khoi). Information from residents who have a home renovation regarding the use of space, extension of activity, Conclusion of the problematic information together for designed to respond to the area in order to reduce the problem of adding beyond the space to add up without direction.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผศ.ดร.ญาณินทร์ รัทวงศ์วาน ที่ให้ความอนุเคราะห์รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ให้คำปรึกษา แนะนำ และให้การช่วยเหลือในการศึกษาค้นคว้า รวมถึงสอนวิธีการทำงานที่ดีทำให้ผู้ศึกษารู้จักพัฒนาตนเองในด้านการงานให้ดียิ่งขึ้น

ขอขอบคุณคณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าที่ให้คำแนะนำและแนวทางในการปรับปรุงการศึกษาค้นคว้าให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น ขอขอบคุณคณะอาจารย์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังทุกท่าน ที่สั่งสอนวิชาความรู้ ถ่ายทอดประสบการณ์ต่าง ๆ และนำความรู้เหล่านั้นมาใช้ในการทำวิจัยนี้

ขอขอบคุณ คุณธนศิลป์ วงศ์ประทุม ที่อนุญาตให้ทำการศึกษาค้นคว้าเก็บข้อมูลสถานที่ให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์ และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้า

ขอขอบคุณภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน เจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยทุกท่าน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลและข่าวสารเป็นอย่างดี

สำหรับคุณประโยชน์และคุณงามความดีอันใดที่เกิดจากการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอมอบให้มารดาและบิดาผู้เป็นที่รักและเคารพยิ่ง ครูอาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ข้าพเจ้ามาตลอดจนถึงทุกวันนี้

ชัชช วงศ์ประทุม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	IV
สารบัญ.....	V
สารบัญตาราง.....	VIII
สารบัญรูป.....	XIII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า.....	2
1.3 จุดมุ่งหมายในการศึกษา.....	3
1.4 สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	3
1.5 ขอบเขตในการศึกษา.....	3
1.6 ขั้นตอนในการศึกษา.....	3
1.7 ประโยชน์ที่ผู้ศึกษาได้รับ.....	3
1.8 คำศัพท์นิยาม.....	4
1.9 กรอบแนวคิดการศึกษาค้นคว้า.....	4
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม.....	5
2.1 ความเป็นมาของหน่วยงานจัดทำบ้านสำหรับผู้มีรายได้น้อยในประเทศไทย.....	5-7
2.2 พื้นที่ใช้สอยภายในบ้าน.....	7-9
2.3 แบบบ้านมาตรฐานสำหรับผู้มีรายได้น้อย.....	9
2.3.1 การวางผังในส่วนมิดชิด.....	9
2.3.2 การวางผังในส่วนนอกประสงค์.....	10-11
2.3.3 การระบายอากาศ.....	11-12
2.3.4 ทางติดต่อภายในอาคาร.....	12
2.3.5 ระบบสาธารณูปโภคภายในอาคารที่อยู่อาศัย.....	12
2.3.6 ระบบประปา.....	13
2.3.7 การวางผังอาคาร.....	13

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส..... ไม่ควรเผยแพร่ให้ผู้อื่นได้โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
2.4 กรณีศึกษาบ้านผู้มีรายได้น้อยในต่างประเทศและในประเทศ.....	14
2.4.1 Villa Verde Housing ที่อยู่อาศัยเอื้ออาทรในชิลีออกแบบ.....	14-17
ต่อเติมเองได้โดยเจ้าของ	
2.4.2 Quinta Monroy เคหะการแนวคิดใหม่ออกแบบเพื่อชีวิตอนาคต.....	18-22
2.4.3 Low Cost House บ้านต้นทุนต่ำสำหรับผู้มีรายได้น้อยในเวียดนาม.....	23-26
2.4.4 ที่พักอาศัยผู้มีรายได้น้อย อยู่สบาย ต่อเติมได้เมื่อพร้อม.....	27-30
Monterrey Housing	
2.4.5 ชุมชนคนรักถิ่น.....	31-37
2.5 การควบคุมการต่อเติมที่อยู่อาศัย.....	38
2.6 วิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	39-40
2.7 ข้อมูลกรณีศึกษา.....	41
2.7.1 ภาพถ่ายภายในโครงการบ้านที่ต่อเติม.....	41-43
บทที่ 3 วิธีการศึกษาค้นคว้า.....	44
3.1 วิธีการศึกษาค้นคว้า.....	44
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	44
3.3 เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า.....	44
3.3.1 แบบสัมภาษณ์ผู้พักอาศัยในบ้านพักในโครงการเอื้ออาทรสระบุรี.....	44
3.3.2 แบบสังเกตการณ์.....	44
3.3.3 การเก็บภาพ.....	45
3.3.4 เครื่องบันทึกเสียง.....	45
3.4 วิธีการเก็บข้อมูล.....	45
3.4.1 สัมภาษณ์ สอบถามและใช้เครื่องบันทึกเสียง.....	45
3.4.2 การสังเกตและการถ่ายภาพ.....	45
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	45-46
บทที่ 4 ข้อมูลกรณีศึกษาโครงการบ้านเอื้ออาทร (บ้านนา – แก่งคอย).....	47
และกรณีตัวอย่างบ้านสำหรับผู้มีรายได้น้อยต่างประเทศ	
4.1 ข้อมูลโครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร บ้านนา – แก่งคอย.....	47
4.1.1 องค์ประกอบของโครงการบ้านเอื้ออาทร.....	47-48
4.1.2 สาธารณูปโภคและสาธารณูปการภายในโครงการ.....	48-53

เอกสารนี้เป็นเอกสาร
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีก

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
4.2 ข้อมูลกรณีตัวอย่างบ้านสำหรับผู้มีรายได้น้อยในประเทศมาเลเซีย.....	54-61
4.3 ตารางเปรียบเทียบจากกรณีศึกษา.....	62
4.3.1 ตารางเปรียบเทียบพื้นที่ใช้สอยภายในบ้าน.....	62
4.3.2 เปรียบเทียบราคาวัสดุ.....	63-66
4.4 ข้อมูลกรณีตัวอย่างบ้านสำหรับผู้มีรายได้น้อยในประเทศไทย).....	67
โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทรจังหวัดสระบุรี (บ้านนา-แก่งคอย)	
4.4.1 หลังที่ 1 บ้านจำเภา.....	67-70
4.4.2 หลังที่ 2 บ้านพิชัญใจ.....	71-75
4.4.3 หลังที่ 3 บ้านป่าแต้ม.....	76-80
4.4.4 หลังที่ 4 บ้านพิกาญจนา.....	81-84
4.4.5 หลังที่ 5 บ้านที่ประจักษ์.....	85-88
4.4.6 สรุปผลการลงพื้นที่.....	89-90
บทที่ 5 ข้อเสนอแนะของรูปแบบบ้านผู้มีรายได้น้อย.....	91
5.1 ปัญหาพร้อมกันที่เกิดจากการใช้พื้นที่ภายในบ้านเอื้ออาทร.....	91
5.1.1 ประเด็นด้านการใช้พื้นที่ใช้สอย.....	92
5.1.2 ประเด็นการอยู่อาศัยของผู้สูงอายุ.....	92
5.1.3 ประเด็นด้านการต่อเติมที่ไร้ทิศทาง.....	92
5.1.4 ประเด็นด้านความปลอดภัยในพื้นที่อยู่อาศัย.....	92
5.1.5 ประเด็นด้านความยืดหยุ่นในการใช้พื้นที่.....	92
5.1.6 ประเด็นด้านความพึงพอใจในพื้นที่อยู่อาศัยกับการต่อเติม.....	93
5.1.7 สรุปประเด็นข้อเสนอแนะ.....	93
5.2 กระบวนการในการออกแบบ.....	94
5.2.1 การเพิ่มพื้นที่ให้มากขึ้น.....	95-97
5.2.2 ความปลอดภัย.....	98
5.2.3 พื้นที่อเนกประสงค์.....	99
5.2.4 ความยืดหยุ่นของพื้นที่.....	99
5.2.5 พื้นที่สำหรับผู้สูงอายุ.....	99
5.2.6 พื้นที่สำหรับการขยายตัวของครอบครัวในอนาคต.....	99-102
5.3 สรุปผลรูปแบบที่นำเสนอ.....	103

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส..... การค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีก..... การค้า

สารบัญ(ต่อ)

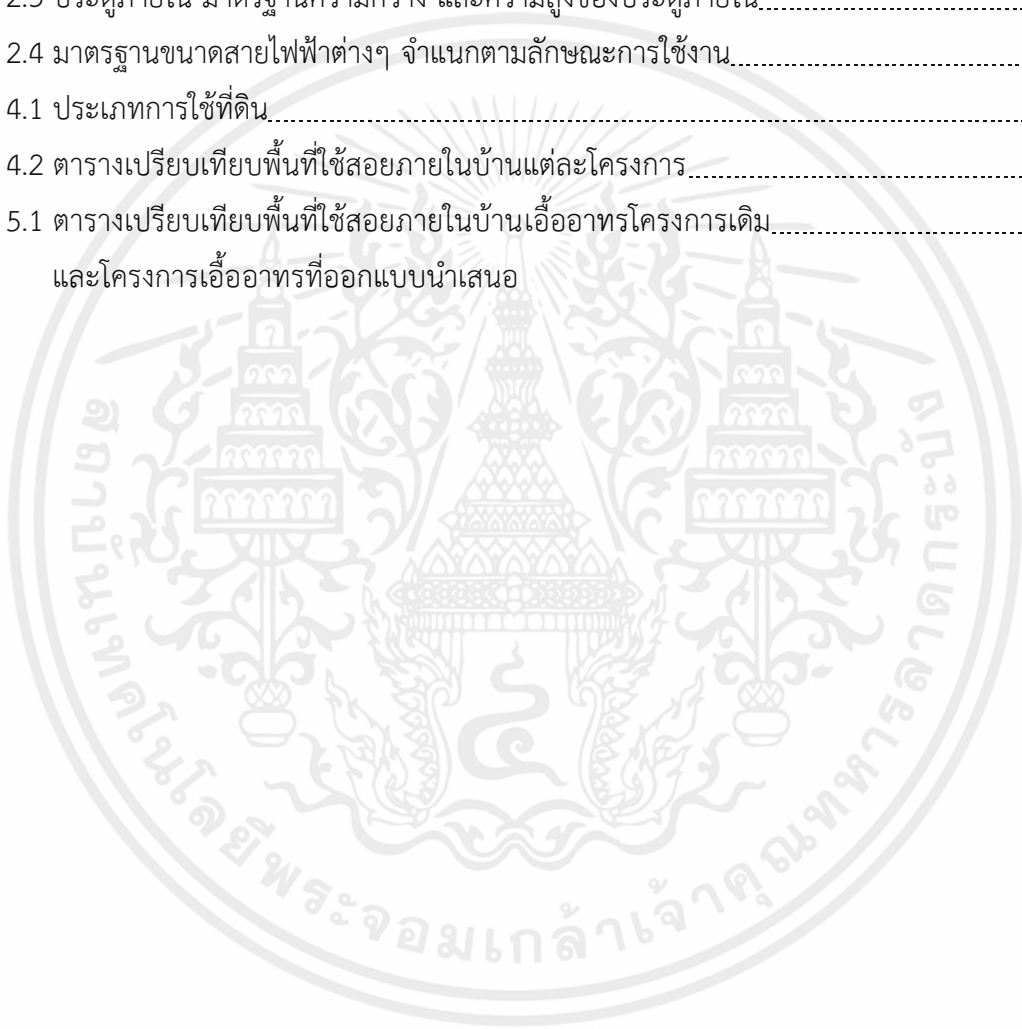
	หน้า
5.3.1 แบบทางเลือกที่ 1.....	103-107
5.3.2 แบบทางเลือกที่ 2.....	108-111

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 การกำหนดพื้นที่ห้องที่เล็กที่สุด พื้นที่ของห้องต้องไม่น้อยกว่าในตารางที่ระบุ.....	9
2.2 การกำหนดพื้นที่ห้องที่เล็กที่สุด พื้นที่ของห้องต้องไม่น้อยกว่าในตารางที่ระบุ.....	10
2.3 ประตูกายใน มาตรฐานความกว้าง และความสูงของประตูกายใน.....	11-12
2.4 มาตรฐานขนาดสายไฟฟ้าต่างๆ จำแนกตามลักษณะการใช้งาน.....	12
4.1 ประเภทการใช้ที่ดิน.....	48
4.2 ตารางเปรียบเทียบพื้นที่ใช้สอยภายในบ้านแต่ละโครงการ.....	62
5.1 ตารางเปรียบเทียบพื้นที่ใช้สอยภายในบ้านเอื้ออาทรโครงการเดิม.....	95
และโครงการเอื้ออาทรที่ออกแบบนำเสนอ	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
2.1 บ้านชานนา.....	8
2.2 บ้านพักชุมชนสลัม.....	8
2.3 โครงการ Villa Verde Housing.....	14
2.4 โครงการ Villa Verde Housing.....	15
2.5 Isomatic โครงการ Villa Verde Housing.....	16
2.6 โครงการ Villa Verde Housing.....	16
2.7 แพลนพื้นที่โครงการ Villa Verde Housing.....	17
2.8 โครงการ Quinta Monroy.....	18
2.9 โครงการ Quinta Monroy.....	19
2.10 โครงการ Quinta Monroy.....	20
2.11 แพลนพื้นที่โครงการ Quinta Monroy.....	21
2.12 แพลนชั้น 2 โครงการ Quinta Monroy.....	21
2.13 แพลนชั้น 3 โครงการ Quinta Monroy.....	22
2.14 รูปตัดโครงการ Quinta Monroy.....	22
2.15 โครงการ Low Cost House.....	23
2.16 โครงการ Low Cost House.....	24
2.17 โครงการ Low Cost House.....	24
2.18 โครงการ Low Cost House.....	25
2.19 โครงการ Low Cost House.....	25
2.20 โครงการ Low Cost House.....	26
2.21 โครงการ Low Cost House.....	26
2.22 โครงการ Monterrey Housing.....	27
2.23 โครงการ Monterrey Housing.....	28
2.24 แพลนชั้น 1 Monterrey Housing.....	29
2.25 แพลนชั้น 2 Monterrey Housing.....	29
2.26 แพลนชั้น 3 Monterrey Housing.....	30
2.27 รูปด้าน ด้านหน้าอาคาร Monterrey Housing.....	30

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ผู้านไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ กรุณาแจ้งผู้านไว้ก่อนลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูป(ต่อ)

รูปที่	หน้า
2.28 พื้นที่รอบโครงการคนรักถิ่น.....	32
2.29 พื้นที่รอบโครงการคนรักถิ่น.....	32
2.30 พื้นที่รอบโครงการคนรักถิ่น.....	33
2.31 พื้นที่รอบโครงการคนรักถิ่น.....	33
2.32 พื้นที่รอบโครงการคนรักถิ่น.....	34
2.33 พื้นที่รอบโครงการคนรักถิ่น.....	34
2.34 ภาพแสดงขั้นตอนการทำงาน.....	35
2.35 ภาพแสดงขั้นตอนการทำงาน.....	35
2.36 ภาพแสดงขั้นตอนการทำงาน.....	36
2.37 แบบบ้านที่ 1.....	36
2.38 แบบบ้านที่ 2.....	37
2.39 แบบบ้านที่ 3.....	37
2.40 แบบบ้านที่ 4.....	37
2.41 บ้านในโครงการเอื้ออาทรที่เกิดลักษณะการต่อเติม.....	41
2.42 บ้านในโครงการเอื้ออาทรที่เกิดลักษณะการต่อเติม.....	42
2.43 บ้านในโครงการเอื้ออาทรที่เกิดลักษณะการต่อเติม.....	42
2.44 บ้านในโครงการเอื้ออาทรที่เกิดลักษณะการต่อเติม.....	43
2.45 บ้านในโครงการเอื้ออาทรที่เกิดลักษณะการต่อเติม.....	43
4.1 แปลนชั้น 1 บ้านเอื้ออาทร.....	50
4.2 แปลนชั้น 2 บ้านเอื้ออาทร.....	51
4.3 รูปด้าน 1 และ 3 บ้านเอื้ออาทร.....	52
4.4 รูปด้าน 3 และ 4 บ้านเอื้ออาทร.....	52
4.5 รูปตัด บ้านเอื้ออาทร.....	53
4.6 พื้นที่รอบโครงการ Taman Nusa Puteri Kuala Rompin.....	55
4.7 เจ้าของบ้านโครงการ Taman Nusa Puteri Kuala Rompin.....	56
4.8 ผังบริเวณบ้านโครงการ Taman Nusa Puteri Kuala Rompin.....	57
4.9 บริเวณภายในบ้านโครงการ Taman Nusa Puteri Kuala Rompin.....	58
4.10 บริเวณภายในบ้านโครงการ Taman Nusa Puteri Kuala Rompin.....	58

สารบัญรูป(ต่อ)

รูปที่	หน้า
4.11 บริเวณภายในบ้านโครงการ Taman Nusa Puteri Kuala Rompin.....	59
4.12 บริเวณภายในบ้านโครงการ Taman Nusa Puteri Kuala Rompin.....	59
4.13 บริเวณภายในบ้านโครงการ Taman Nusa Puteri Kuala Rompin.....	60
4.14 บริเวณภายในบ้านโครงการ Taman Nusa Puteri Kuala Rompin.....	60
4.15 บริเวณภายในบ้านโครงการ Taman Nusa Puteri Kuala Rompin.....	61
4.16 โครงการเอื้ออาทรสระบุรี แก่งคอย – บ้านนา.....	63
4.17 โครงการ Taman Nusa Puteri Kuala Rompin.....	64
4.18 โครงการ Quinta Monroy ประเทศชิลี.....	65
4.19 โครงการ Villa Verde ประเทศชิลี.....	66
4.20 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านจำเเนา.....	68
4.21 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านจำเเนา.....	69
4.22 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านจำเเนา.....	69
4.23 แปลนพื้นที่ต่อเติมบ้านจำเเนาและฟังก์ชันที่เปลี่ยนแปลง.....	70
4.24 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านพีชวิญใจ.....	71
4.25 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านพีชวิญใจ.....	72
4.26 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านพีชวิญใจ.....	72
4.27 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านพีชวิญใจ.....	73
4.28 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านพีชวิญใจ.....	73
4.29 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านพีชวิญใจ.....	74
4.30 แปลนพื้นที่ต่อเติมบ้านพีชวิญใจและฟังก์ชันที่เปลี่ยนแปลง.....	75
4.31 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านป่าแต้ม.....	76
4.32 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านป่าแต้ม.....	77
4.33 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านป่าแต้ม.....	77
4.34 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านป่าแต้ม.....	78
4.35 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านป่าแต้ม.....	78
4.36 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านป่าแต้ม.....	79
4.37 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านป่าแต้ม.....	79
4.38 แปลนพื้นที่ต่อเติมบ้านป่าแต้มและฟังก์ชันที่เปลี่ยนแปลง.....	80

สารบัญรูป(ต่อ)

รูปที่	หน้า
4.39 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านพืกาัญญา.....	81
4.40 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านพืกาัญญา.....	82
4.41 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านพืกาัญญา.....	82
4.42 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านพืกาัญญา.....	83
4.43 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านพืกาัญญา.....	83
4.44 แปลนพื้นที่ต่อเติมบ้านพืกาัญญาและฟังกัณฑ์เปลี่ยนแปลง.....	84
4.45 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านพืประจักษ์.....	85
4.46 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านพืประจักษ์.....	85
4.47 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านพืประจักษ์.....	86
4.48 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านพืประจักษ์.....	86
4.49 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านพืประจักษ์.....	87
4.50 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านพืประจักษ์.....	87
4.51 แปลนพื้นที่ต่อเติมบ้านประกิตและฟังกัณฑ์เปลี่ยนแปลง.....	88
5.1 ผังแสดงพื้นที่ว่างจากที่ดินกับตัวบ้านแบบเก่า.....	96
5.2 ผังแสดงพื้นที่ว่างจากที่ดินกับตัวบ้านแบบใหม่.....	97
5.3 บ้านเอื้ออาทรในปัจจุบัน.....	98
5.4 ผังแสดงพื้นที่ในการต่อเติมกับโครงสร้างเดิมแบบใหม่ชั้น 1.....	100
5.5 ผังแสดงพื้นที่ในการต่อเติมกับโครงสร้างเดิมแบบใหม่ชั้น 2.....	101
5.6 ผังแสดงพื้นที่ในการต่อเติมกับโครงสร้างเดิมแบบเก่า.....	102
5.7 ภาพไอโซเมตริกอธิบายแบบ.....	103
5.8 ภาพไอโซเมตริกอธิบายแบบพื้นที่ใช้สอย.....	103
5.9 ภาพไอโซเมตริกอธิบายแบบพื้นที่ใช้สอย.....	104
5.10 ทศนิยมภาพโครงการ 1.....	104
5.11 ทศนิยมภาพโครงการ 2.....	105
5.12 ทศนิยมภาพโครงการ 3.....	105
5.13 แปลนพื้นที่ชั้นล่างแบบทางเลือกที่ 1.....	106
5.14 แปลนพื้นที่ชั้นบนแบบทางเลือกที่ 1.....	107
5.15 ภาพไอโซเมตริกอธิบายแบบ.....	108

สารบัญรูป(ต่อ)

รูปที่	หน้า
5.16 ทศนิยมภาพโครงการ 1.....	108
5.17 ทศนิยมภาพโครงการ 2.....	109
5.18 ทศนิยมภาพโครงการ 3.....	109
5.19 แพลนพื้นที่ชั้นล่างแบบทางเลือกที่ 2.....	110
5.20 แพลนพื้นที่ชั้นบนแบบทางเลือกที่ 2.....	111

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบัน “ บ้าน ” ถือว่าเป็นปัจจัยสี่สำหรับมนุษย์ที่ขาดไม่ได้ในชีวิตประจำวัน จากแนวทางการแก้ปัญหาที่อยู่อาศัย และยกระดับคุณภาพชีวิตให้แก่ผู้มีรายได้น้อยกลุ่มผู้มีรายได้น้อยในชุมชนเมืองที่ไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง กลุ่มที่มีรายได้ครัวเรือนไม่เกินเดือนละ 15,000 บาท (รายได้ปี 2546) และปรับเป็นรายได้ครัวเรือนไม่เกินเดือนละ 40,000 บาท ดังนั้นจึงเกิดโครงการเอื้ออาทร โดยแยกประเภทต่างๆ คือ บ้านเดี่ยวขนาด 2 ชั้น บ้านแฝด อาคารชุด ทาวน์เฮาส์ รัฐบาลจึงตระหนักถึงความสำคัญ โดยมอบหมายให้กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงการคลังร่วมดำเนินการแก้ไขโดยมอบให้การเคหะแห่งชาติจัดสร้างที่อยู่อาศัยให้แก่กลุ่มผู้มีรายได้น้อย รวมถึงกลุ่มข้าราชการชั้นผู้น้อย ให้มีที่พักอาศัยเป็นของตนเอง

บ้านเอื้ออาทรเป็นโครงการเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในการอยู่อาศัย และยกระดับคุณภาพชีวิตให้แก่ผู้ด้อยโอกาสให้ได้มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง โดยเป็นที่อยู่อาศัยที่ได้มาตรฐานและอยู่ในชุมชนที่มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม มีระดับราคาที่เหมาะสมสามารถรับภาระการผ่อนชำระได้ โดยกำหนดที่จะจัดทำที่อยู่อาศัยให้สำหรับกลุ่มเป้าหมายกลุ่มเดียวคือกลุ่มที่มีรายได้ครัวเรือนไม่เกินเดือนละ 15,000 บาท (รายได้ปี 2546) และปรับเป็นรายได้ครัวเรือนไม่เกินเดือนละ 40,000 บาท

เนื่องจากปัญหาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อยในประเทศไทย ช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 รัฐบาลจึงได้จัดตั้งกองเคหสถาน กรมประชาสงเคราะห์ ขึ้นในปี พ.ศ. 2483 หลังจากเริ่มต้นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในปี พ.ศ. 2504 ปัญหาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อยทวีความรุนแรงขึ้น รัฐบาลจึงได้จัดตั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยเพิ่มเติม ได้แก่ สำนักงานอาคารสงเคราะห์ กรมประชาสงเคราะห์ (ในปี พ.ศ. 2493) ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ในปี พ.ศ. 2496) และสำนักงานปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรมเทศบาลนครกรุงเทพ (ปี พ.ศ. 2503)

จนในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 จึงมีการกำหนดนโยบายให้จัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านที่อยู่อาศัยขึ้นและได้จัดตั้ง “การเคหะแห่งชาติ” ขึ้นเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2516 ภายใต้ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 316 โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- จัดให้มีเคหะเพื่อประชาชนเช่า หรือเช่าซื้อ
- จัดหาเงินกู้มาสร้างที่อยู่อาศัยให้ประชาชนเช่าซื้อหรือให้ความช่วยเหลือทางการเงิน

แก่บุคคลที่จะสร้างที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการก่อสร้างอาคารหรือจัดสรรที่ดิน และต่อมาในปี พ.ศ. 2537 ได้มีการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งใหม่ตามพระราชบัญญัติ การเคหะแห่งชาติ พ.ศ. 2537

- จัดให้มีเคหะเพื่อให้ประชาชนได้มีที่อยู่อาศัยให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ประชาชน ผู้ประสงค์จะมีเคหะของตนเองหรือแก่บุคคลผู้ประสงค์จะร่วมดำเนินกิจการกับการเคหะแห่งชาติ

ในการจัดให้มีการเคหะแห่งชาติขึ้น เพื่อให้ประชาชนเช่า เช่าซื้อหรือซื้อประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการก่อสร้างอาคารหรือจัดหาที่ดินปรับปรุงหรือย้ายแหล่งเสื่อมโทรมเพื่อให้มีสภาพการอยู่อาศัย สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจและสังคมดีขึ้น ประกอบธุรกิจการอื่นที่สนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น

ปัจจุบันโครงการบ้านเอื้ออาทรขยายตัวไปถึงพื้นที่ต่างจังหวัด ลักษณะโครงการพักอาศัย มีในรูปแบบของ อาคารพักอาศัย บ้านแฝด บ้านเดี่ยวขนาดเล็ก และมีพื้นที่ส่วนกลาง สนามกีฬา ส่วนนันทนาการของหมู่บ้านให้คนในหมู่บ้านได้ใช้จัดกิจกรรม คล้ายรูปแบบของบ้านจัดสรรทั่วไป เป็นการยกระดับและพัฒนาคุณภาพชีวิตในด้านที่อยู่อาศัยและมีมาตรฐาน แต่การออกแบบโครงการขนาดใหญ่และการสร้างบ้านเหมือนกันทั้งโครงการ กลุ่มผู้อยู่อาศัยย่อมมีความต้องการบ้านที่แตกต่างกัน ทั้งในจำนวนผู้พักอาศัยและพฤติกรรมในการใช้พื้นที่ จึงเกิดการต่อเติมขึ้นมา การต่อเติมนั้นเป็นลักษณะเฉพาะของครอบครัวนั้นๆบ้านในแต่ละหลังจึงการต่อเติมที่แตกต่างกันออกไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า

บ้านเอื้ออาทรนั้นเป็นโครงการใหญ่จัดทำเป็นจำนวนมากเป็นอุตสาหกรรมที่อยู่อาศัยสำหรับผู้ที่มีรายได้น้อยเพื่อแก้ปัญหาผู้มีรายได้น้อยที่ต้องการมีบ้านพักอาศัยเป็นของตนเอง แต่บ้านเอื้ออาทรนั้นเป็นการสร้างแบบอุตสาหกรรมทำในจำนวนมาก และมีเงื่อนไขเกี่ยวกับงบประมาณเป็นหลัก พื้นที่ใช้สอยภายในบ้าน 70 ตารางเมตรเหมาะสำหรับครอบครัวเล็ก 3-4 คนเท่านั้น สังคมต่างจังหวัดเป็นครอบครัวขยาย วิถีชีวิตค่อนข้างแตกต่างจากชีวิตคนเมือง โครงการเอื้ออาทรที่เกิดขึ้นต่างจังหวัดพื้นที่ใช้สอยภายในบ้านจึงไม่เพียงพอต่อการอยู่อาศัย จึงเกิดการต่อเติมเกิดขึ้น การต่อเติมนั้นเป็นการผ่อนปรนให้ชีวิตเป็นชีวิตมากขึ้น การเพิ่มเติมอาณาเขตการขยายตัวในสิ่งที่ไม่เพียงพอต่อการอยู่อาศัย

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงศึกษาบ้านที่อยู่อาศัยในปัจจุบันของชุมชนเอื้ออาทรที่อยู่ต่างจังหวัดหลังที่มีการต่อเติมและมีการอยู่อาศัยในปัจจุบัน การต่อเติมนั้นต่อเติมมากแค่ไหน ครอบครัวส่วนใหญ่ที่อยู่ในบ้านนั้นมีจำนวนผู้อยู่อาศัยมากน้อยแค่ไหน การต่อเติมกับพฤติกรรมการอยู่อาศัยเกิดขึ้นอย่างไร บ้านเอื้ออาทรนั้นขาดสิ่งใด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3 จุดมุ่งหมายในการศึกษา

การศึกษานี้มุ่งหาลักษณะการต่อเติมที่พักอาศัยของชุมชนแออัดอาหารในต่างจังหวัดที่สอดคล้องกับชีวิตประจำวันและพฤติกรรมของผู้อยู่อาศัย เพื่อนำไปสู่การนำเสนอรูปแบบของบ้านพักอาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อยที่สามารถต่อเติมได้ในอนาคตสำหรับประเทศไทย

1.4 สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

กิจกรรมและพฤติกรรมในการอยู่อาศัย มีส่วนสำคัญที่นำไปสู่การต่อเติมเพื่อเพิ่มพื้นที่ใช้สอย

1.5 ขอบเขตในการศึกษา

1. ศึกษาเฉพาะที่พักอาศัยที่มีการต่อเติมและพฤติกรรมของผู้อยู่อาศัย
2. ศึกษาเฉพาะกรณีศึกษาเป็นชุมชนเดียวของบ้านโครงการแออัดอาหาร 2 ชั้น
3. ศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นจากโครงการแออัดอาหารจังหวัดสระบุรี บ้านนา - แก่งคอย

1.6 ขั้นตอนในการศึกษา

1. ทำการศึกษาหาข้อมูลจากโครงการแออัดอาหาร การจัดพื้นที่ วิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยภายในบ้านและรอบๆตัวบ้าน
2. ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบบ้านในชุมชน
3. จัดทำโครงสร้างการสัมภาษณ์กรณีศึกษาที่ให้ข้อมูล
4. แบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลภาคสนาม
5. สังเกตการณ์โครงการและวัดพื้นที่ของบ้าน
6. นำข้อมูลมาพัฒนาแบบบ้านแออัดอาหารที่สามารถต่อเติมได้

1.7 ประโยชน์ที่ผู้ศึกษาได้รับ

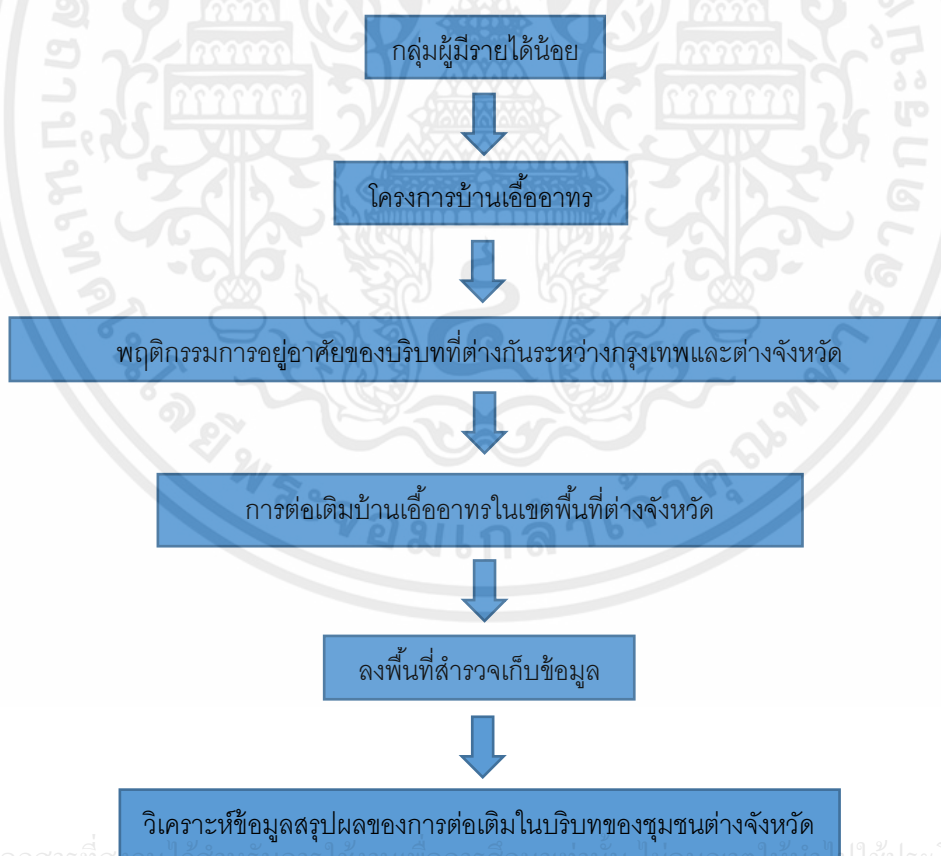
1. ได้รับการเรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมในชุมชน
2. ได้แก้ศึกษาความสัมพันธ์ของบริบทและพฤติกรรม
3. ได้ศึกษาพฤติกรรมของการอยู่อาศัยของบ้านเดี่ยวขนาดเล็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีผิดลิขสิทธิ์สงวนเนื้อที่และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.8 คำศัพท์นิยาม

1. ที่อยู่อาศัย หมายถึง อาคารบ้านเรือน รวมถึงตึก โรง และแพที่มีมนุษย์จัดสร้างขึ้น เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยทั้งกลางวันและกลางคืน ภายในที่อยู่อาศัยประกอบด้วยสิ่งต่างๆ ที่ต้องการ มีทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกสบาย อุปกรณ์และสิ่งใช้สอยที่จำเป็นตามความต้องการทางด้านร่างกาย จิตใจ และความเป็นอยู่ที่ดีงามทั้งส่วนตัว และครอบครัวของผู้พักอาศัย
2. บ้านเดี่ยว หมายถึง บ้านพักอาศัยที่ปลูกเป็นหลังเดียวภายในพื้นที่ที่มีจำกัด สำหรับผู้มีรายได้น้อยระดับรายได้ครัวเรือนไม่เกิน 15000 บาท/เดือนในทุกสาขาอาชีพรวมทั้งข้าราชการ ชั้นผู้น้อยพนักงานหน่วยงานของรัฐ ผู้ใช้แรงงานและผู้ประกอบอาชีพอิสระที่เป็นธุรกิจขนาดย่อม
3. ครอบครัวเดี่ยว หมายถึง เป็นครอบครัวที่ประกอบด้วยสามีภรรยาและบุตร
4. พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรืออาการที่แสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิด และความรู้สึก เพื่อตอบสนองสิ่งเร้า

1.9 กรอบแนวคิดการศึกษาค้นคว้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์และห้ามมิให้คัดลอกหรือเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของเอกสาร การใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและงานศึกษาวิจัยการใช้พื้นที่ใช้สอยภายในอาคารในส่วนที่บ้านพักอาศัยของผู้มีรายได้น้อยจากการทบทวนวรรณกรรมพบว่ามีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับงาน ดังนี้
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับที่อยู่อาศัย

- 2.1 ความเป็นมาของหน่วยงานจัดทำบ้านสำหรับผู้มีรายได้น้อยในประเทศไทย
- 2.2 พื้นที่ใช้สอยภายในบ้าน
- 2.3 มาตรฐานการออกแบบสำหรับผู้มีรายได้น้อยจากโครงการบ้านเอื้ออาทร
- 2.4 กรณีศึกษาบ้านผู้มีรายได้น้อยในต่างประเทศ
- 2.5 การควบคุมการต่อเติมที่อยู่อาศัย
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 ข้อมูลกรณีศึกษา

2.1 ความเป็นมาของหน่วยงานจัดทำบ้านสำหรับผู้มีรายได้น้อยในประเทศไทย

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2543 ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2543 เป็นองค์กรของรัฐตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ต่อมาในเดือนตุลาคม 2545 ได้ย้ายมาอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

การเตรียมการจัดตั้งเริ่มมาตั้งแต่เดือนตุลาคม 2537 เมื่อหน่วยงานพัฒนาหลายฝ่ายทั้งภาครัฐและเอกชน ได้ประชุมระดมความคิดเห็นหาแนวทางที่เหมาะสมในการจัดตั้งองค์กรเพื่อทำหน้าที่สนับสนุนการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง เพื่อเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ต่อมาเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2538 กระทรวงการคลังและภาคีที่เกี่ยวข้อง ได้ร่วมจัดทำแผนการเงินและการคลังเพื่อสังคมขึ้น ภายใต้มาตรการสนับสนุนการพัฒนาองค์กรชุมชนให้ครอบคลุมทั้งภาคเมืองและภาคชนบท ทั้งนี้ มาตรการสำคัญประการหนึ่งซึ่งเห็นชอบร่วมกันคือ “การจัดตั้งธนาคารเพื่อการพัฒนาองค์กรชุมชน” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นสถาบันกลางทางการเงินและการพัฒนาที่มีบทบาทในการสนับสนุนการจัดตั้งและพัฒนาองค์กรชุมชน โดยมีข้อเสนอให้รวม 2 หน่วยงาน ประกอบด้วย สำนักงานพัฒนาชุมชนเมือง การเคหะแห่งชาติ และสำนักงานกองทุนพัฒนาชนบท

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เข้าด้วยกันซึ่งเป็นวิธีการที่สะดวก เพราะมีทุน กลไกการดำเนินงานและบุคลากรอยู่แล้ว

การดำเนินการเพื่อจัดตั้งองค์กรใหม่เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ช่วงปี 2538-2543 ได้มีการประชุมสัมมนาผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ องค์กรชุมชนเมือง และชนบท องค์กรพัฒนาเอกชนผู้ทรงคุณวุฒิ รวมถึง 8 เวที มีหน่วยงานร่วมระดมความคิดเห็นถึง 101 องค์กร จนได้ข้อสรุปให้มีการจัดตั้งองค์กรเพื่อสนับสนุนกระบวนการพัฒนาและสนับสนุนการเงินให้แก่องค์กรชุมชนในรูปแบบองค์การมหาชน โดยใช้ชื่อ "สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.)" ร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง พอช.ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีสมัยนายกรัฐมนตรีบริหาร ศิลปอาชา ตั้งแต่ปลายปี พ.ศ.2539 และได้นำทูลเกล้าฯ รอลงพระปรมาภิไธย แต่ต้องสะดุดหยุดลงเนื่องจากการปรับเปลี่ยนรัฐบาลช่วงกลางปี 2540 คณะรัฐมนตรีรัฐบาล พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ ได้มีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง พอช. และส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาอีกครั้งเมื่อเดือนกันยายน 2540 จากการจัดประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องเห็นว่าวัตถุประสงค์การจัดตั้งควรมุ่งเน้นการพัฒนาองค์กรชุมชนเป็นหลัก การให้บริการสินเชื่อควรเป็นวัตถุประสงค์รอง พอช.ควรเป็นองค์กรประสานงานด้านการพัฒนาชุมชนกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้วให้เข้าถึงชุมชนอย่างแท้จริง ซึ่งขอบเขตงานดังกล่าวไม่ซ้ำซ้อนกับหน่วยงานใด อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากได้ข้อสรุปดังกล่าวก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลอีกครั้งจึงไม่ได้เสนอกลับไปยังคณะรัฐมนตรี

จนกระทั่งถึงรัฐบาลนายกรัฐมนตรีชวน หลีกภัย คณะทำงานร่วมองค์กรชุมชนและองค์กรพัฒนาเอกชนที่ได้ติดตามการจัดตั้ง พอช.มาโดยตลอดเห็นว่ามี ความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเร่งให้มีการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อช่วยส่งเสริมความเข้มแข็งขององค์กรชุมชน จึงได้เข้าพบรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ซึ่งกระทรวงการคลังเห็นด้วยในหลักการและส่งหนังสือยืนยันการจัดตั้ง พอช.ไปยังคณะกรรมการกฤษฎีกา (สคก.) สคก.ได้พิจารณาตรวจร่างพระราชกฤษฎีกาแล้วเสร็จในและส่งไปให้สำนักเลขาธิการ ครม.

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2543 และเห็นชอบร่างพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2543 ต่อมาในวันที่ 27 กรกฎาคม 2543 จึงได้ประกาศพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 71 ก โดยให้ยุบรวมสำนักงานพัฒนาชุมชนเมือง โครงการพิเศษในสังกัดการเคหะแห่งชาติ และสำนักงานกองทุนพัฒนาชนบท ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเข้าด้วยกัน และในเบื้องต้นได้มีการโอนงบประมาณและทรัพย์สินจากทั้งสองหน่วยงานมารวมกันทั้งสิ้น 3,274.35 ล้านบาท เพื่อสนับสนุนและให้การช่วยเหลือแก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ การเพิ่มรายได้ การพัฒนาที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชน ทั้งในเมืองและชนบท และเพื่อให้มีการสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนให้มีความ

เข้มแข็งยิ่งขึ้น อันจะเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะช่วยให้เศรษฐกิจและสังคมไทยเติบโตอย่างมีคุณภาพและมีการกระจายความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างทั่วถึงและยั่งยืน"

การเคหะแห่งชาติ (กคช.) ในระยะแรกของการพัฒนาที่อยู่อาศัยในประเทศไทย รัฐบาลได้จัดตั้งกองเคหะสถานสงเคราะห์ สำนักงานอาคารสงเคราะห์ ธนาคารอาคารสงเคราะห์ และสำนักงานปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรมกรุงเทพมหานคร โดยทั้ง 4 หน่วยงานมีภารกิจในการแก้ไขปัญหา การขาดแคลนที่อยู่อาศัยของประชาชนซึ่งมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี แต่การดำเนินงานดังกล่าวยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของ ประชาชนได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากแต่ละหน่วยงานมีสังกัดต่างกัน ดังนั้นเพื่อแก้ไขปัญหาความขาดแคลนที่อยู่อาศัย รัฐบาลจึงได้จัดตั้ง การเคหะแห่งชาติขึ้นเพื่อทำหน้าที่ด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัยโดยตรงพร้อมทั้งได้ออนงานและบุคลากรบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนา ที่อยู่อาศัยมาอยู่ในสังกัด

การเคหะแห่งชาติเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ก่อตั้งขึ้นเมื่อ วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2516 ตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 316 ดำเนินงานภายใต้พระราชบัญญัติ การเคหะแห่งชาติ พ.ศ. 2537 และฉบับ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดให้มีเคหะ เพื่อให้ประชาชนได้มีที่อยู่อาศัย พร้อมทั้งจัดให้มีระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ สิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้อยู่อาศัย ทำนุบำรุง ปรับปรุง และพัฒนาผู้อยู่อาศัยให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งทางสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ประชาชนที่ประสงค์จะมีเคหะของตนเอง หรือผู้ที่ประสงค์จะร่วมดำเนินกิจกรรมกับการเคหะแห่งชาติในการจัดให้มีเคหะเพื่อให้ประชาชนเช่า เช่าซื้อ หรือซื้อ และประกอบธุรกิจเกี่ยวกับ การก่อสร้าง อาคารหรือจัดหาที่ดิน การปรับปรุง รื้อ หรือย้ายแหล่งเสื่อมโทรม เพื่อให้มีสภาพการอยู่อาศัย สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคมที่ดีขึ้น วัตถุประสงค์การเคหะแห่งชาติ

2.2 พื้นที่ใช้สอยภายในบ้าน

บ้านเป็นพื้นที่อยู่อาศัยของมนุษย์เป็นปัจจัยสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในชีวิตประจำวัน ในอดีตบ้านที่มีพื้นที่ใช้สอยน้อยที่สุดนั้นคือของ ชาวนาหรือเกษตรกร ซึ่งมีเพียงพื้นที่พักอาศัย ชานบ้าน ใต้ถุนบ้าน ห้องน้ำ พื้นที่ประกอบอาหาร เพราะวิถีชีวิตของชาวนากับเกษตรกร ส่วนใหญ่จะใช้เวลาอยู่กับพื้นที่สวนพื้นที่เพาะปลูก พื้นที่พักอาศัยของชาวนาหรือเกษตรกรจึงมีพื้นที่น้อย ลักษณะเรือนเป็นเรือนเครื่องผูกที่สามารถซ่อมแซมด้วยตนเองวัสดุที่ใช้เป็นวัสดุพื้นถิ่นหาได้ง่ายตามพื้นที่อยู่อาศัยของตนเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.1 บ้านชานา

(ที่มา: <http://www.oknation.net/blog/manjakeeree/2008/09/08/entry-2>)

ในยุคปัจจุบันบ้านที่มีพื้นที่น้อยคือบ้านชุมชนของสลัม เป็นบ้านพื้นที่เล็กในยุคปัจจุบัน บ้านของชุมชนสลัมกลุ่มผู้พักอาศัยเป็นกลุ่มคนที่มีรายได้น้อยจากในเมืองและกลุ่มคนต่างจังหวัดที่เข้ามาหางานและไม่มีที่พักอาศัยในเมืองมาจับจองพื้นที่และทำการสร้างที่พักอาศัยเป็นของตนเอง รูปแบบของบ้านพักอาศัยที่เกิดขึ้นจะไม่มีแบบแผนที่ชัดเจนหรือตายตัวแต่สิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับที่พักอาศัยคือ พื้นที่สำหรับนอนและห้องน้ำ ส่วนพื้นที่อื่นๆ เช่น พื้นที่ประกอบอาหาร พื้นที่รับแขก ไม่มีความชัดเจนในเรื่องของการกั้นพื้นที่ บางครอบครัวที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวมาก พื้นที่ในบ้านไม่เพียงพอรองรับต่อสมาชิก ครอบครัวนั้นจะมีการใช้พื้นที่สาธารณะเพื่อเพิ่มอาณาเขตครอบครัว เช่น การวางแคร่ นั่งเล่นไว้หน้าบ้าน

รูปที่ 2.2 บ้านพักชุมชนสลัม

(ที่มา: <http://www.oknation.net/blog/manjakeeree/2008/09/08/entry-2>)

เอกสารนี้เป็นเอกสาร บ้านในปัจจุบันที่มีพื้นที่เพียงพอต่อการใช้งานของครอบครัวนั้นมีราคาที่สูง เพราะปัจจัยต่างๆ ค่า ไม่ว่าจะเป็นราคาที่ดิน เศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลง สิ่งของวัสดุต่างๆ แต่ในปัจจุบันรัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมให้คนไทย มีบ้านพักอาศัยเป็นของตนเองโดยการปล่อยเงินให้ประชาชนกู้เพื่อการซื้อบ้านราคาถูกจากหน่วยงาน

การเคหะแห่งชาติ โครงการบ้านเอื้ออาทร พื้นที่ใช้สอยภายในบ้านเอื้ออาทรนั้นมีขนาดเล็ก เป็นโครงการที่ทำหลายๆหลัง ดังนั้นลักษณะการจัดพื้นที่ใช้สอยภายในบ้านอาจจะไม่ตอบสนองกับทุกครอบครัวที่ซื้อบ้าน จึงเกิดการต่อเติมขึ้นหรือปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม ส่วนพื้นที่ใช้สอยในชีวิตประจำวัน แบ่งพื้นที่ใช้สอยออกเป็น 3 ส่วน

Public Area เป็นพื้นที่หน้าบ้านหรือส่วนรอบๆบ้าน สวนข้างบ้าน

Semi – Public Area เป็นพื้นที่ส่วนรับแขก ห้องครัว ห้องรับประทานอาหารในตัวบ้าน

Private Area เป็นพื้นที่ส่วนห้องนอนที่ต้องการความเป็นส่วนตัวเป็นอาณาเขตของตนเอง

2.3 แบบบ้านมาตรฐานสำหรับผู้มีรายได้น้อย

จากการศึกษามาตรฐานในการออกแบบบ้านผู้มีรายได้น้อยของการเคหะแห่งชาติ(การกำหนดมาตรฐานที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อมของการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. 2529)ได้กำหนดพื้นที่ห้องที่มีขนาดเหมาะสมกับผู้อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย โดยทางการเคหะแห่งชาตินั้นแบ่งพื้นที่พักอาศัยออกเป็น 2 ส่วน

ส่วนมิดชิด เพื่อใช้สำหรับหลับนอนหรือทำความสะอาดร่างกาย

ส่วนนอกประสงค์ เพื่อใช้สำหรับรับแขก พักผ่อน ประกอบอาหาร

2.3.1 การวางผังในส่วนมิดชิด

การกำหนดพื้นที่ห้องที่เล็กที่สุด พื้นที่ของห้องต้องไม่น้อยกว่าในตารางที่ระบุ

ลำดับ	พื้นที่ใช้สอย	เนื้อที่ห้องที่เล็กที่สุด (ตร.ม.)	ความกว้างน้อยที่สุด (เมตร)
1.	ห้องนอนแรก	8.64	2.40
2.	ห้องนอนต่อไป (ชนิด 2 เตียง)	7.20	2.40
3.	ห้องนอนต่อไป (ชนิด 1 เตียง)	5.76	2.40
4.	ห้องน้ำส้วม (ที่อาบน้ำ – อ่างล้างหน้า – ส้วม)	2.88	1.80
5.	ห้องน้ำส้วม (ที่อาบน้ำ – ส้วม – ซักผ้า)	2.16	1.20
6.	ห้องส้วมแยกเดี่ยว	1.44	1.20
7.	ห้องอาบน้ำแยกเดี่ยว	1.08	1.20

ตารางที่ 2.1 การกำหนดพื้นที่ห้องที่เล็กที่สุด พื้นที่ของห้องต้องไม่น้อยกว่าในตารางที่ระบุ
ที่มา : การเคหะแห่งชาติ (มาตรฐานที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อมของการเคหะแห่งชาติ 2529)

2.3.2 การวางผังในส่วนอเนกประสงค์

การกำหนดพื้นที่ห้องที่เล็กที่สุด พื้นที่ของห้องต้องไม่น้อยกว่าในตารางที่ระบุ

ลำดับ	พื้นที่ใช้สอย	เนื้อที่ห้องที่เล็กที่สุด (ตร.ม.)	ความกว้างน้อยที่สุด (เมตร)
1.	พื้นที่รวมสำหรับรับแขก พักผ่อน รับประทานอาหารและเตรียมอาหาร	22.32	2.40
2.	พื้นที่รวมสำหรับรับแขก - พักผ่อน รับประทานอาหาร	18.00	2.40
3.	พื้นที่รวมสำหรับรับประทานอาหาร - คริว	12.96	2.40
4.	ห้องรับแขก - พักผ่อน	14.40	2.40
5.	ห้องรับประทานอาหาร	8.32	2.40
6.	ห้องเตรียมอาหาร	4.32	1.80
7.	ห้องครัวแยกเดี่ยว	5.67	2.10

ตารางที่ 2.2 การกำหนดพื้นที่ห้องที่เล็กที่สุด พื้นที่ของห้องต้องไม่น้อยกว่าในรูปที่ระบุ
ที่มา : การเคหะแห่งชาติ (มาตรฐานที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อมของการเคหะแห่งชาติ 2529)

ความสูงของเพดาน ความสูงจากพื้นถึงเพดานของพื้นที่ใช้อาศัย ต้องไม่ต่ำกว่า 2.40 เมตร ในที่เพดานมีความลาดเอียงให้วัดส่วนที่ต่ำสุดของเพดานต้องไม่น้อยกว่า 2.40 เมตร ในกรณีติดตั้งพัดลมดูดอากาศในห้องน้ำและครัว ความสูงคือ 2.00 เมตร

ที่เก็บของทั่วไป เก็บของทุกประเภทของที่อยู่อาศัยควรมีความจุไม่ต่ำกว่า 7.20 ลูกบาศก์เมตร โดยให้ความลึกไม่เกิน 1.20 เมตร

- ตู้เสื้อผ้า(ในห้องนอน) ในห้องนอนแต่ละตู้ควรมีตู้เสื้อผ้าซึ่งมีความลึกอย่างน้อย 60 เซนติเมตร กว้าง 90 เซนติเมตร สูงไม่น้อยกว่า 180 เซนติเมตร ควรมีชั้นและราวเสื้อ
- ส่วนที่ใช้ประกอบอาหาร มีส่วนที่ต้องจัดเตรียมการปรุงอาหารดังนี้
 - ที่สำหรับเตาแก๊ส เตาถ่านหรือที่ใช้เชื้อเพลิงชนิดอื่นๆ
 - ชั้นวางของต่างๆ มีความกว้างอย่างน้อยที่สุด 30 เซนติเมตร
 - ส่วนบริเวณประกอบอาหาร อาจจะเป็นลักษณะเคาน์เตอร์ ประกอบด้วยอ่างล้างจานอย่างน้อย 1 อ่าง โดยความกว้างอย่างน้อยที่สุด 50 เซนติเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น

- ตู้กับข้าว ควรมีตู้ใส่อาหารแบบกันแมลงและระบายกลิ่นได้ 1 ตู้โดยมีความจุอย่างน้อย 0.30 ลูกบาศก์เมตร ผิวของตู้ควรทำความสะอาดได้ง่าย บานตู้โปร่งกรงด้วยมุ้งลวด

ปริมาตร ปริมาตรของที่อยู่ต่อคนจะต้องไม่น้อยกว่า 10 ลูกบาศก์เมตร โดยนับรวมห้องที่อยู่อาศัยทั้งหมดของบ้าน

แสงธรรมชาติ ช่องเปิดหรือช่องกระจกที่ให้แสงผ่านได้ ขนาดเล็กที่สุดจะต้องมีพื้นที่รวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของพื้นที่ห้องนั้น

ความรโหฐาน จัดให้มีความรโหฐานในอาคาร จะต้องมีการจัดให้มีความเหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ และความต้องการทางด้านประโยชน์ใช้สอย ในการกำหนดช่องแสงหรือช่องเปิดต้องพิจารณาจากความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการจัดเนื้อภายในรูปอาคารกับสิ่งแวดล้อมภายนอก

การจัดห้องต้องจัดให้มีการเข้าออกที่สะดวกและเหมาะสมกับผู้อาศัยต้องไม่จัดห้องให้มีความเข้าออกทางเดียวจากห้องหนึ่งไปยังอีกห้องหนึ่งหรือพื้นที่หนึ่งไปยังอีกพื้นที่หนึ่งโดยผ่านเข้าไปในห้องนอนหรือห้องส้วม

2.3.3 การระบายอากาศ

- ช่องเปิดที่มีพื้นที่ขนาดเล็กที่สุดของพื้นที่อยู่อาศัย จะต้อง มีพื้นที่รวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของพื้นที่ห้องโดยมีช่องเปิดในทิศทางตรงกันข้ามและลมผ่านได้ตลอด
- การระบายอากาศของพื้นที่ที่ไม่ใช่อยู่อาศัย
 - ใต้ถุน สำหรับอาคารที่มีพื้นที่ที่ชั้นล่างลอยจากระดับดิน โดยบางส่วนหรือทั้งหมดของโครงสร้างนั้นเป็นไม้ จะต้อง มีช่องระบายอากาศอย่างน้อยสองด้าน โดยช่องระบายอากาศอย่างน้อยร้อยละ 10 ของเนื้อที่ทั้งหมด
 - ห้องหลังคาและเนื้อที่เหนือเพดานต้องจัดให้มีทางลมผ่านตลอดมีขนาดเท่ากับร้อยละ 5 ของพื้นที่เพดานทั้งหมด
- ประตู เพื่อจัดให้มีช่องที่มีขนาดเพียงพอสำหรับการใช้สอย เช่นการขนย้ายเครื่องเรือนและอุปกรณ์หรือทางเข้าสำหรับการตรวจตราและบำรุงรักษา
 - ประตูภายนอก มาตรฐานและความกว้าง และความสูงของประตูภายนอก

ลำดับ	ชนิดของประตู	ความกว้าง		ความสูง
		บานเดี่ยว	บานคู่	
1	ประตูทางเข้า	90 ซม.	75 ซม.	200 ซม.
2	ประตูบริการ	80 ซม.	75 ซม.	200 ซม.

ลำดับ	ชนิดของประตู	ความกว้าง	ความสูง
3.	ประตูเข้าห้องนอน	80 ซม.	200 ซม.
4.	ประตูเข้าห้องครัว	80 ซม.	200 ซม.
5.	ประตูเข้าห้องน้ำ	60 ซม.	200 ซม.
6.	ประตูตู้เก็บเสื้อผ้า เก็บของ	70 ซม.	195 ซม.

ตารางที่ 2.3 ประตูภายใน มาตรฐานความกว้าง และความสูงของประตูภายใน
ที่มา : มาตรฐานที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อมของการเคหะแห่งชาติ 2529

2.3.4 ทางติดต่อภายในอาคาร

- บันได การวางบันไดมีรายละเอียดดังนี้
- ความสูงลูกตั้ง ทุกชั้นของบันไดเดียวกันต้องมีขนาดเท่ากันและจะต้องมีความสูงไม่เกิน 20 เซนติเมตร และลูกนอนไม่น้อยกว่า 20 เซนติเมตร
- ความสูงของช่วงบันได แต่ละช่วงจะต้องไม่สูงกว่า 3.00 เมตร(วัดทางตั้ง)
- ความกว้างของชานพักบันได จะต้องไม่น้อยกว่า 75 เซนติเมตร
- ราวบันได บันไดต้องมีราวอย่างน้อย 1 ด้านถ้าบันไดมีลูกตั้ง 3 ลูกขึ้นไป
- ความกว้างของบันได
 - ความกว้างบันไดภายในที่อยู่อาศัย ต้องไม่น้อยกว่า 75 เซนติเมตร
 - อาคารที่มีผู้อยู่อาศัยต่ำกว่า 50 คนบันไดต้องมีความกว้างอย่างน้อย 90 เซนติเมตร และความกว้างของบันไดจะต้องเพิ่มอีก 20 เซนติเมตรต่อผู้อยู่อาศัยที่เพิ่มขึ้นทุก 25คน
 - ความกว้างของบันไดไม่ควรเกิน 210 เซนติเมตร

2.3.5 ระบบสาธารณูปโภคภายในอาคารที่อยู่อาศัย

- ไฟฟ้า ขนาดสายไฟฟ้า และความสว่าง จะต้องไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ต่อไปนี้

มาตรฐานขนาดสายไฟฟ้าต่างๆ จำแนกตามลักษณะการใช้งาน

ลำดับ	รายการสายไฟฟ้า	ขนาดสายไฟฟ้า
1	สายประธานต่อกับสายภายนอก	เบอร์ 6
2	สายไฟสำหรับแสงสว่าง	เบอร์ 14
3	สายไฟสำหรับเครื่องไฟฟ้าในครัว เตารีด	เบอร์ 12
4	สายไฟสำหรับใช้งานหนักทั่วไป	เบอร์ 12
5	สายไฟสำหรับมอเตอร์ขนาดเล็ก	เบอร์ 12
6	สายไฟสำหรับเตาหุงต้มไฟฟ้า	เบอร์ 8

ตารางที่ 2.4 มาตรฐานขนาดสายไฟฟ้าต่างๆ จำแนกตามลักษณะการใช้งาน

ที่มา : มาตรฐานที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อมของการเคหะแห่งชาติ 2529

2.3.6 ประปา

- การติดตั้งท่อประปา ที่อยู่อาศัยแต่ละหน่วยจะต้องมีก๊อกน้ำดังนี้
 - น้ำใช้ทั่วไป 1 ก๊อกจ่ายน้ำใช้จนถึงเก็บน้ำและอย่างน้อย 1 ก๊อกสำหรับห้องน้ำ - ห้องส้วม
 - ขนาดของท่อน้ำทิ้งอย่างน้อยที่สุด จะต้องมีขนาดดังนี้ จากที่อาบน้ำ อ่างล้างหน้า ขนาด 3.75 เซนติเมตร จากที่น้ำฝักบัว อ่างล้างจาน อ่างซักผ้า ท่อระบายน้ำจากพื้น 5 เซนติเมตร และท่อส้วม 10 เซนติเมตร
 - ระบบระบายน้ำทิ้งและการติดตั้งและการติดตั้งท่อระบายน้ำทิ้ง จะต้องวางเป็นแนวตรงการต่อท่อระบายน้ำโสโครก หรือการหักเลี้ยวจะต้องอยู่ในทิศทางไม่มากกว่า 45 องศา

2.3.7 การวางผังอาคาร

- การวางตัวอาคาร ให้สามารถรับลมและแสงสว่างอย่างเพียงพอ และช่วยลดการแผ่รังสีความร้อนจากภายนอกเข้าสู่ตัวอาคาร โดยให้สอดคล้องกับสภาพภูมิอากาศในท้องถิ่นนั้นๆ
- จัดบริเวณเพื่อให้ได้ประโยชน์ คือจัดให้เกิดความร่มรื่นทั้งภายในและภายนอกที่อยู่อาศัยพอสมควร ใช้ประกอบกิจกรรมภายนอกอาคาร เพื่อการพักผ่อนที่อยู่อาศัยในอนาคต เพื่อการป้องกันภัยและเพื่อการสุขภาพ เช่น ระบบน้ำประปา ระบบกำจัดน้ำโสโครก

การกำหนดมาตรฐานที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อมของการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. 2529 เป็นการระบุขนาดพื้นที่ ที่มีขนาดที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มผู้ใช้งาน ซึ่งแตกต่างจากพื้นที่บ้านสำหรับผู้มีรายได้ปานกลางและรายได้สูงทั้งนี้ พื้นที่และขนาดมีเงื่อนไขมาจากรายได้ของครอบครัว รสนิยมของครอบครัว การใช้งานพื้นที่ของครอบครัว พฤติกรรมในการอยู่อาศัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 กรณีศึกษาบ้านผู้มีรายได้น้อยในต่างประเทศและในประเทศไทย

2.4.1 Villa Verde Housing ที่อยู่อาศัยเอื้ออาหารในชิลีออกแบบต่อเติมเองได้โดยเจ้าของ

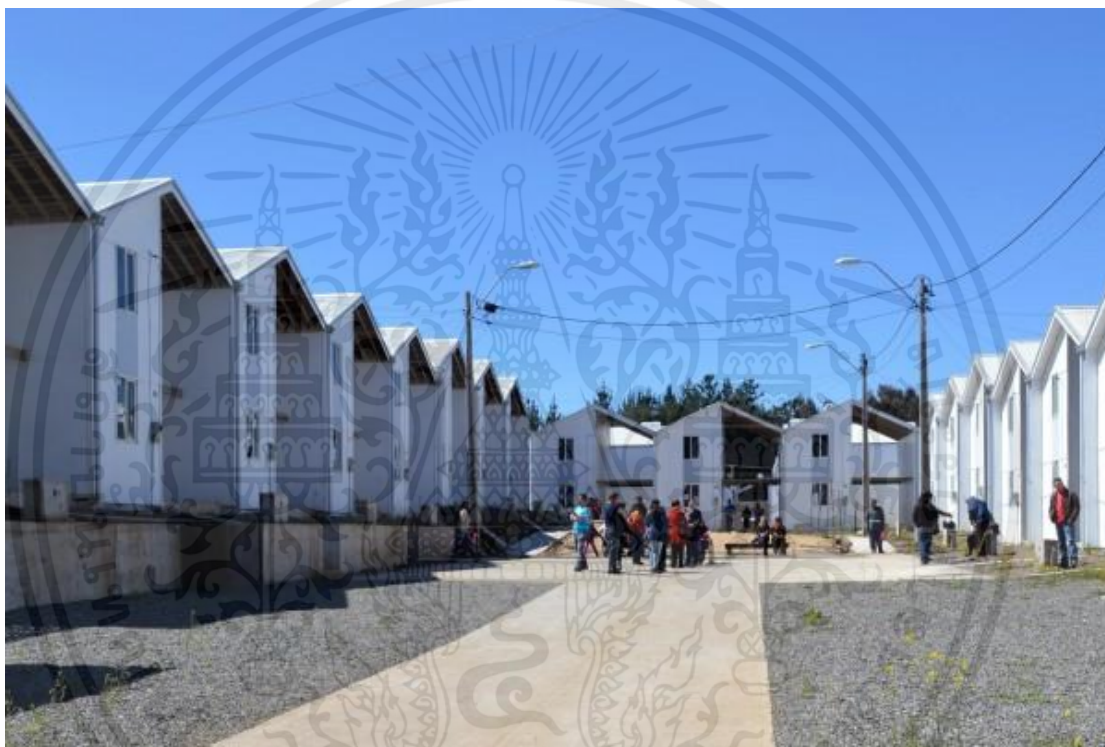

รูปที่ 2.3 โครงการ Villa Verde Housing

(ที่มา: <http://www.creativemove.com/architecture/villa-verde-housing-by-elemental/>)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่... กลุ่ม Elemental เกิดขึ้นจากการรวมตัวกันของสถาปนิกชาวชิลี โดยมีเป้าหมายให้เป็นองค์กรออกแบบที่เน้นผลงานออกแบบสำหรับผู้มีรายได้น้อย เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและสร้างความเท่าเทียมกันในสังคม โดยผลงานที่สร้างชื่อส่วนใหญ่ของ Elemental จะเป็นที่อยู่อาศัยสำหรับคนยากจน

ในเขตเมือง ความโดดเด่นของทุกชิ้นงานอยู่ที่การออกแบบโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ทั้งเงินที่คืน และแรงงาน ให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งโครงการ Villa Verde Housing ด้วยเช่นกัน Villa Verde Housing คือโครงการที่พักอาศัยต้นแบบสำหรับผู้มีรายได้น้อยในเมือง Arauco ทางตอนกลางของประเทศชิลี ตัวโครงการตั้งอยู่บนพื้นที่ 85,000 ตารางเมตรประกอบด้วยที่พักอาศัยจำนวน 484 หน่วย พร้อมด้วยศูนย์กลางชุมชน 3 แห่ง ภายในแต่ละหน่วยพักอาศัยจะแบ่งพื้นที่ใช้สอยเป็นสัดส่วน ทั้งห้องนอน ห้องน้ำ ห้องครัว และพื้นที่เอนกประสงค์ สำหรับรองรับกิจกรรมในชีวิตประจำวัน ทุกหลังก่อสร้างด้วยวัสดุที่หาได้ง่ายและมีราคาถูก โดยมีฐานรากเป็นคอนกรีต โครงผนังทำด้วยไม้ทำให้น้ำหนักเบา กรุผนังด้วยซีเมนต์บอร์ด และใช้แผ่นโลหะในการมุงหลังคา

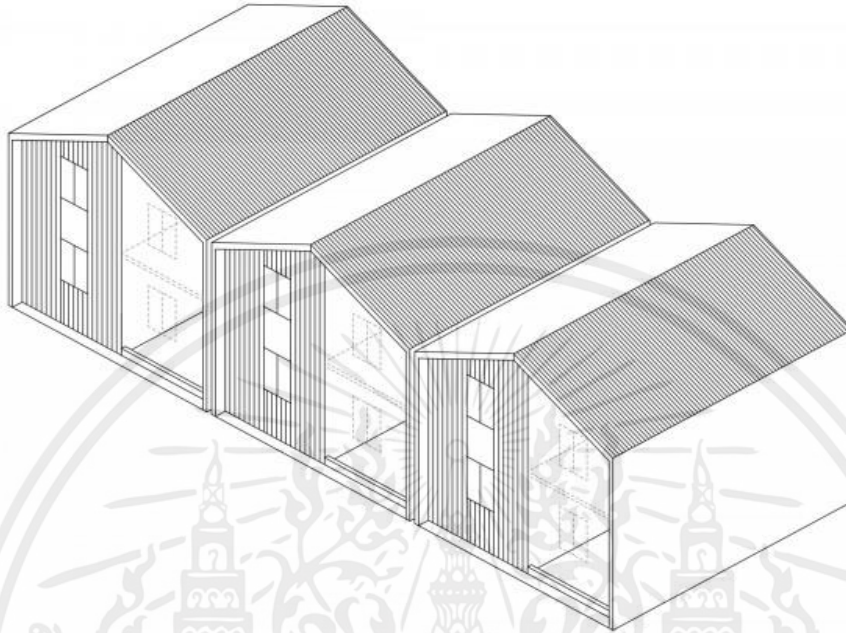

รูปที่ 2.4 โครงการ Villa Verde Housing

(ที่มา: <http://www.creativemove.com/architecture/villa-verde-housing-by-elemental/>)

กลุ่มสถาปนิก Elemental ได้ใช้แนวคิดในการออกแบบเช่นเดียวกับผลงานหลายๆ ชิ้นที่สร้างชื่อเสียงให้กับสำนักงานแห่งนี้คือ แนวคิดที่ให้ผู้อยู่อาศัยสามารถต่อเติมเองได้ โดยออกแบบและสร้างหน่วยพักอาศัยแต่ละหน่วยเพียงแค่ครึ่งเดียว และในอาคารส่วนที่เหลือจะมีการออกแบบโครงสร้างเพื่อไว้ การก่อสร้างหน่วยพักอาศัยแค่ครึ่งเดียวก็เพื่อลดต้นทุนในการก่อสร้าง ทำให้ที่พักแต่ละหน่วยมีราคาถูก ผู้มีรายได้น้อยสามารถซื้อหาได้ไม่ยาก และเมื่อเข้าพักอาศัยแล้ว เจ้าของแต่ละหน่วยสามารถออกแบบและต่อเติมอาคารส่วนที่เหลือได้เองเมื่อมีรายได้เพิ่มขึ้น แต่ละหน่วยพักอาศัยจะมีขนาดประมาณ 57 ตารางเมตร ซึ่งเมื่อต่อเติมเสร็จสมบูรณ์ จะมีขนาดได้ถึง 85 ตารางเมตร Villa Verde Housing ถือเป็นโครงการนวัตกรรมทางด้านที่อยู่อาศัย โดยยังมีแผนการที่จะก่อสร้าง

ชุมชนลักษณะนี้เพิ่ม ให้ครบ 9,000 หน่วย กระจายไปตามเมืองต่างๆ 30 แห่ง และจะกลายเป็น
ต้นแบบให้กับโครงการสำหรับผู้มีรายได้น้อยทั่วโลกได้ดูเป็นแบบอย่าง

รูปที่ 2.5 Isomatic โครงการ Villa Verde Housing

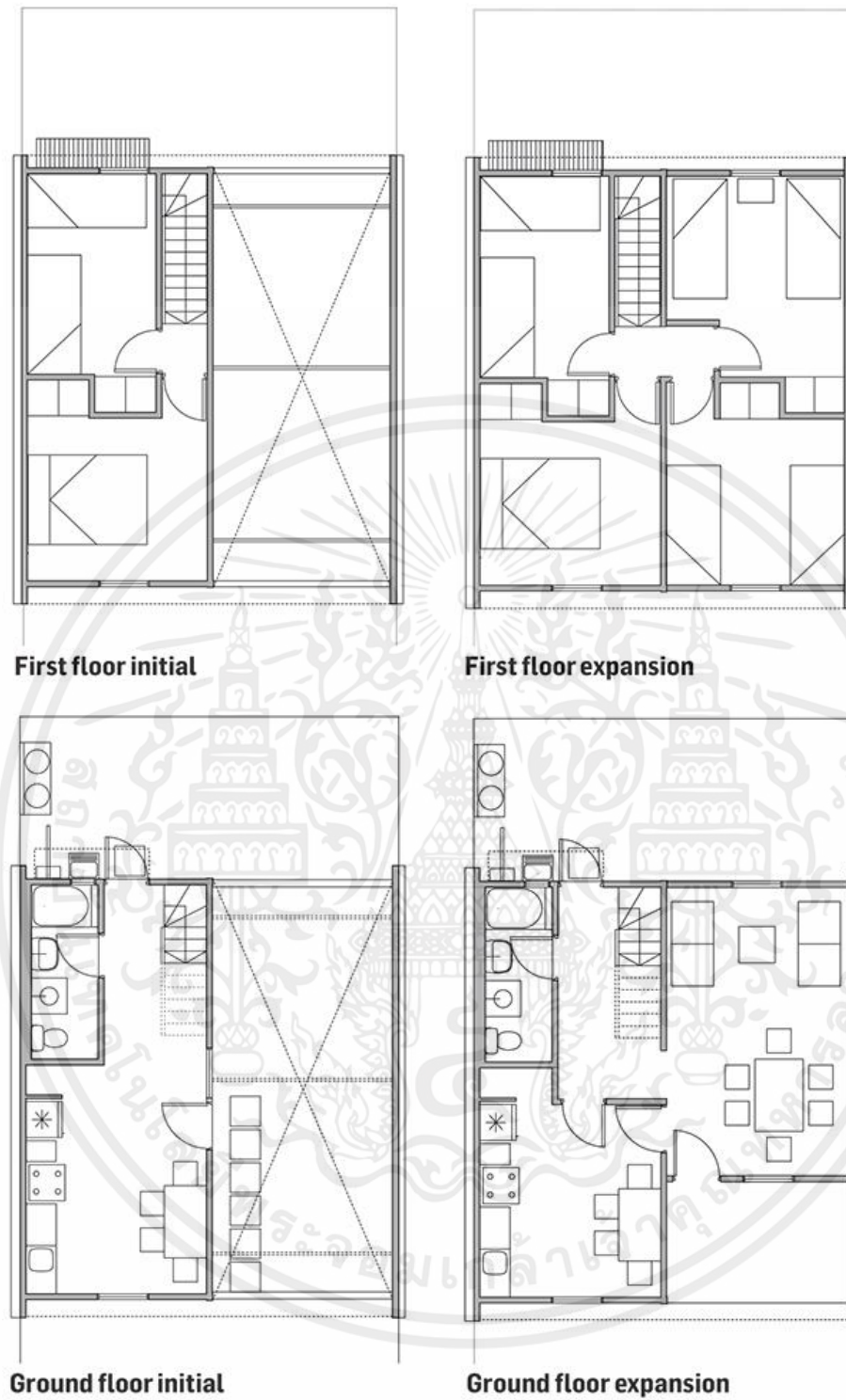
(ที่มา: <http://www.creativemove.com/architecture/villa-verde-housing-by-elemental/>)

รูปที่ 2.6 โครงการ Villa Verde Housing

เอกสารนี้เป็นเอกสาร (ที่มา: <http://www.creativemove.com/architecture/villa-verde-housing-by-elemental/>)

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.7 แผนผังโครงการ Villa Verde Housing

(ที่มา: <http://www.creativemove.com/architecture/villa-verde-housing-by-elemental/>)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.2 Quinta Monroy เคหะการแนวคิดใหม่ออกแบบเพื่อชีวิตอนาคต

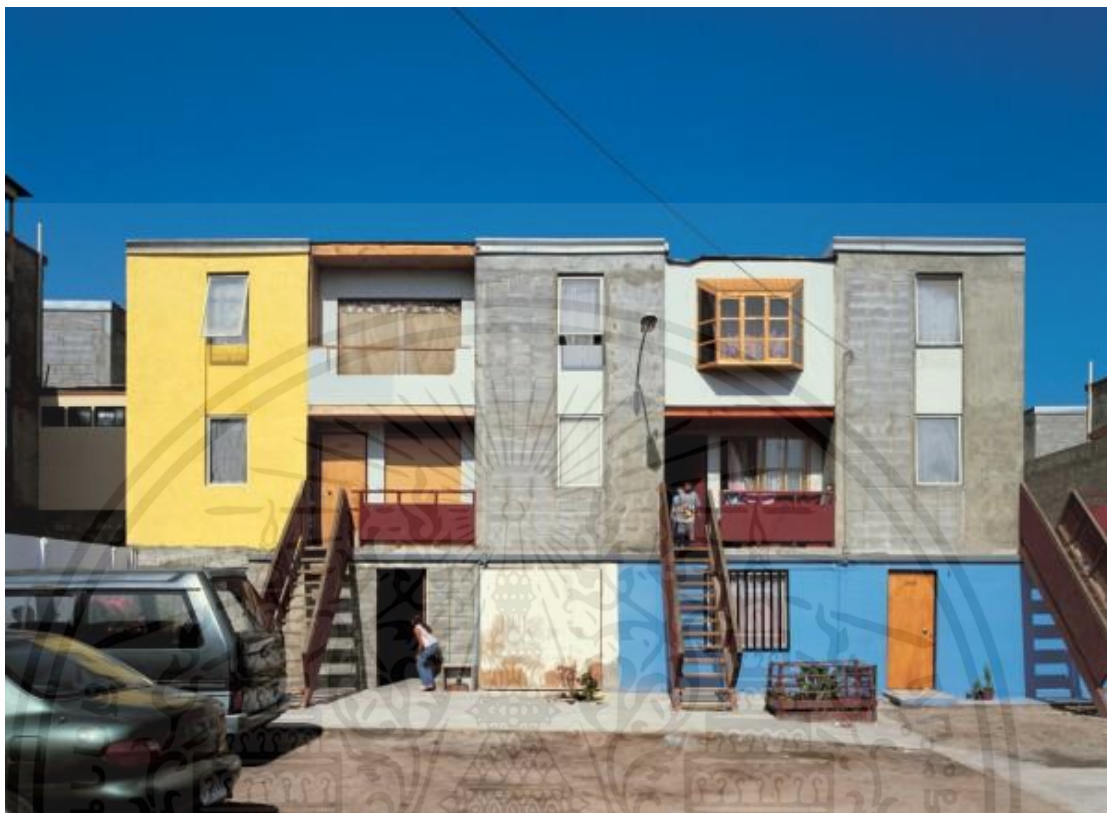
รูปที่ 2.8 โครงการ Quinta Monroy

(ที่มา: <http://www.creativemove.com/architecture/quinta-monroy/>)

ปัญหาที่พักอาศัยไม่เพียงพอ และราคาสูงเมื่อเทียบกับรายได้ที่น้อยของคนหาเช้ากินค่ำ ซึ่งต้องพาตัวเองมาอยู่ในเมืองใหญ่ หลายครั้งมันกลายเป็นสิ่งเริ่มต้นของสลัมและปัญหาไม่รู้จบ แม้ว่าทางภาครัฐในหลายประเทศจะรับมือกับปัญหานี้อย่างไรก็ตามมันกลายเป็นโจทย์ที่ไม่เคยจะแก้ได้ แตกง่าย ๆ แต่โจทย์ที่มีที่มาจากเหล่าผู้มีรายได้ปานกลางของชิลีที่ต้องการที่พักอาศัย แต่ต้องให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของพวกเขาด้วย คำตอบที่นำเสนอนี้มันถูกเล่าผ่านสถาปัตยกรรม ณ เมืองอิกคิเค ประเทศชิลี

จากการแก้ปัญหาของสถาปนิกที่รวมตัวกันในนาม ELEMENTAL พวกเขาตั้งโจทย์จากปัญหาของการย้ายชุมชนเดิมที่มีการบุกรุกที่ดินอย่างผิดกฎหมายกันมากกว่า 30 ปี เมื่อชุมชนนี้ต้องย้ายออกไปจากที่เดิม แต่ปัญหาคือเรื่องแหล่งงานเดิมที่ต้องพึ่งพิงความเป็นสะพานเมืองเป็นหลัก การย้ายให้พวกเขามีบ้านหลังใหญ่ขึ้นมาก แต่มันไกลเมืองจนกระทบชีวิตเดิมของพวกเขาไม่ใช่คำตอบที่ดีนัก ดังที่เราจะเห็นได้จากกรณีศึกษาในบ้านเราที่มีการขายสิทธิ์ของการเคหะที่ผู้ขายเป็นผู้ได้รับสิทธิ์เดิม

แต่ไม่สามารถปรับตัวต่อสถาปัตยกรรมที่รัฐสร้างเป็นสวัสดิการให้ พวกเขาจึงขายสิทธิ์และกลับไปอยู่ สลัมตามเดิม

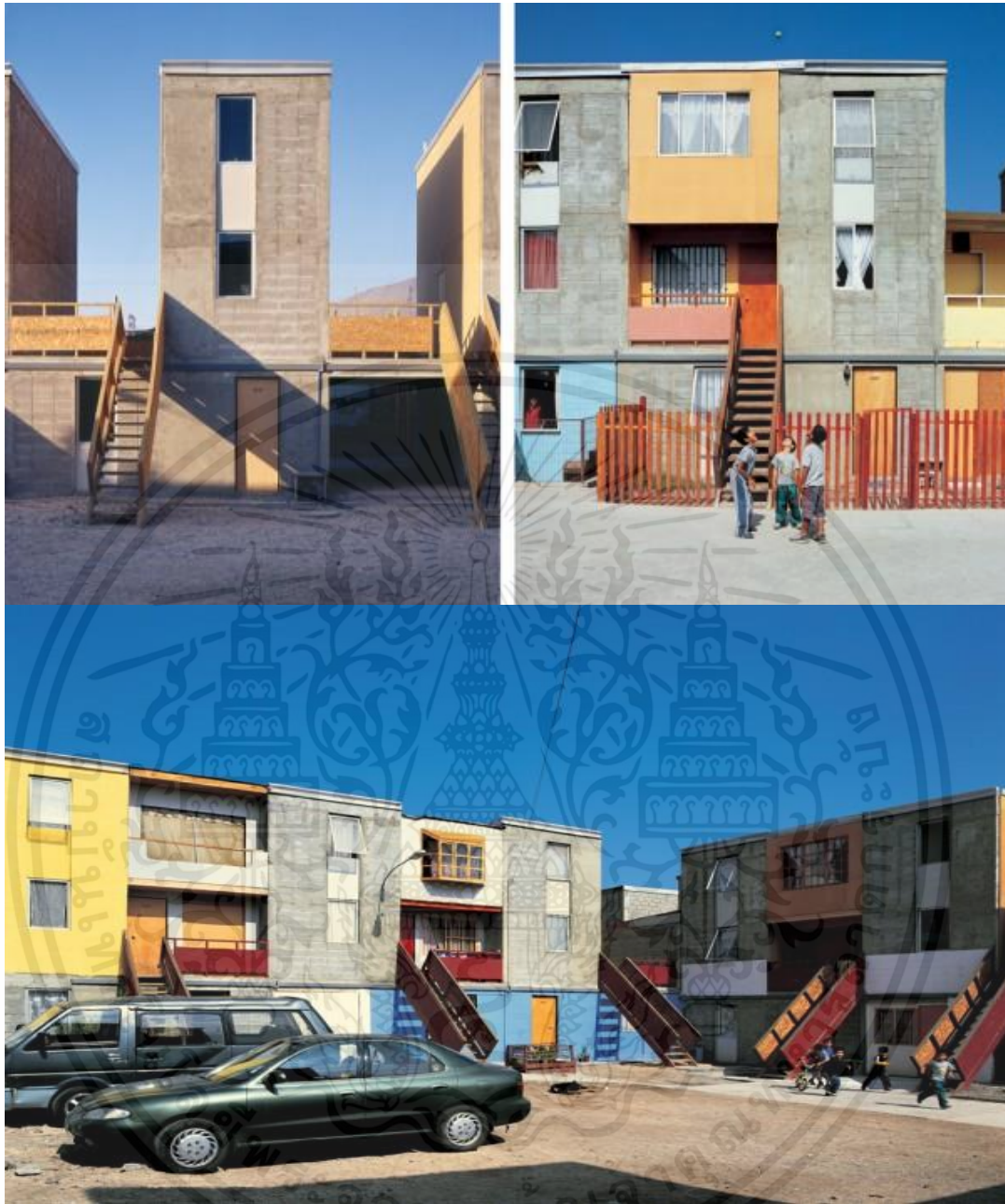

รูปที่ 2.9 โครงการ Quinta Monroy

(ที่มา: <http://www.creativemove.com/architecture/quinta-monroy/>)

การออกแบบให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตผู้อยู่อาศัยจึงสำคัญมาก ในการแก้ปัญหาที่ ELEMENTAL ได้คำนึงถึงพฤติกรรมของผู้อยู่อาศัยการเคหะของรัฐที่มักจะต่อเติมที่อยู่อาศัยเดิมอย่าง สะเปะสะปะไร้แนวทาง แต่เมื่อชีวิตสำคัญกว่าสถาปัตยกรรมชาวบ้านก็ไม่มีทางเลือกนอกจากค่อยๆ ต่อเติมจนกลายเป็นว่าอยู่อาศัยไม่ได้ สถาปนิกจึงเสนอทางเลือกด้วยการออกแบบให้มีการวางแผนต่อเติม โดยออกแบบให้เป็นบ้านแถวความสูง 3 ชั้น แบ่งตัวบ้านออกเป็นสองส่วน ส่วนแรกสร้างไว้ให้พอ อยู่อาศัยในระยะแรก แต่เมื่อครอบครัวมีการขยายมากขึ้นช่องว่างที่เตรียมไว้จะกลายเป็นห้อง ต่างๆ ที่เพิ่มขึ้นตามความต้องการของสมาชิกครอบครัว การที่พวกเขาเลือกที่จะให้ต่อเติมในแนวตั้งก็ เพื่อการแก้ปัญหาของการต่อเติมโดยมีการวางแผนที่ทำให้เกิดการไหลเวียนของอากาศที่ไม่ดี การ เข้าถึงของแสงแดดในบ้านซึ่งสำคัญต่อสุขภาวะ แม้ว่าเราจะชินกับภาพลักษณ์ของอาคารที่พักอาศัยที่ รัฐจัดให้ด้วยสภาพที่ไม่อยากเข้าไปอาศัยนัก แต่ถ้าเราลองตั้งโจทย์จากคำถามที่ดี ที่อยู่อาศัยเดิมๆ ของคนรายได้น้อยจะมีคุณภาพที่ดีขึ้นส่งผลต่อคุณภาพชีวิต

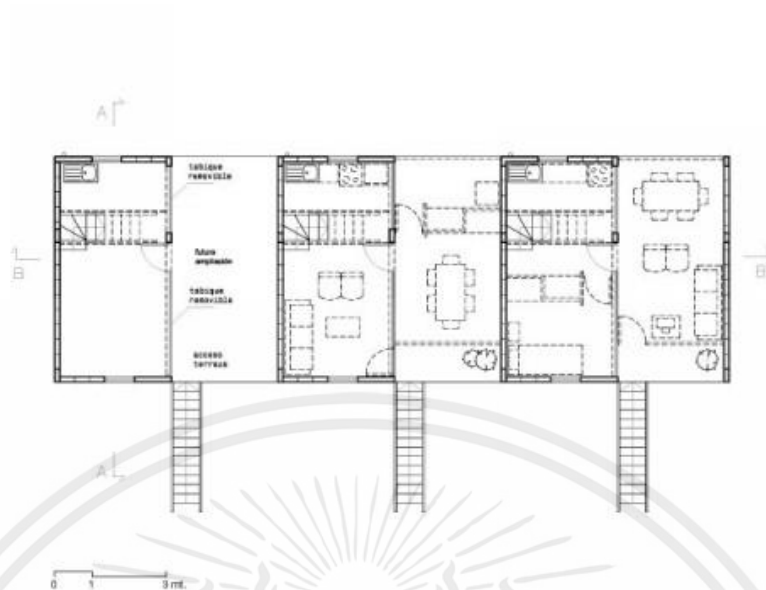
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่เผยแพร่โดยไม่หวังผลตอบแทน ไม่อนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.10 โครงการ Quinta Monroy

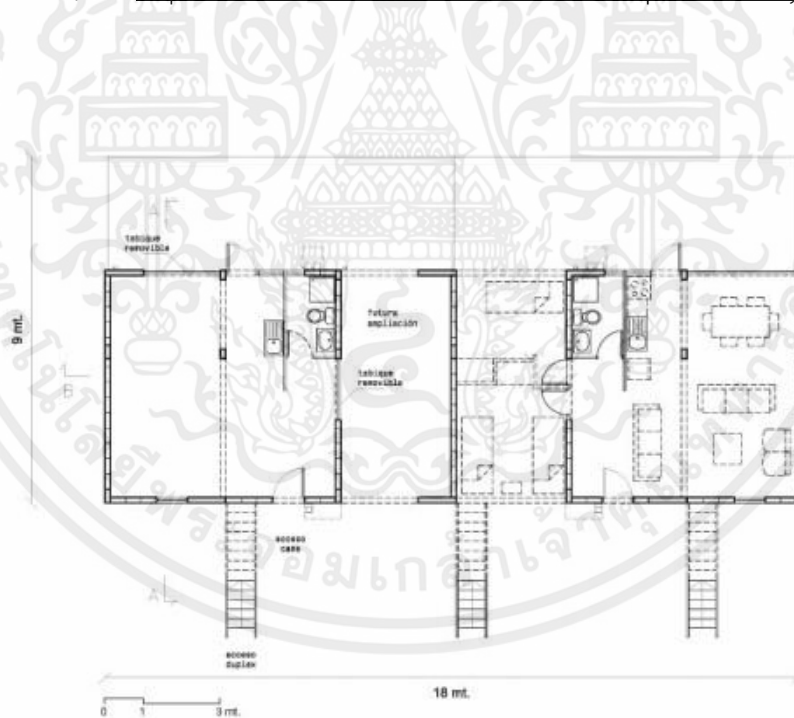
(ที่มา: <http://www.creativemove.com/architecture/quinta-monroy/>)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.11 แพลนพื้นโครงการ Quinta Monroy

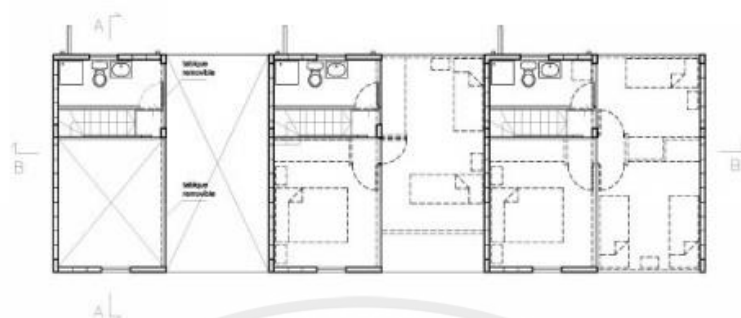
(ที่มา: <http://www.creativemove.com/architecture/quinta-monroy/>)

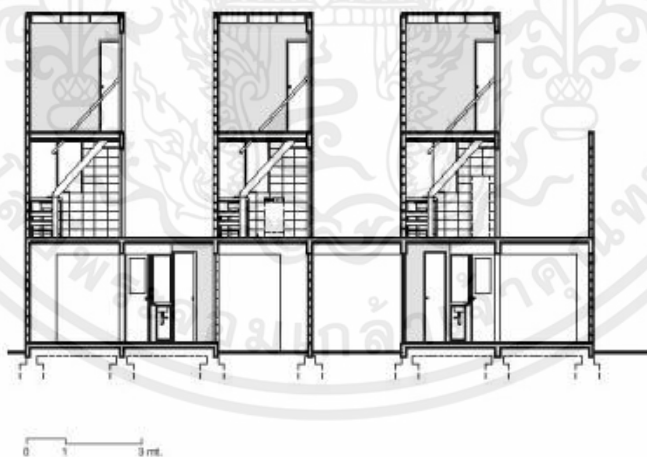
รูปที่ 2.12 แพลนชั้น 2 โครงการ Quinta Monroy

(ที่มา: <http://www.creativemove.com/architecture/quinta-monroy/>)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่หรือใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.13 แพลนชั้น 3 โครงการ Quinta Monroy
(ที่มา: <http://www.creativemove.com/architecture/quinta-monroy/>)

รูปที่ 2.14 รูปตัดโครงการ Quinta Monroy
(ที่มา: <http://www.creativemove.com/architecture/quinta-monroy/>)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.3 Low Cost House บ้านต้นทุนต่ำสำหรับผู้มีรายได้น้อยในเวียดนาม

รูปที่ 2.15 โครงการ Low Cost House

(ที่มา: <http://www.creativemove.com/architecture/low-cost-house-dong-nai/>)

เงิน คือปัจจัยสำคัญในการเข้าถึงทรัพยากรต่างๆ และจากการใช้เงินเป็นสื่อกลางการแลกเปลี่ยน ทรัพยากร ได้ส่งผลให้คนจนหรือผู้มีรายได้น้อยต้องตกอยู่ในภาวะขาดแคลนทรัพยากรอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะด้านที่อยู่อาศัยซึ่งจำเป็นที่จะต้องหาทรัพยากร รวมทั้งแรงงานจำนวนมากเพื่อมาใช้ในการสร้าง ซึ่งหมายถึงต้องใช้เงินจำนวนมากในการจัดหาทรัพยากรเหล่านั้น

จากปัญหาดังกล่าว ได้ทำให้ Vo Trong Nghia Architects ซึ่งเป็นบริษัทสถาปนิกชื่อดังสัญชาติเวียดนาม มีแนวคิดที่จะออกแบบ บ้านสำหรับผู้มีรายได้น้อย จากแนวคิดดังกล่าว ได้รับการพัฒนาเป็นบ้านต้นแบบจำนวน 2 หลัง ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นที่ก่อสร้างโรงเรียนอนุบาลแห่งหนึ่ง ในจังหวัดดองไน (Dong Nai) ประเทศเวียดนาม บ้านต้นแบบทั้ง 2 หลังนี้ สร้างขึ้นจากวัสดุที่หาได้ง่ายและราคาถูก โครงสร้างตัวบ้านทำจากโครงเหล็กเบา ซึ่งมีความแข็งแรง ราคาถูก และสามารถก่อสร้างได้ง่าย ผืนผนังนอกทำจากแผ่นโพลีคาร์บอเนตที่มีความโปร่งแสงและทนทาน ผืนผนังภายในประกอบขึ้นจากไม้ไผ่ โดยนำมาวางเรียงกันจนเป็นแนวผนัง ให้ความรู้สึกไม่โปร่งและไม่ทึบจนเกินไป และยังช่วยกรองแสงจากภายนอก สะท้อนเอกลักษณ์ของบ้านในเขตร้อนชื้นได้เป็นอย่างดี ในส่วนของโครงหลังคาทำจากโครงเหล็กถัก และมุงด้วยกระเบื้องเพื่อช่วยกันความร้อนเข้าสู่ตัวบ้านโดยตรง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับครู ใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.16 โครงการ Low Cost House

(ที่มา: <http://www.creativemove.com/architecture/low-cost-house-dong-nai/>)

การใช้งานภายในจะใช้พื้นที่น้อยที่สุด ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เน้นที่ความเรียบง่ายและความ
 อเนกประโยชน์ จะไม่มีการกั้นห้องถาวร แต่จะใช้การปรับเปลี่ยนไปตามการใช้งานที่เปลี่ยนแปลงไป
 โดยใช้ม่านสำหรับกั้นพื้นที่ รวมทั้งมีเฟอร์นิเจอร์ที่สามารถพับเก็บได้ เช่น โต๊ะติดผนัง ทำให้มีการ
 ปรับเปลี่ยนการใช้งานได้โดยง่าย บ้านหลังต้นแบบทั้ง 2 หลังนี้ ถูกสร้างขึ้นและทดลองใช้จริงในการ
 เป็นออฟฟิศสำหรับโครงการก่อสร้างโรงเรียน

รูปที่ 2.17 โครงการ Low Cost House

(ที่มา: <http://www.creativemove.com/architecture/low-cost-house-dong-nai/>)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.18 โครงการ Low Cost House
(ที่มา: <http://www.creativemove.com/architecture/low-cost-house-dong-nai/>)

รูปที่ 2.19 โครงการ Low Cost House
(ที่มา: <http://www.creativemove.com/architecture/low-cost-house-dong-nai/>)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.20 โครงการ Low Cost House

(ที่มา: <http://www.creativemove.com/architecture/low-cost-house-dong-nai/>)

รูปที่ 2.21 โครงการ Low Cost House

(ที่มา: <http://www.creativemove.com/architecture/low-cost-house-dong-nai/>)

ราคาค่าก่อสร้างทั้งหมดอยู่ที่หลังละ 3,200 เหรียญสหรัฐเท่านั้น ซึ่งทางผู้ออกแบบมีแนวคิดที่จะพัฒนาต่อไปเพื่อให้ได้แบบที่สมบูรณ์ที่สุด เป็นบ้านราคาถูกที่คนมีรายได้น้อยทั่วไปสามารถซื้อหาได้ และเมื่อโครงการนี้สำเร็จ ‘บ้าน’ ซึ่งถือเป็นปัจจัยที่ขาดไม่ได้ในการดำเนินชีวิตจะไม่ใช่ว่าสิ่งที่จะขาดแคลนอีกต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.4. ที่พักอาศัยผู้มีรายได้น้อย อยู่สบาย ต่อเติมได้เมื่อพร้อม Monterrey Housing

รูปที่ 2.22 โครงการ Monterrey Housing

(ที่มา: <http://www.creativemove.com/architecture/monterrey-housing/>)

ปี ค.ศ.2004 กลุ่ม ELEMENTAL สถาปนิกสัญชาติชิลี ได้คิดค้นที่พักอาศัยภายในเมืองรูปแบบใหม่ขึ้น ที่พักอาศัยลักษณะนี้มีเอกลักษณ์อยู่ที่การสร้างหน่วยพักอาศัยไว้ให้เพียงครั้งเดียว ทำให้มีราคาถูก ซึ่งผู้มีรายได้น้อยสามารถที่จะจ่ายได้ และได้ออกแบบโครงสร้างไว้สำหรับรองรับการต่อเติมอีกครั้งที่เหลือในอนาคต เมื่อผู้ที่เข้าพักอาศัยมีความพร้อม ไม่นานนักที่พักอาศัยลักษณะนี้จึงได้กลายเป็นต้นแบบให้กับที่พักอาศัยสำหรับผู้ที่มีรายได้น้อยภายในเมืองหลายต่อหลายแห่ง รวมทั้งโครงการ Monterrey Housing ก็เช่นกัน

โครงการ Monterrey Housing ตั้งอยู่ในเมือง Santa Catarina ทางตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศเม็กซิโก โดยถือเป็นโครงการฝีมือการออกแบบของ ELEMENTAL โครงการแรกที่ตั้งอยู่นอกประเทศชิลี ภายในโครงการประกอบด้วยที่พักอาศัยสร้างใหม่จำนวน 70 หน่วย ซึ่งสร้างไว้สำหรับผู้มีรายได้น้อยปานกลางที่อาศัยอยู่ในเมือง หน่วยพักอาศัยทั้งหมดจะตั้งอยู่บนพื้นที่รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า โดยเป็นอาคารแถวสูง 3 ชั้น ตั้งอยู่บริเวณของของที่ดิน และเปิดพื้นที่ส่วนกลางให้เป็นพื้นที่สีเขียวสำหรับคนในชุมชน ภายในอาคารแถวจะประกอบด้วยหน่วยพักอาศัย 2 ประเภท ได้แก่ ส่วนบ้านพักอาศัย จะตั้งอยู่บริเวณชั้น 1 และ ส่วนอพาร์ทเมนท์ ซึ่งจะอยู่บริเวณชั้น 2 และ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

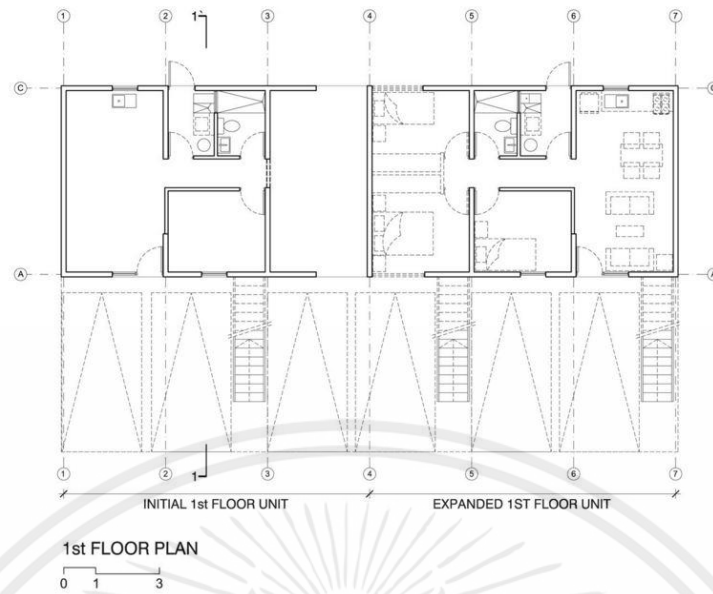

รูปที่ 2.23 โครงการ Monterrey Housing

(ที่มา: <http://www.creativemove.com/architecture/monterrey-housing/>)

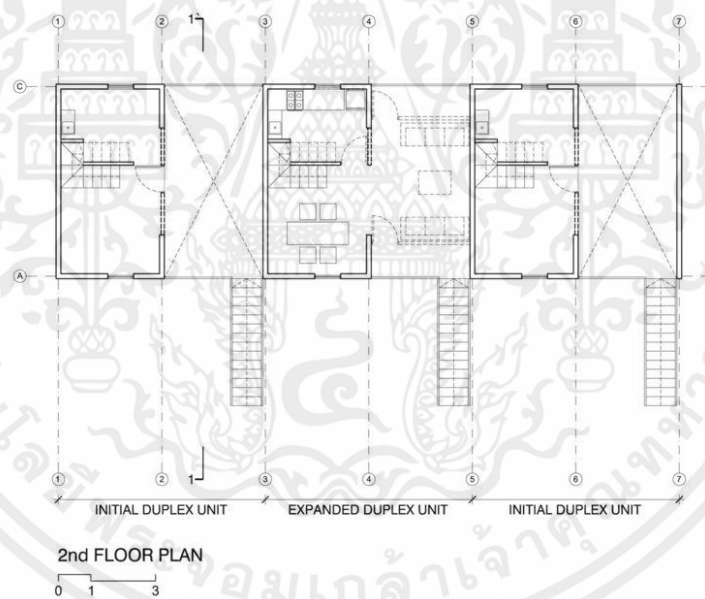
วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างทั้งหมด เป็นวัสดุราคาถูกที่สามารถหาได้ง่ายในท้องถิ่น โดยตัวอาคาร จะถูกสร้างมาให้ส่วนหนึ่ง เช่นเดียวกับโครงการลักษณะนี้ และมีการสร้างโครงสร้างไว้สำหรับรองรับ การต่อเติมในอนาคต โดยส่วนบ้านพักอาศัย จากเดิมมีพื้นที่ 40 ตารางเมตร สามารถต่อเติมได้เป็น 58 ตารางเมตร และส่วนอพาร์ทเมนท์ จากเดิมมีพื้นที่ 40 ตารางเมตร สามารถต่อเติมได้เป็น 76 ตารางเมตร โดยที่การต่อเติมนั้น ผู้อยู่อาศัยสามารถต่อเติมได้อย่างอิสระ โดยเลือกรูปแบบที่ เหมาะสมกับตนเองอันเป็นการแสดงให้เห็นถึงการที่สถาปนิกยอมที่จะลดดวง 'อัตตา' ของตัวเองลง และเปิดโอกาสให้ผู้ที่พักอาศัยได้เข้ามามีส่วนร่วมในอาคาร เพื่อแสดงความเป็นเจ้าของมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.24 แพลนชั้น 1 Monterrey Housing

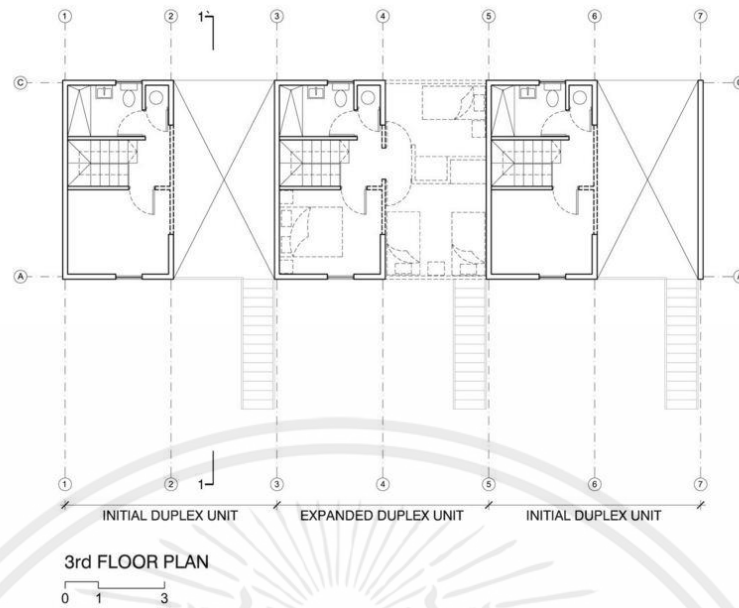
(ที่มา: <http://www.creativemove.com/architecture/monterrey-housing/>)

รูปที่ 2.25 แพลนชั้น 2 Monterrey Housing

(ที่มา: <http://www.creativemove.com/architecture/monterrey-housing/>)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.26 แพลนชั้น 3 Monterrey Housing

(ที่มา: <http://www.creativemove.com/architecture/monterrey-housing/>)

รูปที่ 2.27 รูปด้าน ด้านหน้าอาคาร Monterrey Housing

(ที่มา: <http://www.creativemove.com/architecture/monterrey-housing/>)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.5 ชุมชนคนรักถิ่น

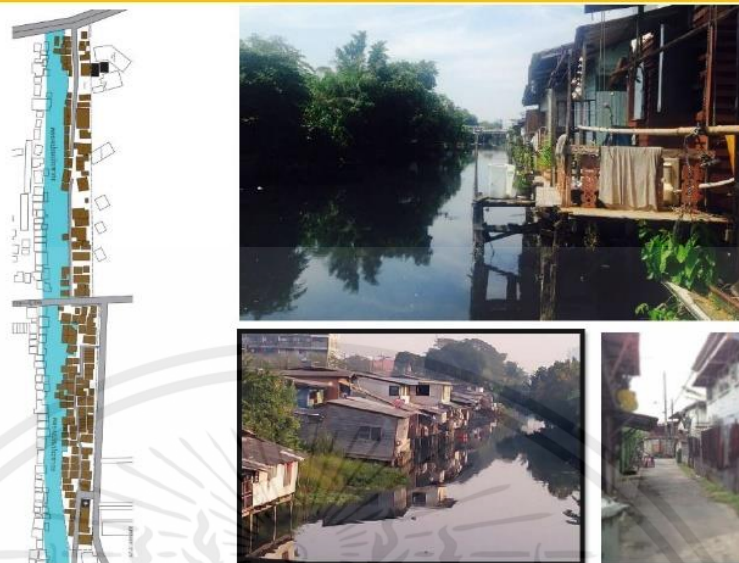
เดิมพื้นที่เขตหลักสี่อยู่ในเขตการปกครองของสำนักงานเขตบางเขนต่อ มาบริเวณนี้ได้รับการโอนย้ายไปอยู่ในเขตการปกครองของสำนักงานเขตดอนเมือง ซึ่งได้รับการจัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ.2532 ต่อมาในพื้นที่เขตดอนเมืองมีประชากรหนาแน่นมากขึ้น เพื่อความสะดวกในการปกครองและการบริหารงานราชการ จึงได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย เปลี่ยนแปลงพื้นที่เขตดอนเมืองและจัดตั้งเขตหลักสี่เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2540 โดยแบ่งพื้นที่ทางทิศใต้ของเขตดอนเมืองมาจัดตั้งเป็นพื้นที่ของเขต ปัจจุบันในเขตมีชุมชนทั้งหมด 52 ชุมชน แบ่งเป็นเคหะชุมชน 33 ชุมชน ชุมชนแออัด 11 ชุมชน และชุมชนหมู่บ้านจัดสรร 8 ชุมชน

ชุมชนคนรักถิ่น มีการเริ่มพัฒนามาตามลำดับ นับตั้งแต่เริ่มจริงจนถึงปัจจุบัน ประมาณปี พ.ศ. 2490 - 2558 นับจนถึงปัจจุบันนี้เป็นเวลา 68 ปี สามารถแบ่งออกเป็น 2 ยุค ใหญ่ ๆ ยุคประมาณ พ.ศ.2490 ยังไม่มีการจัดตั้งชุมชน มีชาวบ้านที่ย้ายถิ่นฐานมาจากถิ่นอื่นมาตั้งถิ่นฐานประมาณ 20 หลังคาเรือน ส่วนใหญ่เป็นชาวจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ย้ายมาตั้งถิ่นฐานส่วนใหญ่ ชาวบ้านสมัยนั้นก็จะมีอาชีพทำนาและทำอิฐมอญมากขึ้น บ้านเมืองเริ่มเปลี่ยนแปลง อาชีพจากที่เคยทำนาและอิฐมอญก็เริ่มเปลี่ยนอาชีพมาทำงานโรงงานและอาชีพค้าขาย และรับราชการบ้าง จนมาถึง พ.ศ.2546ประชากรที่มาอาศัยเริ่มหนาแน่นมาก มีการรวมกลุ่มกันมากขึ้น เมื่อมีการรวมกลุ่มกัน ก็มีแนวคิดที่จะพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น เริ่มมีการจัดตั้งชุมชนอย่างเป็นทางการเมื่อ พ.ศ. โดยมาคณะกรรมการบริหารชุมชน 7 คน และภายในชุมชน มีการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มแม่บ้านร้อยลูกปัด กลุ่มงานประดิษฐ์ดอกไม้ กลุ่มถักกระเป๋าจากเชือก เพื่อสร้างรายได้ให้กับสมาชิกในชุมชนที่ว่างงาน เป็นการลดรายจ่าย และเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว ของสมาชิกในชุมชน

สภาพทั่วไปของชุมชนคนรักถิ่น จะมีลักษณะที่เป็นชุมชนแออัดและเป็นชุมชน รุกกล้า ในลำคลอง ระบบสาธารณูปโภคไม่ค่อยเหมาะสมแก่การอยู่อาศัย อาชีพของชาวบ้านส่วนใหญ่เป็นอาชีพค้าขายเนื่องจากติดกับที่เอกชนเป็นย่านที่อยู่อาศัย การค้าถือเป็นอาชีพหลักๆ ในชุมชนแต่ยังขาดสถานที่ที่อำนวยความสะดวกโดยเฉพาะน้ำในลำคลองค่อนข้างเหม็นเน่าเนื่องจากไม่ได้มีการดูแลรักษา ขาดการดูแลเลยส่งผลให้ภาพลักษณ์ในชุมชนไม่ค่อยน่าอยู่เท่าที่ควร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชุมชนเดิม

รูปที่ 2.28 พื้นที่รอบโครงการคนรักถิ่น
(ที่มา: ศูนย์วิจัยบูรณาการภาพพื้นที่และสังคม)

รูปที่ 2.29 พื้นที่รอบโครงการคนรักถิ่น
(ที่มา: ศูนย์วิจัยบูรณาการภาพพื้นที่และสังคม)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.30 พื้นที่รอบโครงการคนรักถิ่น
(ที่มา: ศูนย์วิจัยบูรณาการภาพพื้นที่และสังคม)

ลักษณะบ้านไม้ชั้นเดียว พบมากบริเวณที่ชาวบ้านรुक้าริมคลองสภาพทั่วไปทรุดโทรม
เนื่องจากถูกน้ำท่วมถึงได้ง่าย ไม้เลยชำรุด

รูปที่ 2.31 พื้นที่รอบโครงการคนรักถิ่น
(ที่มา: ศูนย์วิจัยบูรณาการภาพพื้นที่และสังคม)

ลักษณะบ้านคอนกรีตชั้นเดียวที่พบส่วนใหญ่ยังอยู่ในสภาพที่ดี บางส่วนมีการปรับปรุงต่อเติม
เอกสารนี้เป็น บ้างสภาพของบ้านเลยยังอยู่ในสภาพที่ดี ที่ต้องการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.32 พื้นที่รอบโครงการคนรักถิ่น
(ที่มา: ศูนย์วิจัยบูรณาการภาพพื้นที่และสังคม)

ลักษณะบ้านไม้ 2 ชั้น ในชุมชนคนรักถิ่นส่วนใหญ่อยู่ในสภาพที่ทรุดโทรม บางบ้านฝาบ้านไม้สามารถกันแดดกันฝนได้ บางบ้านหลังคาก็ชำรุดทรุดโทรมอย่างมาก

รูปที่ 2.33 พื้นที่รอบโครงการคนรักถิ่น
(ที่มา: ศูนย์วิจัยบูรณาการภาพพื้นที่และสังคม)

สภาพบ้านคอนกรีตสองชั้น ไม่แตกต่างจากบ้านคอนกรีตชั้นเดียวมากนักเนื่องมาจากเพิ่งมีการปรับปรุง ส่วนบางหลังที่ไม่ได้ปรับปรุงสภาพบ้างยังอยู่ในสภาพที่ไม่ทรุดโทรมมากนัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนการทำงาน กระบวนการมีส่วนร่วมในงานออกแบบ

นำเสนอผังภาพรวมและแบบบ้านร่วมกัน การนำเสนอร่วมกันจะเกิดขึ้นทุกครั้งหลังจากการลงกลุ่มย่อย การนำเสนอเพื่อแสดงความคิดเห็นแก้ไข ปรับปรุงร่วมกัน และทุกครั้งหลังจากการนำเสนอจะได้ข้อสรุปที่ตกลงและทำความเข้าใจร่วมกัน

รูปที่ 2.34 ภาพแสดงขั้นตอนการทำงาน
(ที่มา: ศูนย์วิจัยบูรณาการภาพพื้นที่และสังคม)

ลงกลุ่มย่อยร่วมกันออกแบบ กระบวนการลงกลุ่มย่อยทำให้เราได้ออกแบบร่วมกันแบบละเอียดที่สุด วัตถุประสงค์เพื่อการทำมาเข้าใจร่วมกัน ระดมความคิดความต้องการออกมาให้ได้มากที่สุด ชาวบ้านจะได้ร่วมกันออกแบบทั้งบ้านและผัง

รูปที่ 2.35 ภาพแสดงขั้นตอนการทำงาน
(ที่มา: ศูนย์วิจัยบูรณาการภาพพื้นที่และสังคม)

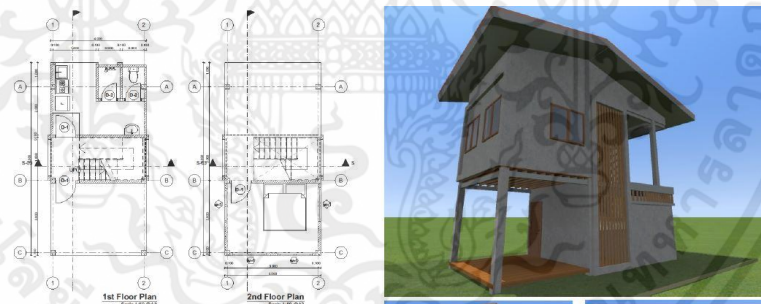
นำเสนอผังภาพรวมและแบบบ้านร่วมกัน การนำเสนอร่วมกันจะเกิดขึ้นทุกครั้งหลังจากการลงกลุ่มย่อย การนำเสนอเพื่อแสดงความคิดเห็นแก้ไข ปรับปรุงร่วมกัน และทุกครั้งหลังจากการนำเสนอจะได้ข้อสรุปที่ตกลงและทำความเข้าใจร่วมกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปแบบบ้านชุมชนคนรักถิ่น

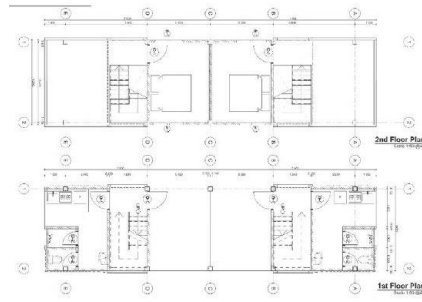
รูปที่ 2.36 ภาพแสดงขั้นตอนการทำงาน (ที่มา: ศูนย์วิจัยบูรณาการภาพพื้นที่และสังคม) บ้านเดี่ยว 2 ชั้น เป็นบ้านพักอาศัยขนาดเล็กที่เผื่อการต่อเติมในทุกแบบ

บ้านเดี่ยว 2 ชั้น
-ขนาดที่ดิน 15 ตารางวา
-ขนาดพื้นที่ใช้สอย 64 ตารางเมตร

รูปที่ 2.37 แบบบ้านที่ 1 (ที่มา: ศูนย์วิจัยบูรณาการภาพพื้นที่และสังคม)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

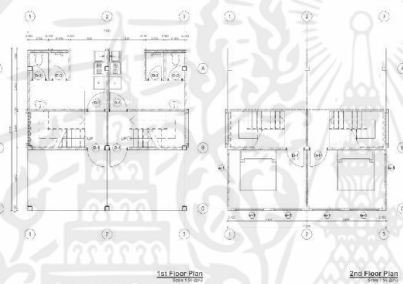

บ้านแฝด 1 (2 ชั้น)
 -ขนาดที่ดิน 13.5 ตารางวา
 -ขนาดพื้นที่ใช้สอย 64 ตารางเมตร

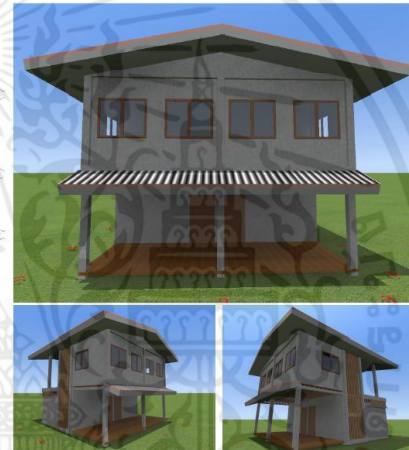

รูปที่ 2.38 แบบบ้านที่ 2

(ที่มา: ศูนย์วิจัยบูรณาการภาพพื้นที่และสังคม)

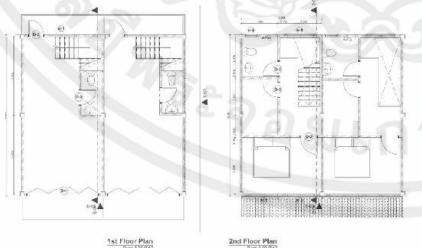

บ้านแฝด 2 (2 ชั้น)
 -ขนาดที่ดิน 12.5 ตารางวา
 -ขนาดพื้นที่ใช้สอย 64 ตารางเมตร

รูปที่ 2.39 แบบบ้านที่ 3

(ที่มา: ศูนย์วิจัยบูรณาการภาพพื้นที่และสังคม)

บ้านแถว (2 ชั้น)
 -ขนาดที่ดิน 11 ตารางวา
 -ขนาดพื้นที่ใช้สอย 64 ตารางเมตร

รูปที่ 2.40 แบบบ้านที่ 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งาน... (ที่มา: ศูนย์วิจัยบูรณาการภาพพื้นที่และสังคม)

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดเบสลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5 การควบคุมการต่อเติมที่อยู่อาศัย

จุดประสงค์ในการต่อเติมบ้านหรือที่อยู่อาศัย อาจมีหลายจุดประสงค์ของในแต่ละบ้านไม่เหมือนกัน โดยส่วนใหญ่จึงคำนึงถึงความไม่เพียงพอในการใช้พื้นที่ภายในบ้าน ความสบายที่เพิ่มขึ้น ความเป็นส่วนตัว และอีกประเภทหนึ่งคือการต่อเติมเพื่อการทำกิจการเช่น ร้านค้าหน้าบ้านขายของชำทั่วไป ซึ่งการต่อเติมแบบนี้ใน 1 หมู่บ้านต้องมี 1 หลังเป็นอย่างน้อยที่ต่อเติมในหมู่บ้านระดับกลางถึงระดับล่าง (สำนักนโยบายและแผน การเคหะแห่งชาติ,2521)

พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ.2479 ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครเรื่องควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ. 2522 และเทศบัญญัติอื่นๆ มีข้อกำหนดส่วนใหญ่ซึ่งไม่เอื้ออำนวยให้เกิดการพัฒนาต่อเติมที่อยู่อาศัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้มีรายได้น้อย ไม่ว่าจะเป็นด้านกาหนดเนื้อที่ใช้สอย รายละเอียดการกำหนดแนวและระยะอาคาร การใช้วัสดุก่อสร้าง รวมทั้งรายละเอียดทางด้านวิศวกรรมบางอย่าง (จำเนียร หลีกภัยและคณะ 2524)

กฎหมายควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ. 2522

“ตัดแปลง” หมายความว่า เปลี่ยนแปลงต่อเติม เพิ่ม ลด หรือขยายซึ่งลักษณะขอบเขต แบบรูปทรง สัดส่วน น้ำหนักเนื้อที่ ของโครงสร้างของอาคารหรือส่วนต่างๆ ของอาคารซึ่งได้ก่อสร้างไว้แล้ว ให้ผิดไปจากเดิม และมีใช้การซ่อมแซมหรือการตัดแปลงที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด 3 การก่อสร้าง ตัดแปลง รื้อถอน เคลื่อนย้าย และใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคาร

มาตรา 21 ทวิ การก่อสร้าง ตัดแปลง หรือเคลื่อนย้ายอาคารชนิดหรือประเภทที่กฎกระทรวงกำหนดให้มีการ

ตรวจสอบงานออกแบบและคำนวณส่วนต่างๆ ของโครงสร้างอาคาร ผู้ขอรับใบอนุญาตหรือผู้จ้างตามมาตรา 39 ทวิ ต้องจัดให้มีการตรวจสอบงานออกแบบและคำนวณดังกล่าวตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

กฎกระทรวง ฉบับที่ 55 (พ.ศ. 2543) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 เป็นกฎหมายควบคุมการการออกแบบอาคาร ในกฎหมายจะระบุความเหมาะสมและความปลอดภัยในการสร้างอาคาร ไม่สร้างความเดือดร้อนผู้อื่น กำหนดระยะร่นภายในที่ดิน ความกว้างของทางเดินและบันได ขนาดห้องที่มีพื้นที่เล็กที่สุด อาคารที่พักอาศัยแต่ละหลังให้มีที่ว่างอยู่ใน 30 ใน 100 ส่วนของพื้นที่ ซึ่งในกรณีที่ดินมีขนาดพื้นที่เพียง 70 ตารางเมตร จะเหลือพื้นที่สำหรับก่อสร้างที่พักอาศัยรวมทั้งส่วนยื่นอาคารเพียง 49 ตารางเมตร ในครอบครัวชุมชนต่างจังหวัดนั้น เป็นครอบครัวขยายบ้านเอื้ออาทรจึงอาจจะไม่ตอบโจทย์กับครอบครัวขยายของชุมชนต่างจังหวัด ซึ่งอาจจะไม่เพียงพอสำหรับการอยู่อาศัยโดยเฉพาะผู้ที่มีครอบครัวขนาดใหญ่ จึงเกิดการต่อเติมเต็มพื้นที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน ดังนั้นกฎหมายจะเป็นการตีกรอบการออกแบบสำหรับผู้ที่มีรายได้น้อย ในชุมชนต่างจังหวัด ทำให้การออกแบบนั้นไม่ตอบสนองต่อการใช้ชีวิตประจำวันของผู้ที่มีรายได้น้อย ในชุมชนต่างจังหวัด

2.6 วิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนงานวิจัยในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา มีงานวิจัยบ้านเอื้ออาทร ประเด็นแรก การพัฒนามาตรฐานต่ำสุดของที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อมของผู้มีรายได้น้อย งานวิจัยของสถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย เป็นรายงานสรุปเกี่ยวกับโครงการต้นแบบที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อมใน พ.ศ. 2522 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจและทดลองหน่วยที่พักอาศัยสำหรับ 5 คน โดยมีระยะเวลาทดลองให้ทดลองเข้าไปอยู่อาศัย 2 เดือน จุดอ่อนของงานวิจัยนี้คือเรื่องระยะเวลาในการทดสอบ 2 เดือน อาจจะยังไม่เห็นข้อเท็จจริงในการพักอาศัยที่เกิดขึ้น ข้อดีคือถึงระยะเวลาสั้นแต่ได้เห็นการใช้งานจริงของภายในบ้านของผู้อยู่อาศัย งานวิจัยชิ้นที่สองเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่อยู่อาศัยและสภาพเศรษฐกิจในชุมชนได้สะพานลอยของ นาย ศุภชัย ถาวรสุภเจริญ (2545) เกี่ยวกับชุมชนได้สะพานลอยที่ย้ายออกมาได้สะพานลอยย้ายมาที่ดินที่การเคหะจัดแบ่งเขตที่ดินไว้ให้โดยให้ผู้ที่ย้ายที่พักจากได้สะพานลอยสามารถสร้างที่พักอาศัยได้ด้วยตนเอง งานวิจัยนี้เก็บข้อมูลภาคสนาม ลงพื้นที่ เป็นระยะเวลา 9 เดือน เครื่องมือในงานวิจัยคือ แบบสอบถาม การสังเกต สัมภาษณ์ ข้อดีคือเป็นการสำรวจข้อมูลที่เกิดขึ้นโดยไม่มีการปรุงแต่งเกิดสภาพไหนสภาพนั้น ข้อเสียระยะเวลาในการเก็บข้อมูลนาน งานวิจัยที่สาม เรื่องแนวทางการปรับปรุงบ้านเดี่ยวสองชั้น โครงการบ้านเอื้ออาทร จังหวัดขอนแก่นเพื่อการประหยัดพลังงานและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม งานวิจัยของ นางสาวปัทมาภรณ์ รัตน์ประดับ และ ผศ.ดร.ยิ่งสวัสดิ์ ไชยะกุล (2554) การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอแนวทางการปรับปรุงแบบอาคารบ้านเดี่ยว 2 ชั้น โครงการบ้านเอื้ออาทร จังหวัดขอนแก่น โดยใช้แบบประเมินอาคารประหยัดพลังงาน และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อาคารพักอาศัย เพื่อประเมินอาคารบ้านตัวอย่างในโครงการ การศึกษานี้ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ การสำรวจลักษณะทางกายภาพและเก็บวัดข้อมูลสภาพภูมิอากาศในบ้านตัวอย่าง จำนวน 8 หลัง ส่วนที่สองได้แก่ การเสนอแนวทางการปรับปรุงแบบอาคาร เครื่องมือในการวิจัยคือ แบบประเมินอาคารประหยัดพลังงานและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ข้อเสียในงานวิจัยไม่ได้ระบุเดือนที่ทำการศึกษาก็อาจจะมีผลกับสภาพอากาศในเดือนนั้นๆ งานวิจัยที่สี่ ศึกษารูปแบบครัวในบ้านพักอาศัยของผู้มีรายได้น้อยกรณีศึกษาโครงการเอื้ออาทรรังสิตคลองสามของนางสาวกิตติกานต์ พรประทุม ศึกษารูปแบบของครัวในบ้านพักอาศัยของผู้มีรายได้น้อยโครงการบ้านเอื้ออาทรรังสิตคลองสาม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการต่อเติมครัวที่ตอบสนองต่อกิจกรรมและพฤติกรรมการใช้งานของผู้อยู่อาศัยและนำผลสรุปมาเป็นแนวทางการออกแบบโดยศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการใช้สอยของผู้มีรายได้น้อยและวิถีชีวิตรูปแบบครัวบริบทแบบไทยการใช้อุปกรณ์แบบไทย การวิจัยใช้แบบสำรวจสังเกตกับกลุ่มประชากรทั้งหมด 477 หลังคาเรือน เครื่องมือในการวิจัย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสำรวจสังเกต แบบมีโครงสร้างกับกลุ่ม 50 หลังคาเรือน ในรูปแบบต่อเติมสรุปเป็น 3 แบบ ต่อเติมแบบก่ออิฐฉาบปูนปิดด้านหลังก่อถาวร ต่อเติมแบบโล่งด้านหลัง และต่อเติมแบบปิดล้อมด้านหลังเปิดโล่งด้านข้าง งานวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงบรรยาย ประเภทการวิจัยเชิงสำรวจ งานวิจัยที่ทำ การใช้พื้นที่ว่างชั้นล่างภายในที่พักอาศัยของผู้ที่มีรายได้น้อย กรณีศึกษาโครงการเอื้ออาทรรังสิตคลอง 3 เป็นการศึกษาสภาพที่เป็นอยู่ภายในและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ว่าง ศึกษา

ข้อมูลจากประชากร 477 หลังคาเรือน โดยการลงพื้นที่เก็บข้อมูล 45 หลังคาเรือน โดยการใช้แบบสอบถาม สัมภาษณ์ สังเกต แบบมีโครงสร้าง ข้อเสียคือเป็นการวิจัยเฉพาะพื้นที่ชุมชนอื่นๆสำหรับผู้มีรายได้น้อย คำตอบในงานวิจัยอาจจะไม่เหมือนกัน

จากการทบทวนวิจัยทั้งห้าเรื่อง ผู้ศึกษาพบว่าการศึกษาในลักษณะกรณีศึกษาเกี่ยวกับพื้นที่ใช้สอย บ้านสำหรับผู้มีรายได้น้อยในประเด็นที่เกี่ยวกับการใช้พื้นที่นั้นมีแต่ภายในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในต่างจังหวัดยังไม่มี บ้านเอื้ออาทรนั้นทางการเคหะสร้างเพื่อตอบสนองคนสำหรับที่มีรายได้น้อย แต่คนรายได้น้อยในกรุงเทพมหานคร และคนต่างจังหวัดมีการใช้ชีวิตที่ต่างกันด้านพฤติกรรมการใช้ชีวิต โดยบริบทรอบๆ ตัวค่อนข้างต่างกัน ดังนั้นผู้ศึกษาจึงคิดว่าบ้านเอื้ออาทรในต่างจังหวัดอาจมีการอยู่อาศัยในบ้านมากกว่าชุมชนบ้านเอื้ออาทรในกรุงเทพมหานคร เพราะต่างจังหวัดนั้นไกลจากสิ่งรบกวน เช่น ห้างสรรพสินค้า แหล่งแฟชั่น แหล่งรวมกลุ่มของวัยรุ่น ดังนั้นการอยู่อาศัยต้องตอบสนองกับชีวิตที่ใช้ภายในที่พักอาศัยมากกว่าชุมชนเอื้ออาทรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.7 ข้อมูลกรณีศึกษา

ชื่อโครงการ :	บ้านเอื้ออาทร จังหวัดสระบุรี
วัตถุประสงค์ของโครงการ :	จัดสร้างที่อยู่อาศัยประเภทเช่าซื้อสำหรับผู้มีรายได้น้อย
กลุ่มประชากรเป้าหมาย :	กลุ่มประชาชนผู้มีรายได้น้อย ที่มีระดับรายได้ครัวเรือนไม่เกิน 15,000 บาท ต่อเดือน ในช่วง พ.ศ. 2547
ขนาดที่ดิน :	โครงการบ้านเอื้ออาทร สระบุรีจำนวน 1,201 หน่วย พัฒนาบนพื้นที่ 108.27 ไร่ จากพื้นที่ทั้งหมด 447.49 ไร่

2.7.1 ภาพถ่ายภายในโครงการบ้านที่ต่อเติม

รูปที่ 2.41 บ้านในโครงการเอื้ออาทรที่เกิดลักษณะการต่อเติม
(ที่มา : โครงการเอื้ออาทร สระบุรี (บ้านนา-แก่งคอย))

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.42 บ้านในโครงการเอื้ออาทรที่เกิดลักษณะการต่อเติม
(ที่มา : โครงการเอื้ออาทร สระบุรี (บ้านนา-แก่งคอย))

รูปที่ 2.43 บ้านในโครงการเอื้ออาทรที่เกิดลักษณะการต่อเติม
(ที่มา : โครงการเอื้ออาทร สระบุรี (บ้านนา-แก่งคอย))

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไมออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.44 บ้านในโครงการเอื้ออาทรที่เกิดลักษณะการต่อเติม
(ที่มา : โครงการเอื้ออาทร สระบุรี (บ้านนา-แก่งคอย))

รูปที่ 2.45 บ้านในโครงการเอื้ออาทรที่เกิดลักษณะการต่อเติม
(ที่มา : โครงการเอื้ออาทร สระบุรี (บ้านนา-แก่งคอย))

เอกสารนี้เป็นเอกสารของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ไม่อนุญาตให้ทำไปให้ใครโดยเด็ดขาด
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้เผยแพร่ลงนอกระบบ หรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาตจากกรมส่งเสริมการค้า
ระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีการศึกษาค้นคว้า

3.1 วิธีการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อใช้ในการศึกษาข้อมูลเชิงลึก ได้แก่ พฤติกรรมที่ใช้ภายในบ้านเอื้ออาทร และ การสัมภาษณ์และข้อมูลการต่อเติมบ้านพักอาศัยของผู้พักอาศัยในโครงการเอื้ออาทรสระบุรีโดยเก็บข้อมูลจากการ แบบสอบถาม สัมภาษณ์ และสังเกต เพื่อนำมาวิเคราะห์ถึงปัจจัยในการอยู่อาศัยที่ทำให้ไม่เพียงพอกับที่อยู่อาศัยเดิม และเกิดการต่อเติมสำหรับผู้มีรายได้น้อยที่อยู่อาศัยบ้านเอื้ออาทรในเขตสระบุรี เพื่อเสนอแนวทางการออกแบบบ้านเอื้ออาทรที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการอยู่อาศัยและเพียงพอสำหรับชุมชนเอื้ออาทรในต่างจังหวัด

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ กลุ่มผู้พักอาศัยในบ้านเอื้ออาทรที่มีการต่อเติมบ้านพักอาศัย โครงการเอื้ออาทรเขตสระบุรี

กรณีศึกษา คือ ผู้พักอาศัยหรือเจ้าของบ้านในโครงการเอื้ออาทรที่มีการต่อเติมพื้นที่ใช้สอยอยู่อาศัยในปัจจุบัน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้พักอาศัย หรือเจ้าของบ้านในโครงการเอื้ออาทรเขตสระบุรี

3.3 เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า

3.3.1 แบบสัมภาษณ์ผู้พักอาศัยในบ้านพักในโครงการเอื้ออาทรสระบุรี มีทั้งหมด 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นส่วนสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ จำนวนสมาชิกครอบครัว รายได้ครอบครัวต่อเดือน ระยะเวลาในการพักอาศัย

ส่วนที่ 2 เป็นส่วนกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในบ้าน การใช้พื้นที่ในแต่ละส่วน มีที่พื้นที่ที่ทำการต่อเติมสาเหตุในการต่อเติม ความพึงพอใจในการใช้พื้นที่ต่อเติมของบ้านพักตนเอง

3.3.2 แบบสังเกตการณ์

แบบสังเกตการณ์ผู้พักอาศัยภายในบ้านพักอาศัยโครงการเอื้ออาทรเขตสระบุรีแบบเอกสารนี้เป็นเอกสารสังเกตการณ์มี 2 ส่วน ใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งส่วนที่ 1 แบบสำรวจผังพื้นที่รอบบ้าน อิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้ ส่วนที่ 2 แบบการจัดวางรูปแบบของเฟอร์นิเจอร์ภายในบ้านในส่วนการต่อเติม

3.3.3 การเก็บภาพ

ใช้ในการบันทึกสภาพแวดล้อมภายในบ้านโดยรวมของบ้านที่มีการต่อเติม

3.3.4 เครื่องบันทึกเสียง

การสัมภาษณ์หลายคนอาจจะสามารถทำให้ตกหล่นข้อมูลบางอย่างไปจึงต้องใช้เครื่องบันทึกเสียงเพื่อกันข้อมูลที่ตกหล่นจากคำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์

3.4 วิธีการเก็บข้อมูล

3.4.1 สัมภาษณ์ สอบถามและใช้เครื่องบันทึกเสียง

การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์และสอบถามผู้พักอาศัยในการต่อเติมบ้านพักโครงการเอื้ออาทรเขตสระบุรี โดยทำการติดต่อเจ้าหน้าที่ของการเคหะแห่งชาติให้บุคคลที่สามารถแนะนำและเก็บข้อมูลได้ จากนั้นผู้ศึกษาจะแนะนำตัวและแจ้งวัตถุประสงค์ในการสัมภาษณ์และแสดงบัตรประจำตัวนักศึกษา ในการสัมภาษณ์จะมีเจ้าหน้าที่จากการเคหะแห่งชาติคอยแนะนำและติดต่อเจ้าของบ้านเพื่อเป็นความปลอดภัยของเจ้าของบ้านและผู้ศึกษา การสัมภาษณ์เริ่มจากการขออนุญาตผู้ให้สัมภาษณ์ในการบันทึกเสียงเพื่อการลืบทกหล่นประเด็นในการสัมภาษณ์ในขั้นตอนสรุปจากนั้นพูดคุยเพื่อให้เกิดความผ่อนคลายและให้มีความคุ้นเคยจากนั้นผู้สัมภาษณ์จะจดบันทึกใช้เวลาในการสัมภาษณ์หลังละ 10 นาทีเพื่อไม่ให้ยาวนานเกินไปจนทำให้เกิดความอึดอัดเกินขึ้นระหว่างการสัมภาษณ์

3.4.2 การสังเกตและการถ่ายภาพ

การเก็บข้อมูลด้วยแบบสังเกตและการถ่ายภาพเป็นขั้นตอนต่อไปจากการสัมภาษณ์และสอบถาม โดยการทำการจดบันทึกผังบ้านที่มีการต่อเติม บันทึกกิจกรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่นั้นๆ เวลาในการใช้งานในพื้นที่ ความถี่ในการใช้พื้นที่ พฤติกรรมการอยู่อาศัย รวมไปถึงการสอบถามจากผู้พักอาศัย และขออนุญาตเจ้าของบ้านเพื่อทำการถ่ายภาพรอบตัวบ้านที่มีการต่อเติม โดยใช้เวลา 10-15 นาที ในการเก็บข้อมูลต่อ 1 หลังคาเรือน

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการลงพื้นที่ จากแบบสอบถามในเรื่องของข้อมูลส่วนตัว การสัมภาษณ์และแบบสอบถามในเรื่องของการใช้พื้นที่ภายในบ้าน ลักษณะของกิจกรรมที่เกิดขึ้นที่ทำให้เกิดการต่อเติม และลักษณะการใช้งานของพื้นที่ต่อเติมมาวิเคราะห์ นำแบบสังเกตพฤติกรรมจากการบันทึกผังบ้านของผู้ให้สัมภาษณ์ มาวิเคราะห์การใช้พื้นที่ของแต่ละหลังเพื่อค้นหาสิ่งที่ยึดติดกันมากที่สุดและ

หาแนวทางแก้ปัญหาที่มีร่วมกันภายในโครงการ จากภาพถ่ายและการสังเกต ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมในการใช้พื้นที่ที่ทำการต่อเติมภายในที่พักอาศัยนำมาเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ วิเคราะห์และสรุปผลของการต่อเติมและนำเสนอแนวทางในการออกแบบบ้านเอื้ออาทรในอนาคต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ข้อมูลกรณีศึกษาโครงการบ้านเอื้ออาทร (บ้านนา - แก่งคอย) และกรณีตัวอย่างบ้านสำหรับผู้มีรายได้น้อยในต่างประเทศ

4.1 ข้อมูลโครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร บ้านนา - แก่งคอย

ชื่อโครงการ :	บ้านเอื้ออาทรจังหวัดสระบุรี ชุมชนเอื้ออาทร บ้านนาแก่งคอย
วัตถุประสงค์โครงการ :	จัดสร้างที่อยู่อาศัยประเภทเช่าซื้อสำหรับผู้มีรายได้น้อย
กลุ่มประชากรเป้าหมาย :	กลุ่มประชาชนผู้มีรายได้น้อย ที่มีระดับรายได้ครัวเรือนไม่เกิน 15,000 ต่อเดือน
ขนาดที่ตั้งโครงการ :	โครงการบ้านเอื้ออาทรสระบุรี 1201 หน่วย พัฒนาบนพื้นที่ 108.27 ไร่ จากพื้นที่ 447.49 ไร่
ที่ดินโครงการ :	โครงการตั้งอยู่บนที่ทางหลวงจังหวัด หมายเลข 3222 (แก่งคอย-บ้านนา) บริเวณกิโลเมตรที่ 4 ตำบลตาลเดี่ยว อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
ขอบเขตที่ดิน :	ทิศเหนือ : จรดที่ดินเอกชน และทางสาธารณะประโยชน์ ทิศตะวันออก : จรดเชิงเขา ทิศใต้ : จรดที่ดินเอกชน ทิศตะวันตก : จรดทางหลวงหมายเลข 3222
กรรมสิทธิ์ :	การเคหะแห่งชาติซื้อที่ดินโครงการเอื้ออาทร รวมทั้งสิ้น 447.49 ไร่ เมื่อ พ.ศ. 2533

4.1.1 องค์ประกอบของโครงการบ้านเอื้ออาทร

ลักษณะอาคาร :	โครงการบ้านเอื้ออาทร สระบุรี เป็นบ้านเดี่ยว 2 ชั้น ขนาดพื้นที่พักอาศัย 53.25 ตารางเมตร ในที่ดิน 21 ตารางวา จำนวนทั้งสิ้น 1,201 หน่วย
ความหนาแน่น :	11.09 ครอบครั้ว ต่อ 1 ไร่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การใช้ที่ดิน :

ประเภทที่ดิน	ไร่	ตารางวา	ร้อยละ
พื้นที่ขายได้ บ้านเดี่ยว 2 ชั้น	66.74	26,646	61.64
รวมพื้นที่ขายได้	66.74	26,696	61.64
พื้นที่ขายไม่ได้			
สวนสาธารณะ	5.40	2160	4.98
ศูนย์ชุมชน สนามเด็กเล่น	1.31	524	1.20
ถนน ทางเท้า	31.98	12792	29.56
บ่อบำบัดน้ำเสีย	1.34	536	1.24
ลานตลาด	1.50	600	1.38
รวมพื้นที่ขายไม่ได้	40.16	16,612	38.36
รวมพื้นที่ทั้งหมด	108.27	43,308	100.00
บ่อหน่วยงานสำหรับโครงตั้งโครงการ (447 ไร่)	13.0		

ตารางที่ 4.1 ประเภทการใช้ที่ดิน

ที่มา : การเคหะแห่งชาติ (กองฟื้นฟูชุมชนเมืองฝ่ายพัฒนาเมืองและฟื้นฟูเมืองการเคหะแห่งชาติ พฤศจิกายน 2546)

4.1.2 สาธารณูปโภคและสาธารณูปการภายในโครงการ

ถนนของโครงการ : ถนนทางเข้าโครงการจากสายแก่งคอย – บ้านนา เขตทางกว้าง 24.00 เมตร ผิวจราจรคอนกรีตกว้าง 19.00 เมตร (รวมเกาะกลางถนน) ท่อระบายน้ำพร้อมบ่อพักน้ำและทางเท้ากว้างข้างละ 2.50 เมตร

ถนนภายในโครงการ : ถนนสายหลักกว้าง 14.00 เมตร ผิวจราจรคอนกรีตกว้าง 10.00 เมตร ท่อระบายน้ำพร้อมบ่อพักน้ำ และทางเท้ากว้างข้างละ 2.00 เมตร

ถนนสายรอง เขตทางกว้าง 11.00 เมตร

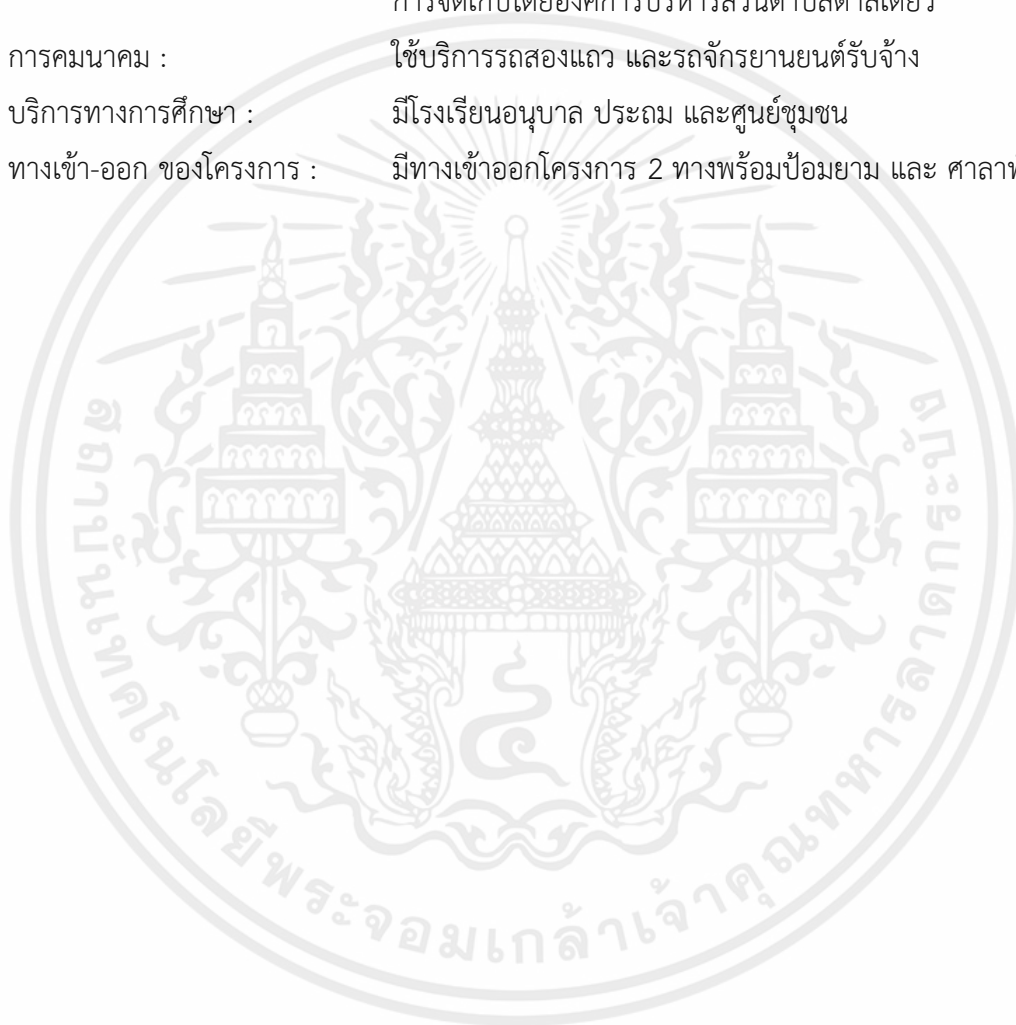
ถนนซอย เขตทางกว้าง 8.00 เมตร ผิวจราจรคอนกรีตรวมรางวี กว้าง 6.00 เมตร ท่อระบายน้ำพร้อมบ่อพัก

ระบบประปา : ระบบประปาใช้น้ำประปาของการประปาส่วนภูมิภาค

ระบบไฟฟ้า : งานระบบไฟฟ้า ใช้ไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

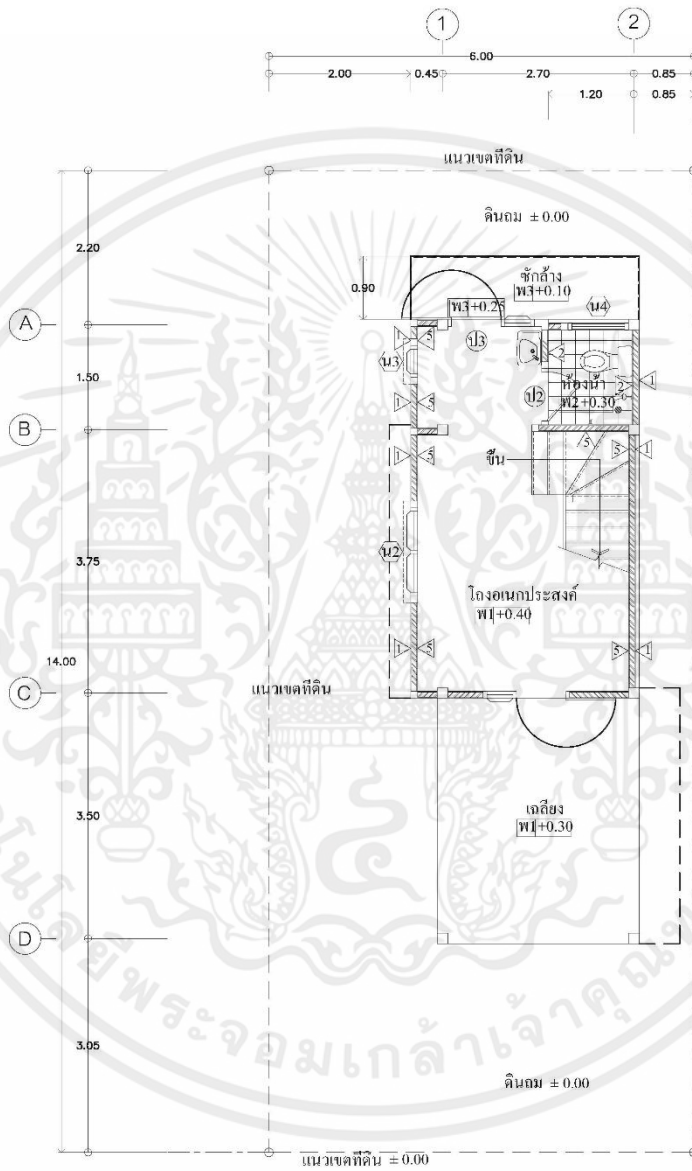
ระบบโทรศัพท์ : งานระบบโทรศัพท์ ใช้บริการขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย

- งานระบบระบายน้ำ : น้ำใช้จากครัวเรือน ไหลผ่านบ่อดักไขมัน ก่อนที่จะไหลลงท่อระบายน้ำภายในโครงการเข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสียรวม ก่อนระบายสู่ลำรางสาธารณะ
- งานระบบบำบัดน้ำเสีย : โครงการมีระบบบำบัดน้ำเสียเอง ซึ่งเป็นระบบบำบัดน้ำเสียแบบเติมออกซิเจน เพื่อบำบัดให้น้ำเสียได้ค่าความสกปรกตามมาตรฐานน้ำทิ้ง ก่อนระบายสู่ลำรางสาธารณะ
- การกำจัดขยะมูลฝอย : ภายในโครงการมีการจัดวางถังขยะตามมาตรฐานเป็นระยะ และมีการจัดเก็บโดยองค์การบริหารส่วนตำบลตาลเดี่ยว
- การคมนาคม : ใช้บริการรถสองแถว และรถจักรยานยนต์รับจ้าง
- บริการทางการศึกษา : มีโรงเรียนอนุบาล ประถม และศูนย์ชุมชน
- ทางเข้า-ออก ของโครงการ : มีทางเข้าออกโครงการ 2 ทางพร้อมบ่อมยาม และ ศาลาพักผ่อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

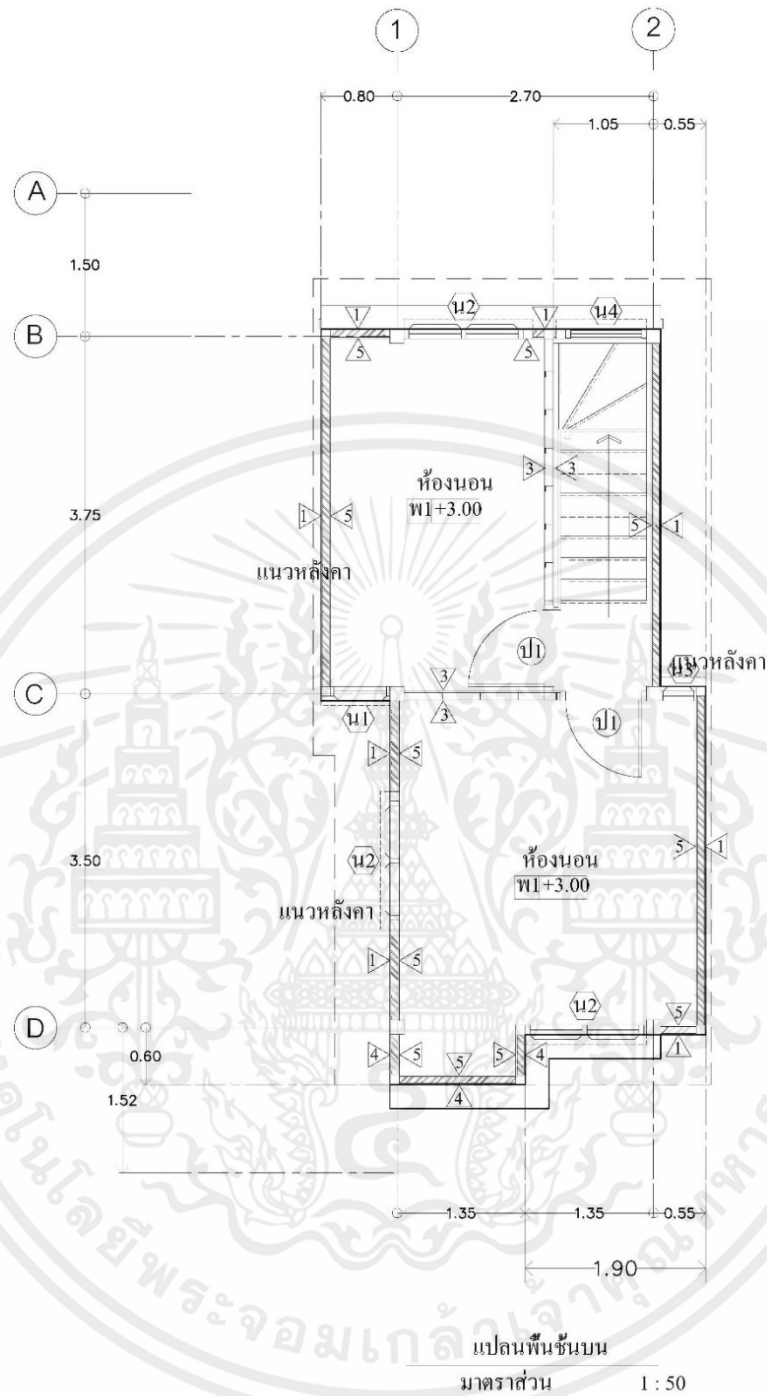
ผังบริเวณ

แปลนพื้นที่ชั้นล่าง
มาตราส่วน 1 : 50

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานี้เท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
รูปที่ 4.1 แปลนชั้น 1 บ้านเอื้ออาทร

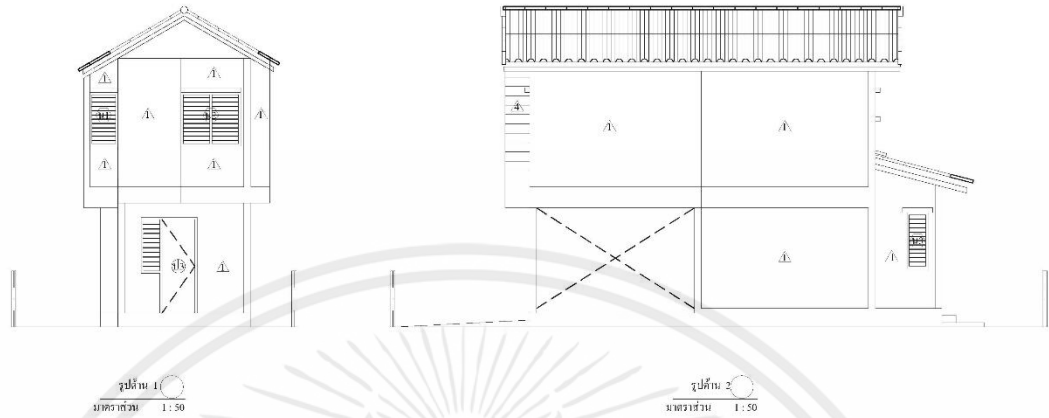
ที่มา : การเคหะแห่งชาติ (กองฟื้นฟูชุมชนเมืองฝ่ายพัฒนาเมืองและฟื้นฟูเมืองการเคหะแห่งชาติ พฤศจิกายน 2546)

รูปที่ 4.2 แปลนชั้น 2 บ้านเอื้ออาทร

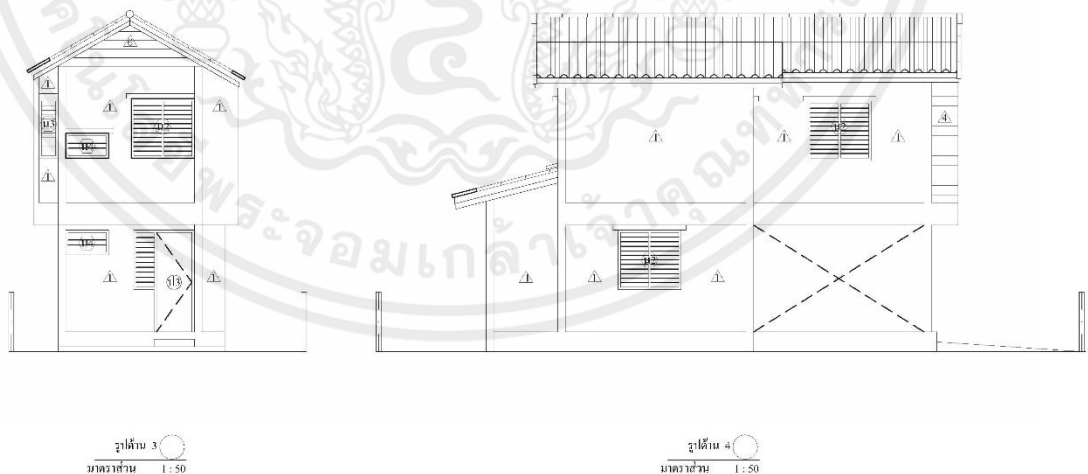
ที่มา : การเคหะแห่งชาติ (กองฟื้นฟูชุมชนเมืองฝ่ายพัฒนาเมืองและฟื้นฟูเมืองการเคหะแห่งชาติ พุทธศักราช 2546)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.3 รูปด้าน 1 และ 3 บ้านเอื้ออาทร

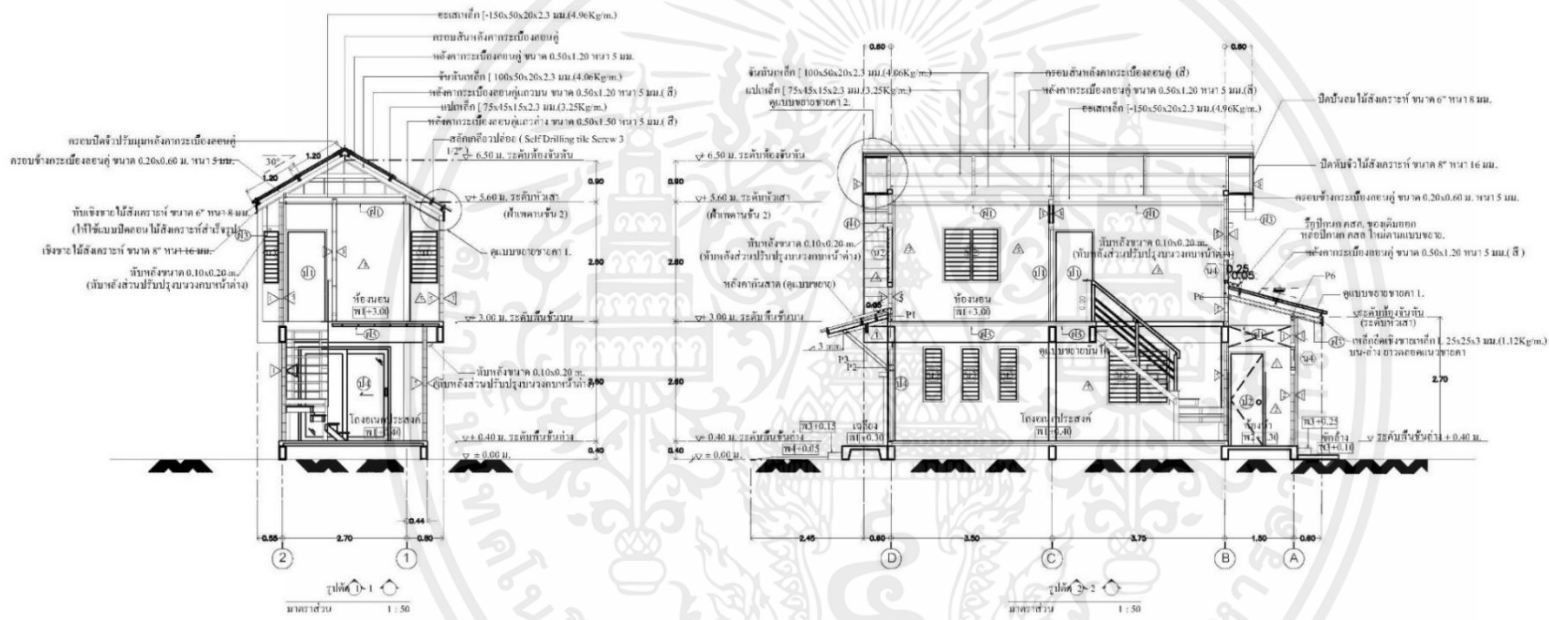
ที่มา : การเคหะแห่งชาติ (กองฟื้นฟูชุมชนเมืองฝ่ายพัฒนาเมืองและฟื้นฟูเมืองการเคหะแห่งชาติ พุทธศักราช 2546)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.4 รูปด้าน 3 และ 4 บ้านเอื้ออาทร

ที่มา : การเคหะแห่งชาติ (กองฟื้นฟูชุมชนเมืองฝ่ายพัฒนาเมืองและฟื้นฟูเมืองการเคหะแห่งชาติ พุทธศักราช 2546)

รูปที่ 4.5 รูปตัด บ้านเอื้ออาทร

ที่มา : การเคหะแห่งชาติ (กองฟื้นฟูชุมชนเมืองฝ่ายพัฒนาเมืองและฟื้นฟูเมืองการเคหะแห่งชาติ พฤศจิกายน 2546)

4.2 ข้อมูลกรณีตัวอย่างบ้านสำหรับผู้มีรายได้น้อยในประเทศมาเลเซีย

เนื่องจากผู้ศึกษา ศึกษาบ้านผู้มีรายได้น้อย ผู้ศึกษาจึงปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา และแนะนำ ให้ศึกษาในภาพกว้างขึ้นโดยการศึกษาบ้านสำหรับผู้มีรายได้น้อยในกลุ่มประเทศอาเซียน เพื่อเป็น ข้อมูลในการศึกษาเพิ่มเติม เรื่อง วัสดุ การใช้พื้นที่ ทำเลที่ตั้ง ราคา สภาพแวดล้อม ประเทศที่มี นโยบายส่งเสริมบ้านที่มีราคาถูกรหรือบ้านสำหรับผู้มีรายได้อุดหนุนโดยรัฐบาล คือ ประเทศมาเลเซีย ส่วนประเทศอื่นๆ เช่นประเทศ สิงคโปร์ จากการที่ศึกษาค้นคว้าข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตพบว่า จะเป็น อาคารเป็นห้อง แพลท คล้ายๆกับแพลตดินแดงในประเทศไทย ซึ่งไม่ตรงกับจุดประสงค์ของผู้ศึกษา ดังนั้นผู้ศึกษาจึงเลือกประเทศที่เดินทางสะดวกและตรงเป้าหมายของการศึกษา

องค์กรของรัฐบาลประเทศมาเลเซีย ที่ทำงานเกี่ยวกับโครงการสร้างบ้านต้นทุนต่ำ คือ องค์กร SPNB (Syarikat Perumahan Negara Berhad) เป็นบริษัทภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง โดยวัตถุประสงค์ของบริษัทเพื่อจัดสร้างบ้านที่มีคุณภาพและราคาถูกรสำหรับครอบครัว โดยมีบริษัทย่อยที่เป็น บริษัทรับเหมาก่อสร้างในเครืออยู่ 6 บริษัท แต่ละบริษัททำ ที่พักอาศัยประเภท บ้านพัก และ อาคารพักอาศัย มีตั้งแต่ราคา ระดับกลางๆจนถึงราคาถูกร โครงการที่ผู้ศึกษาสนใจชื่อโครงการ Taman nusa puteri Rompin เป็นโครงการ Low - cost housing เป็นโครงการอยู่แถวทะเลของประเทศไทย ฝั่งทะเลอ่าวไทย จังหวัด Pahang ผู้ศึกษาได้ศึกษาหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตจึงหาวิธีติดต่อคนภายในองค์กร จนได้ ติดต่อกับคนในองค์กร ชื่อ Mr.Helmi จนได้ข้อมูลการเดินทางไปยังโครงการ แต่ Mr.Helmi ไม่สะดวก ที่จะพาไปเยี่ยมชมโครงการด้วยตนเอง เนื่องจากโครงการที่ไปศึกษานั้นค่อนข้างไกลจากบริษัท ห่างจากเมืองกัวลาลัมเปอร์ 400 กิโลเมตร Mr.Helmi จึงแจ้งไปทาง Sale Office แต่วันที่ไป Sale Office ไม่เปิดทำการ ผู้ศึกษาจึงแก้ปัญหาเฉพาะหน้าโดยการเข้าไปพูดคุยกับชาวบ้านที่ดูเป็นมิตรและสะดวก ให้เข้าชมพื้นที่

โดยการไปศึกษาครั้งนี้เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2560 มีเพื่อนผู้ร่วมเดินทาง 1 คน รวม กับผู้ศึกษาเป็น 2 คน เดินทางโดยรถยนต์ที่เช่าส่วนตัว เนื่องจากพื้นที่ตั้งโครงการมีสาธารณะเข้าถึง น้อย เพื่อความสะดวกและความปลอดภัย จึงเช่ารถยนต์ส่วนตัวในการเดินทาง ความรู้สึกเมื่อไปถึง ประเทศมาเลเซีย เป็นประเทศที่คนน้อย เงียบสงบ มีรถยนต์ค่อนข้างน้อย บ้านของประชาชนที่อยู่ ตามสองข้างทางที่เป็นชุมชน ส่วนใหญ่เป็นบ้านชั้นเดียว ยกพื้นนิดหน่อยไม่ถึงกับเป็นใต้ถุนบ้านแบบ ในประเทศไทย วัสดุโครงสร้างเป็นคอนกรีตผสมกับไม้ ผู้ศึกษาไปถึงโครงการเวลาประมาณ 16.00 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.6 พื้นที่รอบโครงการ Taman Nusa Puteri Kuala Rompin
(ที่มา: สภาพจริงพื้นที่หน้างานจากการสำรวจ)

- ชื่อโครงการ : Taman Nusa Puteri Rompin
 วัตถุประสงค์โครงการ : รัฐบาลจัดสร้างที่อยู่อาศัยราคาถูก
 กลุ่มประชากรเป้าหมาย : กลุ่มประชาชนผู้มีรายได้น้อย
 ที่ตั้งโครงการ : จังหวัด Pahang เมือง Kuala Rompin ทางตอนใต้ ติดทะเล
 ฝั่งอ่าวไทย
 จำนวนบ้านพักในพื้นที่ : จำนวน 312 หลังคาเรือน

เมื่อผู้ศึกษาไปถึงที่โครงการได้ขับรถชมบริเวณโดยรอบโครงการและขับไปที่ Sale Office ของโครงการ เพื่อติดต่อขออนุญาตเข้าชมพื้นที่แต่ Sale Office ปิดผู้ศึกษาจึงแก้ปัญหาเฉพาะหน้า โดยการเข้าไปพูดคุยกับลูกบ้านในโครงการ จนได้พบลุงคนหนึ่งตัดต้นไม้อยู่หน้าบ้าน ผู้ศึกษาจึงได้เข้าไปสอบถามเพื่อทำความรู้จักกับลุง โดยการแนะนำตัวเองว่าเป็นนักศึกษาจากประเทศไทยทำ Study Project ประเภทบ้านพักอาศัยสำหรับผู้ที่มียาราคาถูก และลุงก็แนะนำตัวเอง ชื่อลุง Sad (แซต)

อายุ 56 ปี และสอบถามลุงเกี่ยวกับบ้านหลังนี้ เรื่องราคา จำนวนผู้อยู่อาศัย ผู้อยู่อาศัยในโครงการ ลุง Sad กล่าวว่า “ บ้านหลังนี้ไม่ใช่ของตน เป็นบ้านของพี่ชายลุงซื้อไว้ ลุงได้มีโอกาสเข้ามาอนบ้าง เป็นครั้งคราวกับลูกชายของลุง ที่มาวันนี้เพราะมาตัดต้นไม้” ผู้ศึกษาได้คุยกับลุงสักครู่หนึ่งและจึงขออนุญาต ลุงเพื่อเข้าไปชมพื้นที่และขอถ่ายรูปภายในบ้าน

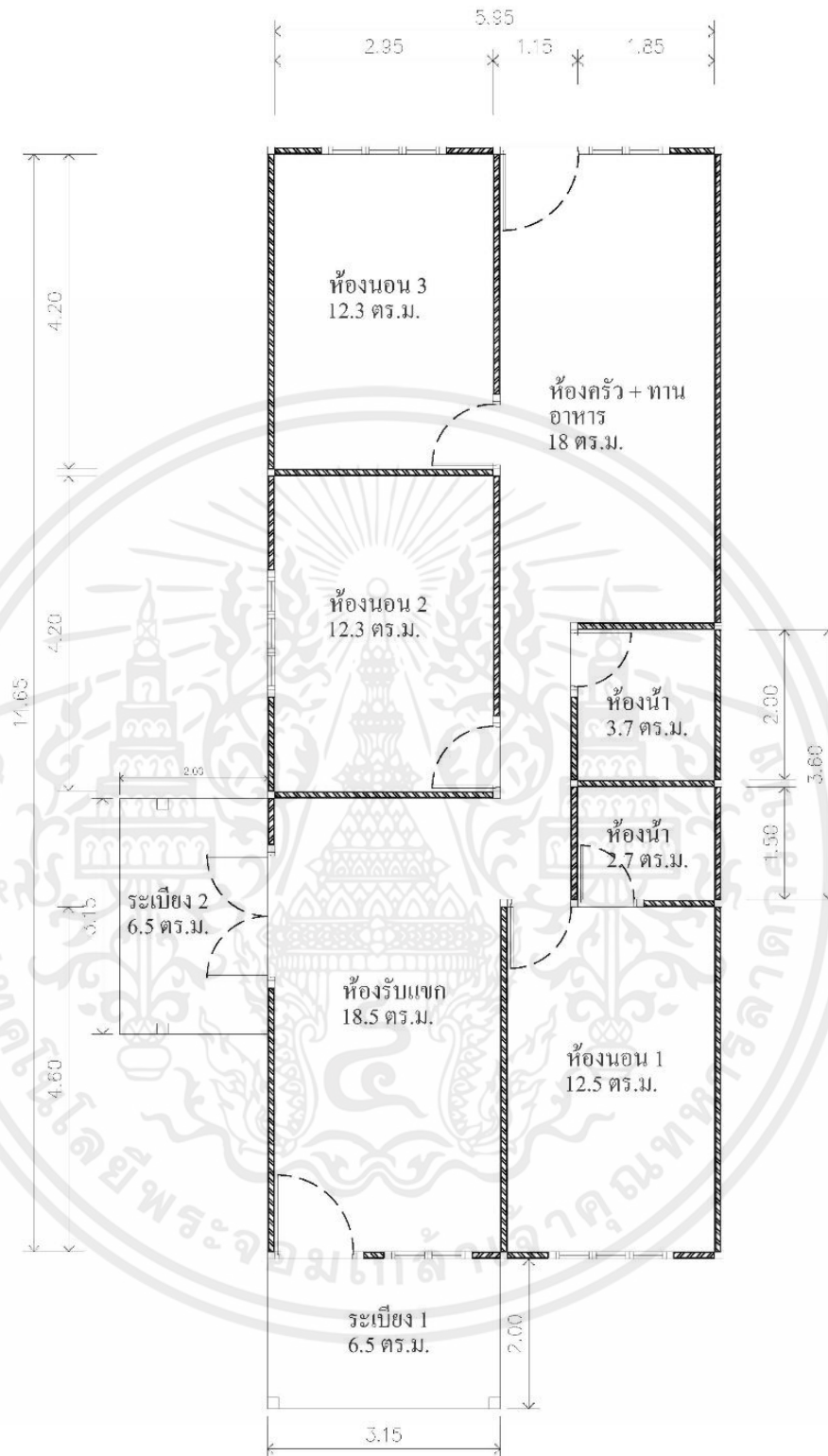

รูปที่ 4.7 เจ้าของบ้านโครงการ Taman Nusa Puteri Kuala Rompin

(ที่มา: สภาพจริงพื้นที่หน้างานจากการสำรวจ)

ขณะชมพื้นที่ภายในบ้านและถ่ายรูปและสอบถามลุง Sad ไปด้วย บ้านราคา 80,000 Rm หรือประมาณ 480,000 บาทไทย โครงสร้างบ้านเป็นคอนกรีต ก่ออิฐฉาบปูน โครงสร้างหลังคาเป็นไม้ มุงด้วยกระเบื้องลอนคู่ ฝ้าโครงไม้ทาสีขาว พื้นปูด้วยกระเบื้องและเสื่อน้ำมัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ 4.8 ผังบริเวณบ้านโครงการ Taman Nusa Puteri Kuala Rompin (ที่มา: สภาพจริงพื้นที่หน้างานจากการสำรวจ) ปรึกษาโครงการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกหรือทำซ้ำและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

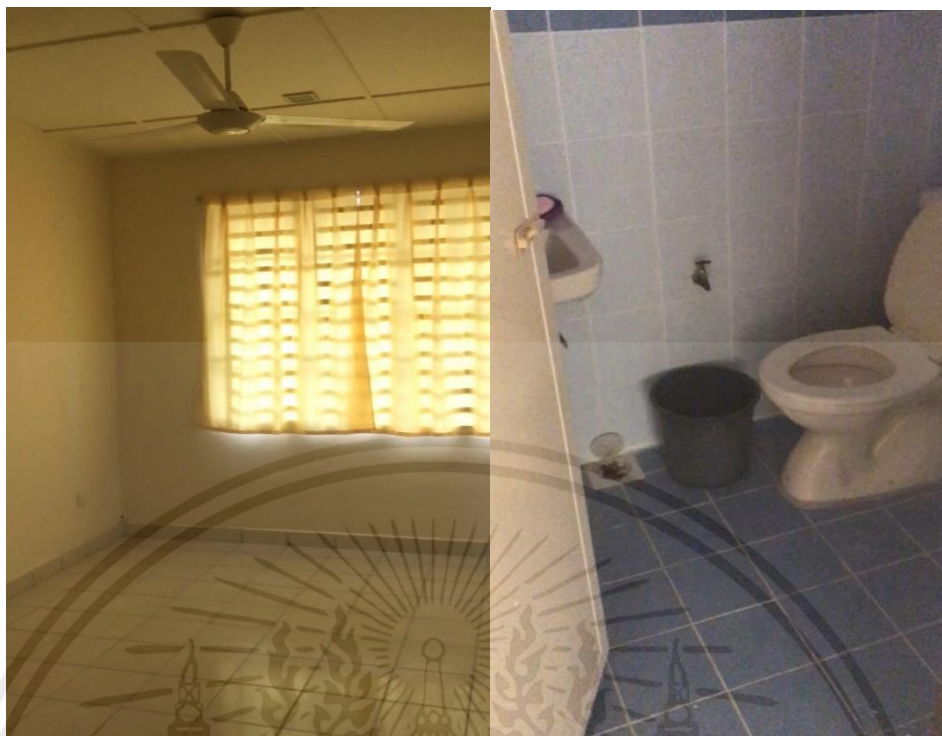

รูปที่ 4.9 บริเวณภายในบ้านโครงการ Taman Nusa Puteri Kuala Rompin
(ที่มา: สภาพจริงพื้นที่หน้างานจากการสำรวจ)

รูปที่ 4.10 บริเวณภายในบ้านโครงการ Taman Nusa Puteri Kuala Rompin
(ที่มา: สภาพจริงพื้นที่หน้างานจากการสำรวจ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.11 บริเวณภายในบ้านโครงการ Taman Nusa Puteri Kuala Rompin
(ที่มา: สภาพจริงพื้นที่หน้างานจากการสำรวจ)

รูปที่ 4.12 บริเวณภายในบ้านโครงการ Taman Nusa Puteri Kuala Rompin
(ที่มา: สภาพจริงพื้นที่หน้างานจากการสำรวจ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.13 บริเวณภายในบ้านโครงการ Taman Nusa Puteri Kuala Rompin
(ที่มา: สภาพจริงพื้นที่หน้างานจากการสำรวจ)

รูปที่ 4.14 บริเวณภายในบ้านโครงการ Taman Nusa Puteri Kuala Rompin
(ที่มา: สภาพจริงพื้นที่หน้างานจากการสำรวจ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.15 บริเวณภายในบ้านโครงการ Taman Nusa Puteri Kuala Rompin
(ที่มา: สภาพจริงพื้นที่หน้างานจากการสำรวจ)

ข้อสังเกตของผู้ศึกษา คือ บ้านราคาถูกของประเทศมาเลเซียมีชั้นเดียว ไม่มี 2 ชั้น เป็นบ้านแนวยาว เทคโนโลยีในการก่อสร้างยังเป็นการก่ออิฐฉาบปูน โครงสร้างหลังคาเป็นไม้ ทั่วๆ ที่เป็นอุตสาหกรรมการสร้างบ้านสร้างที่หลายๆหลัง ไม่มีการทำรางน้ำติดหลังคา แต่ทำรางน้ำไว้ที่พื้นเพื่อให้น้ำจากหลังคาลงไปรางน้ำที่พื้น จากการขับรถชมพื้นที่ส่วนใหญ่ลูกบ้านจะต่อเติมพื้นที่ชานหน้าบ้านและเอารถยนต์จอดไว้หน้าบ้านของตนเอง ข้อดีของการทำบ้านชั้นเดียวคือ เข้าถึงได้สะดวกต่อคนแก่ไม่ต้องขึ้นบันไดเพื่อขึ้นไปห้องนอน การใช้ไม้ทำโครงสร้างหลังคาสะดวกในการซ่อมแซมแต่อายุการใช้งานน้อยกว่าวัสดุเหล็กอาจเป็นเพราะมาเลเซียมีไม้เยอะวัสดุพื้นถิ่นสามารถซ่อมแซมได้ง่ายกว่าโครงสร้างเหล็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 ตารางเปรียบเทียบจากกรณีศึกษา

4.3.1 ตารางเปรียบเทียบพื้นที่ใช้สอยภายในบ้าน

Project ฟังก์ชัน/ ตารางเมตร	โครงการเอื้ออาทร บ้าน 2 ชั้น (ประเทศไทย)		Taman Nusa Puteri 1 ชั้น (ประเทศมาเลเซีย)		Quinta Monroy บ้าน 3 ชั้น (ประเทศชิลี)		Villa Verde บ้าน 2 ชั้น (ประเทศชิลี)	
	ฟังก์ชัน	ตาราง เมตร	ฟังก์ชัน	ตาราง เมตร	ฟังก์ชัน	ตาราง เมตร	ฟังก์ชัน	ตาราง เมตร
ระเบียง/ เฉลียง	✓	9.95	✓	13.00	✓	17.30	-	-
ห้องรับแขก	✓	10.00	✓	18.50	✓	19.64	-	-
ห้องครัว	✓	2.40	✓	9.50	✓	4.50	✓	4.00
พื้นที่ รับประทานอาหาร	-	-	✓	8.50	✓	6.33	✓	6.50
ห้องน้ำ 1	✓	1.50	✓	3.70	✓	2.75	✓	2.00
ห้องน้ำ 2	-	-	✓	2.70	✓	4.50	-	-
ห้องนอน 1	✓	11.20	✓	12.50	✓	8.20	✓	9.50
ห้องนอน 2	✓	8.20	✓	12.30	-	-	✓	8.00
ห้องนอน 3	-	-	✓	12.30	-	-	-	-
พื้นที่ซัก ล้าง	✓	2.80	✓	8.90	-	-	✓	1.50
รวม /ตร.ม.		46		101.9		63.22		31.50
หมายเหตุ	บ้านไม่สามารถต่อ เติมในที่ดินที่เหลือ ของตนเองเนื่องจาก กฎหมายไม่ เอื้ออำนวย		บ้านสามารถต่อเติมใน ที่ดินที่เหลือของตนเอง		บ้านสามารถต่อเติม เพิ่มได้อีก 34.62 ตารางเมตร		บ้านสามารถต่อเติม เพิ่มได้อีก 40.00 ตารางเมตร	

ตารางที่ 4.2 ตารางเปรียบเทียบพื้นที่ใช้สอยภายในบ้านแต่ละโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.2 เปรียบเทียบราคา วัสดุ

โครงการเอื้ออาทร ประเทศไทย ราคา 376,000 บาท

รูปที่ 4.16 โครงการเอื้ออาทรสระบุรี แก่งคอย - บ้านนา
(ที่มา: สภาพจริงพื้นที่หน้างานจากการสำรวจ)

โครงสร้าง	: เสาคาน พื้น คอนกรีต
ผนัง	: P-Flat ผนังอุตสาหกรรม
โครงสร้างหลังคา	: โครงสร้างเหล็ก
ฝ้า	: ยิปซัมบอร์ดฉาบเรียบทาสี
วัสดุผนังหลังคา	: กระเบื้องลอนลูกฟูก
วัสดุ Finishing	: ทาสี ปูกระเบื้อง

เอกสารนี้เป็นโครงการ เอื้ออาทร ราคา 370,000 บาทเพื่อการศึกษเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

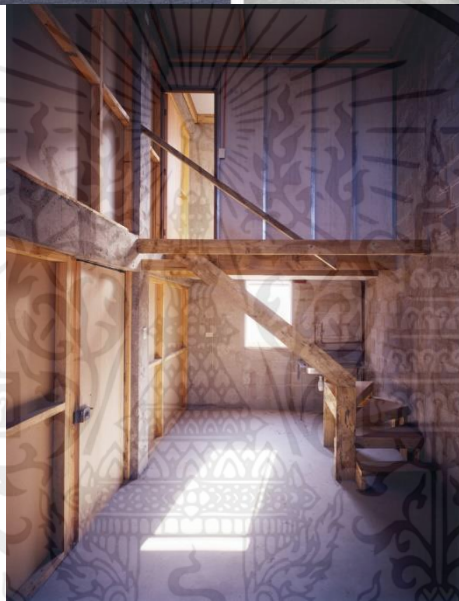

รูปที่ 4.17 โครงการ Taman Nusa Puteri Kuala Rompin
(ที่มา: สภาพจริงพื้นที่หน้างานจากการสำรวจ)

โครงสร้าง	: เสาคาน พื้น คอนกรีต
ผนัง	: อิฐมอญ ก่อฉาบเรียบ
ฝ้า	: ไม้ตีโครงฝ้า ปิดด้วยแผ่นไม้อัดทาสี
โครงสร้างหลังคา	: โครงสร้างไม้
วัสดุผนังหลังคา	: กระเบื้องคอนกรีต โมเนีย
วัสดุ Finishing	: ทาสี ปูกระเบื้อง

โครงการ Taman Nusa Puteri Kuala Rompin ประเทศชิลี ราคา 80000 Rm (คิดเป็นเงินไทย 480,000 บาท)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.18 โครงการ Quinta Monroy ประเทศชิลี
(ที่มา: <http://www.archdaily.com/10775/quinta-monroy-elemental>)

- โครงสร้าง : เสาคาน พื้น คอนกรีต
 ผนัง : อิฐบล็อก บางส่วน ไม้บางส่วน
 โครงสร้างหลังคา : โครงสร้างไม้ ผสมโครงสร้าง C Line สำเร็จรูป
 วัสดุผนังหลังคา : Metal Sheet
 วัสดุ Finishing : สีของวัสดุเดิม
 โครงการ Quinta Monroy ประเทศชิลี ราคา 7500 USD (คิดเป็นเงินไทย 252,000 บาท)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.19 โครงการ Villa Verde ประเทศชิลี
(ที่มา: <http://www.archdaily.com/447381/villa-verde-housing-elemental>)

- โครงสร้าง : ชั้นดิน เป็นโครงสร้างคอนกรีต โครงสร้างตัวบ้านเป็น
โครงสร้างไม้
- ผนัง : โครงคร่าวไม้
- โครงสร้างหลังคา : โครงสร้างไม้ ผสมโครงสร้าง C Line สำเร็จรูป
- วัสดุผนังหลังคา : Metal Sheet
- วัสดุ Finishing : ทาสี
- โครงการ Villa Verde ประเทศชิลี ราคา 3700 USD (คิดเป็นเงินไทย 125,319 บาท)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4 ข้อมูลกรณีตัวอย่างบ้านสำหรับผู้มีรายได้น้อยในประเทศไทย โครงการเอื้ออาทรชุมชนเอื้ออาทรจังหวัดสระบุรี (บ้านนา-แก่งคอย)

โครงการบ้านเอื้ออาทรเป็นโครงการบ้านสำหรับผู้มีรายได้น้อยในประเทศไทย จัดทำโดยการเคหะแห่งชาติ ผู้ศึกษาได้ลงพื้นที่จริงศึกษาความเป็นอยู่ในชีวิตจริงของผู้อยู่อาศัยบ้านเอื้ออาทร ผู้ศึกษาลงพื้นที่ วัน เสาร์ที่ 23 กันยายน 2560 เวลา 11.00 น. โดยติดต่อจากขอความช่วยเหลือจากคนในองค์กรการเคหะแห่งชาติ(บิดาของผู้ศึกษา) ให้ติดต่อหัวหน้าชุมชนให้แนะนำกับลูกบ้าน เพื่อให้เกิดความปลอดภัย และสบายใจกับทั้งสองฝ่ายในการเก็บข้อมูล ใช้เวลาหลังละ 30 นาทีต่อหนึ่งหลัง เพื่อทำการสัมภาษณ์และถ่ายรูป ผู้ศึกษามีขนมฝากให้บ้านที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล การลงพื้นที่ครั้งนี้ไปกัน 2 คน ผู้ศึกษาและผู้ช่วยในการเก็บข้อมูล 1 คน รวมเป็น 2 คน เครื่องมือในการเก็บข้อมูลคือ กล้องถ่ายรูป และสมุดจดบันทึก

ข้อสังเกตเบื้องต้น บ้านเอื้ออาทรนั้นส่วนใหญ่หลังที่ไม่มีการต่อเติม นั่นคือหลังที่ปล่อยให้ผู้อยู่มาเช่า เจ้าของที่แท้จริงไม่ได้อยู่อาศัย จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษาทั้ง 5 หลังคาเรือนพบว่า 2 ใน 5 มีบ้านอยู่ที่อื่นอยู่อีกที่หนึ่งอยู่แล้วแต่อาจจะไกลกับพื้นที่ทำมาหากิน จึงทำให้ต้องมาซื้อบ้านเอื้ออาทรเพื่อใกล้แหล่งทำมาหากินของตนเอง บ้านที่มีการอยู่อาศัยประจำ จากกรณีศึกษาจะใช้พื้นที่นอกบ้านเดิมนำมาต่อเติมเพิ่มพื้นที่ในการอยู่อาศัยเพิ่มขึ้นทุกหลัง พื้นที่ใช้สอยที่เพิ่มคล้ายๆ กันทุกหลังคือครัวและห้องนั่งเล่น เหตุผลที่ต่อเติมส่วนใหญ่ลูกบ้านมักจะตอบว่า “โครงการเดิมดูไม่มีความปลอดภัย ใหนๆจะต่อแล้วก็ต่อทีเดียวให้เต็มพื้นที่เลย ” บ้านจะเต็มพื้นที่โดยที่ไม่มีระยะร่นจากเขตที่ดินของตนเอง ถ้าต่อเติมเหมือนกันทุกหลังจะไม่ต่างจากบ้านในชุมชนแออัดซิดๆกัน ต่อเติมแบบไร้ทิศทางและขัดแย้งต่อพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร ลูกบ้านภายในโครงการมีผู้สูงอายุและเด็ก วัยกลางคนวัยทำงานไม่ค่อยพบเจอจากกรณีศึกษา เนื่องจากพื้นที่โครงการเอื้ออาทรชุมชนสระบุรี ห่างไกลแหล่งทำงานประจำ จึงเป็นสาเหตุที่ไม่ค่อยมีวัยทำงานมาอยู่อาศัย ลักษณะของการต่อเติมจะเป็นการต่อเติมจากจินตนาการและความต้องการของเจ้าของบ้าน และค่อยๆ ต่อเติมไปเรื่อยๆ เมื่อมีเงินเพิ่มขึ้นลูกบ้านส่วนใหญ่จะต่อเติมเฉพาะชั้นล่างเท่านั้นชั้นบนบ้านเนื่องจากใช้นอนอย่างเดียวจึงไม่จำเป็นต้องต่อเติม

4.4.1 หลังที่ 1 บ้านจำเภา

บ้านจำเภาเป็นบ้านหลังแรกและเป็นผู้ที่มีคนรู้จักภายในหมู่บ้านเอื้ออาทร จำเภาเป็นอดีตตำรวจปลดเกษียณตัวเองออกมาเพื่อเปิดบริษัทรักษาความปลอดภัยและรับเหมาก่อสร้าง จำเภาอาศัยอยู่กับภรรยาและหลานสามคนทั้งหมด 5 คน จำเภามีบ้านอีกหลังหนึ่งอยู่ในจังหวัดสระบุรีแต่เป็นอำเภอที่ไกลจากอำเภอเมือง จำเภาตัดสินใจมาอยู่ที่บ้านเอื้ออาทรพร้อมกับหลานๆ กิจกรรมภายในบ้านของจำเภาและครอบครัวคือการนั่งดูทีวี รับประทานอาหาร ประกอบอาหาร นอนหลับ

ในวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ส่วนวันธรรมดาจันทร์ถึงศุกร์ จำเนาไปทำงานและหลานจะไปโรงเรียน ภรรยาอยู่บ้านคนเดียวในวันปกติ กิจกรรมพิเศษของจำเนาคือการปลูกต้นไม้ เนื่องจากพื้นที่เพาะปลูกไม่มีจำเนาจึงต้องปลูกต้นไม้ใส่แก้วแล้วแขวนไว้ จำเนาซื้อบ้านเอื้ออาทรในราคา 550,000 บาท และมีรถ Isuzu D - max 1 คัน และจักรยานยนต์ 1 คัน จอดไว้ที่หน้าบ้าน การต่อเติมพื้นที่บ้านของจำเนาจะต้องขอเพื่อนบ้านบริเวณรอบข้างในการต่อเติมที่ดินของตน เหตุผลในการต่อเติมของจำเนาเกิดจากความไม่ปลอดภัยและพื้นที่คับแคบสำหรับการอยู่อาศัยไม่มีบริเวณสำหรับหลาน 3 คน และบางที่จำเนาและภรรยาขึ้นบันไดไม่ไหว บางครั้งต้องนอนข้างล่างส่วนใหญ่ชีวิตประจำวันภายในบ้านจะอยู่ข้างล่าง ฉะนั้นพื้นที่ชั้นล่างจึงมีการต่อเติมเต็มพื้นที่เพื่อเติมเต็มให้ชีวิตเป็นชีวิตมากขึ้น

รูปที่ 4.20 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านจำเนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า โดยอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า (ที่มา : กรณีศึกษาสถานที่จริง)
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะการตกแต่งต่อเติมบ้านของจำเนา ผนังที่เพิ่มเติมขึ้นมาจากของเดิมเป็นผนังอิฐบล็อก ฉาบเรียบทาสีขาว ปิดฝ้าด้วยแผ่นไม้อัดลายไม้ กระเบื้องลายไม้ เพิ่มเติมหน้าต่างในส่วนที่ต่อเติม ออกมา พื้นที่หน้าบ้านย้ายมาเป็นพื้นที่ ซักล้างและตากผ้าหน้าบ้านบริเวณถนนสาธารณะ

รูปที่ 4.21 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านจำเนา
(ที่มา : กรณีศึกษาสถานที่จริง)

รูปที่ 4.22 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านจำเนา
(ที่มา : กรณีศึกษาสถานที่จริง)

4.4.2 หลังที่ 2 บ้านพี่ขวัญใจ

บ้านหลังนี้พี่จำเเนาแนะนำต่อมาหลังจากสัมภาษณ์บ้านพี่จำเเนาเสร็จ บ้านหลังนี้เจ้าของบ้านชื่อ พี่ขวัญใจ อายุ 36 ปี อาชีพแม่บ้าน สามีประกอบอาชีพเป็นช่างรับเหมาก่อสร้าง ช่างเชื่อม อาศัยอยู่กับสามี 2 คนไม่มีบุตร มีบ้านที่เดียวคือที่หมู่บ้านเอื้ออาทร มีรถมอเตอร์ไซด์และรถกระบะเพื่อขนของอุปกรณ์ก่อสร้างไปเข้าหน้างาน

รูปที่ 4.24 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านพี่ขวัญใจ
(ที่มา : กรณีศึกษาสถานที่จริง)

กิจกรรมภายในบ้านเนื่องจากสามีของพี่ขวัญใจ มีอาชีพรับเหมาก่อสร้างทำงานตอนกลางคืน กลางวันนอนกลางคืนออกไปทำงาน กิจกรรมภายในบ้านภายในชั้นล่างจึงมีเฉพาะที่เก็บอุปกรณ์ช่าง ชั้นบนนอนและดูทีวีพักผ่อน นอกจากวันหยุดสุดสัปดาห์จะมีพี่ขวัญใจทำอาหารและนั่งกินหน้าบ้าน พื้นที่ที่มีการต่อเติมมีพื้นที่ส่วนชานปิดกันเป็นพื้นที่เก็บของ ครัวขยายออกจนเต็มพื้นที่ ชั้น 2 มีการต่อเติมเป็นชานนั่งเล่นชั้น 2 จนถึงเขตที่ดินหน้าบ้าน มีห้องบันไดเล็กๆขึ้นจากชานชั้น 1 วัสดุพื้นชั้นล่างเอกสารนี้เป็นพื้นซีเมนต์ ผนังและฝ้าเป็นของเดิมส่วนที่ต่อเติมเป็นฉาบเรียบทาสี โครงสร้างในการต่อเติมใช้ไม่ว่ากรณีใด โครงสร้างเหล็กทาสีปกด้วยสเมาร์ตบอร์ดทาสี คล้ายทรงไทยพี่ขวัญใจและสามีเป็นคนออกแบบเอง

รูปที่ 4.25 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านพิชัญใจ
(ที่มา : กรณีศึกษาสถานที่จริง)

รูปที่ 4.26 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านพิชัญใจ
(ที่มา : กรณีศึกษาสถานที่จริง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.27 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านพิชัญใจ
(ที่มา : กรณีศึกษาสถานจริง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้รูปที่ 4.28 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านพิชัญใจ ใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
(ที่มา : กรณีศึกษาสถานจริง)

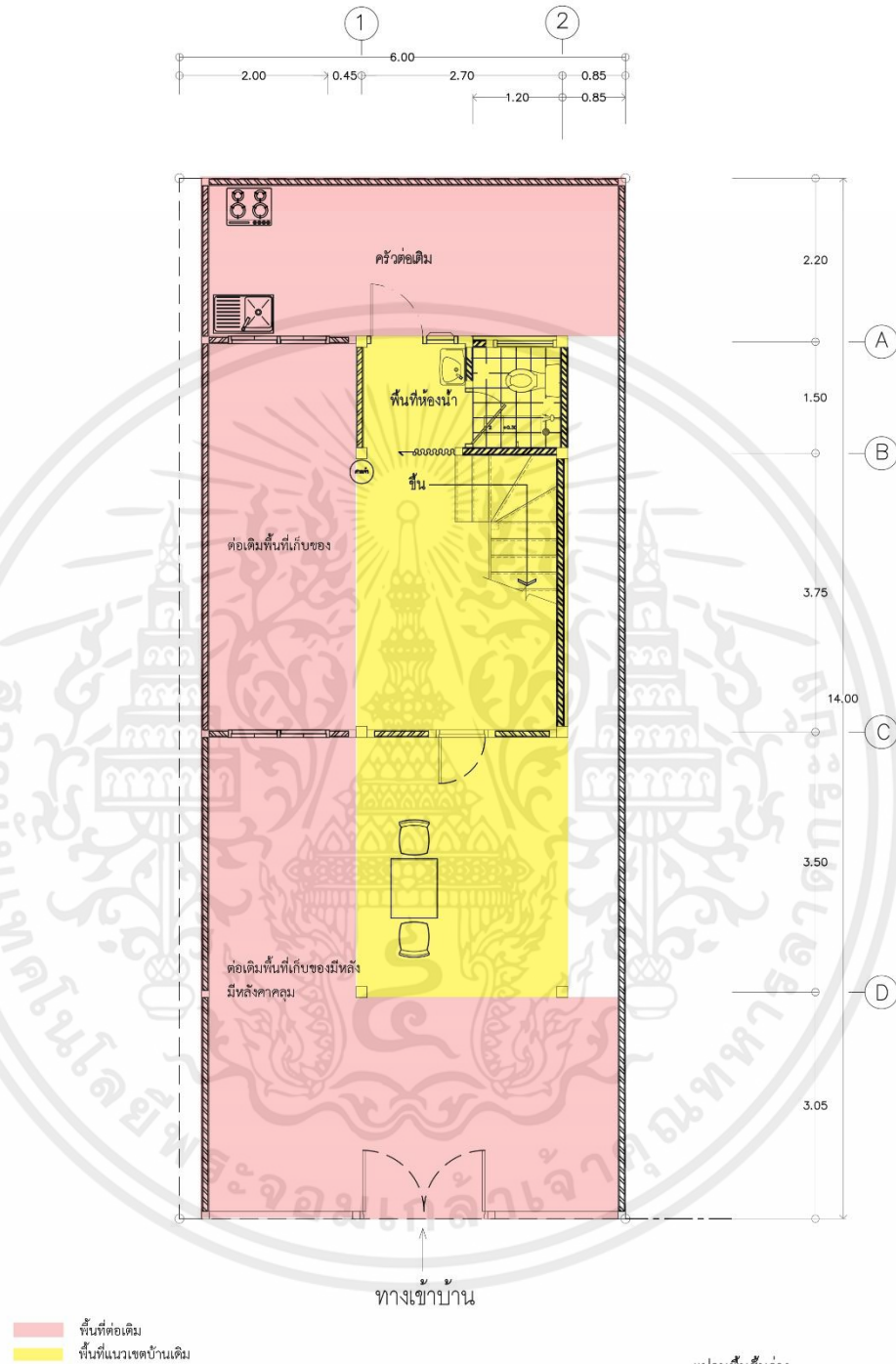

รูปที่ 4.29 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านพี่ขวัญใจ
(ที่มา : กรณีศึกษาสถานที่จริง)

สามีพี่ขวัญใจเป็นผู้รับเหมาก่อสร้างที่ทำงานมานาน จึงอยากได้บ้านที่สวยงามตามแบบที่เคยสร้างให้ลูกค้าจึงนำมาเป็นแรงบันดาลใจในการต่อเติมบ้าน เรื่องพื้นที่ใช้สอยต่างๆ ภายในบ้านพี่ขวัญใจและสามีคิดว่าพื้นที่ไม่สอดคล้องกับรูปแบบการใช้ชีวิตของตนและสามี ลักษณะบ้านเดิมความปลอดภัยค่อนข้างต่ำ และพื้นที่ครัวที่คับแคบจนเกินไปต่อการใช้งาน จึงทำให้เกิดการต่อเติม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บ้านพี่ขวัญใจ

รูปที่ 4.30 แปลนพื้นที่ต่อเติมบ้านพี่ขวัญใจและฟังก์ชันที่เปลี่ยนแปลง (ที่มา : กรณีศึกษาสถานที่จริง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4.3 หลังที่ 3 บ้านป่าแต้ม

บ้านป่าแต้ม ป่าแต้มอายุ 49 ปี อาศัยอยู่ทั้งหมด 3 คน มีป่าแต้ม หลาน และสามีป่าแต้ม ป่าแต้มมีอาชีพแม่บ้าน ส่วนสามีทำอาชีพช่างเชื่อม หลานเรียนโรงเรียนอนุบาล ยานพาหนะของบ้านป่าแต้มคือ จักรยานและรถกระบะ

รูปที่ 4.31 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านป่าแต้ม
(ที่มา : กรมศึกษาสถานที่จริง)

กิจกรรมภายในบ้านป่าแต้มจะอยู่บ้านคนเดียวในตอนกลางวันคุยกับเพื่อนบ้าน ดูทีวี ทำความสะอาดบ้าน สามีจะออกไปทำงานหลานออกไปโรงเรียน ตอนเย็นป่าแต้มไปรับหลาน เพื่อนบ้านป่าแต้มก็มีได้กรุ่นราวคราวเดียวกันกับหลานป่าแต้มจึงเป็นเพื่อนกันเล่นด้วยกันวัน เสาร์-อาทิตย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.32 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านป่าแต่ม
(ที่มา : กรณีศึกษาสถานที่จริง)

รูปที่ 4.33 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านป่าแต่ม
(ที่มา : กรณีศึกษาสถานที่จริง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ใช้
 วัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการศึกษาวิจัย
 "ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อ
 ของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้"

ส่วนพื้นที่บ้านชั้นล่าง พื้นที่หลักๆจะเป็นพื้นที่นั่งเล่นแบบกึ่งๆ ภายนอกและครัว พื้นที่บ้านเดิม จากพื้นที่รับแขกชั้นล่างเป็นพื้นที่นอนและห้องน้ำเพราะว่าป่าแถมและสามีบางครั้งเวลาปวดขาปวดกระดูกจะขึ้นบันไดไม่ได้ดังนั้นจึงต้องปรับพื้นที่ใช้สอยชั้นล่างเป็นส่วนพื้นที่นอน

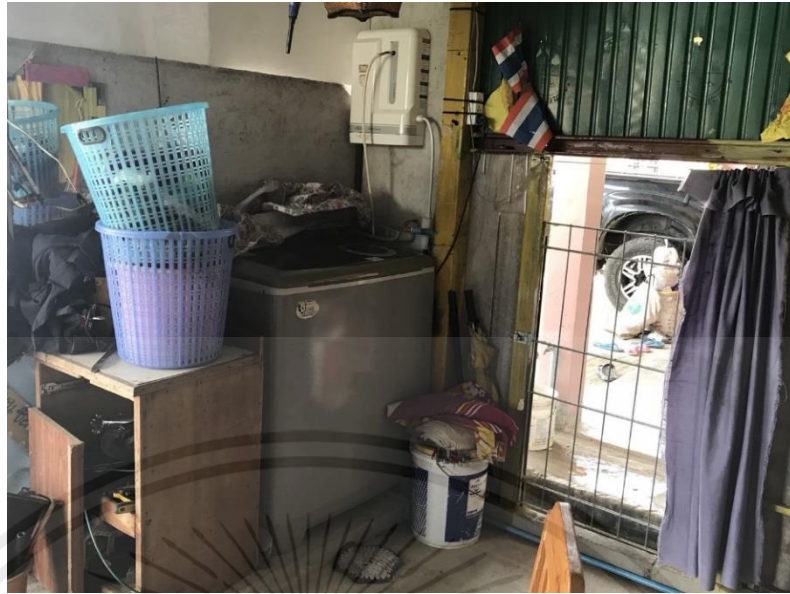

รูปที่ 4.34 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านป่าแถม
(ที่มา : กรณีศึกษาสถานที่จริง)

รูปที่ 4.35 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านป่าแถม
(ที่มา : กรณีศึกษาสถานที่จริง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.36 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านป่าแต่ม
(ที่มา : กรณีศึกษาสถานที่จริง)

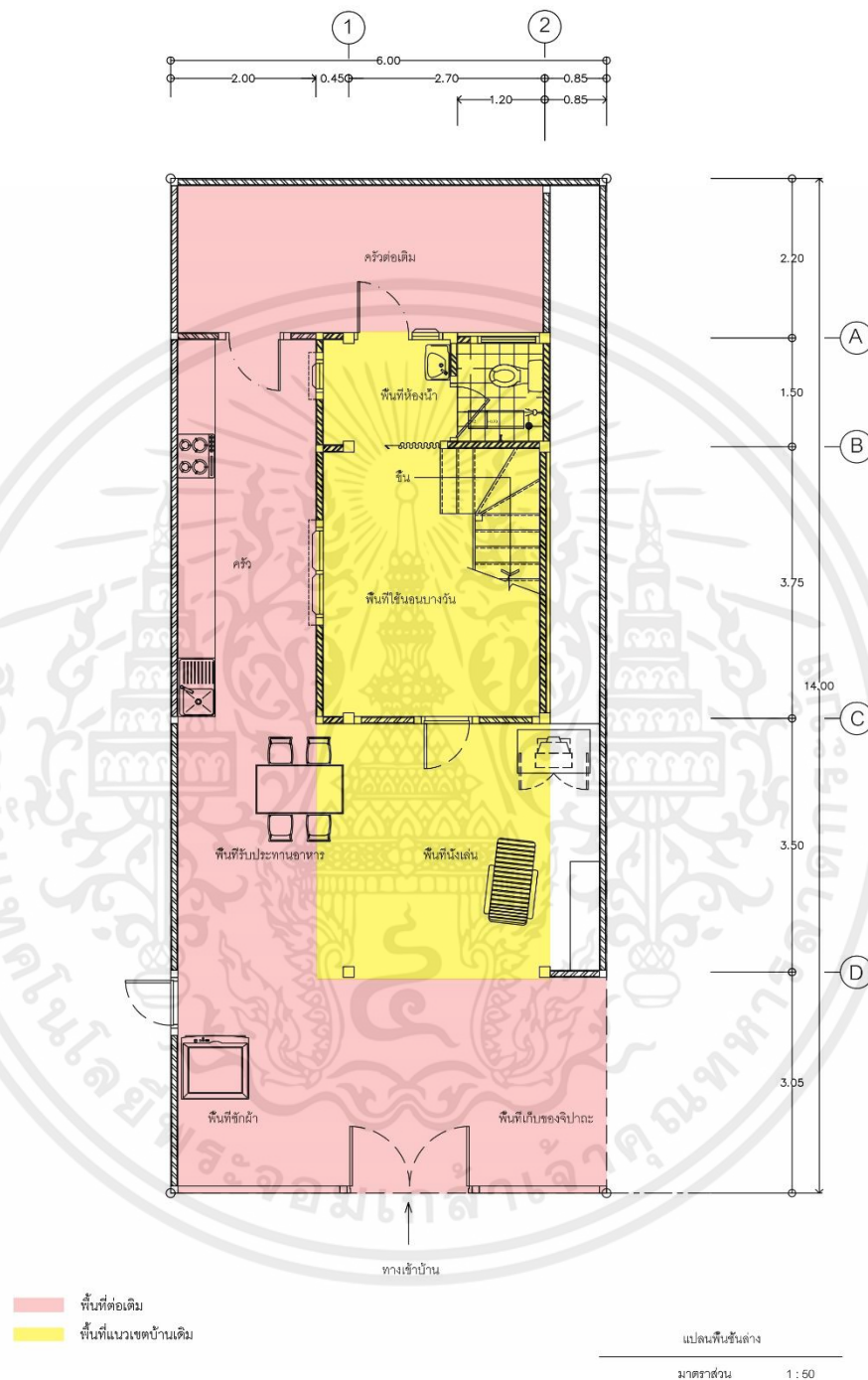

รูปที่ 4.37 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านป่าแต่ม
(ที่มา : กรณีศึกษาสถานที่จริง)

ส่วนใหญ่ป่าแต่มจะใช้ชีวิตประจำวันกับพื้นที่ต่อเติม เตียงพับไว้นอนเล่นดูโทรทัศน์ ใต้รับประทานอาหาร
 อนุคนประสงคืใช้รับประทานอาหารบางนั้งคุยกับเพื่อนบ้านบ้าง และผนังบ้านที่ติดกับเพื่อนบ้านที่สนิทกัน
 มีการเจาะช่องประตูเพื่อเดินไปมาหาสู่กันได้ เพราะบ้านข้างๆ มีคุณยายอายุราวๆ 70 ถึง 80 ปี
 กับหลานอายุ 1 ถึง 2 ขวบ เวลาขอความช่วยเหลือป่าแต่มจะได้ช่วยทัน และให้หลานๆของบ้านทั้ง 2
 หลังเล่นด้วยกันเป็นประจำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บ้านป่าแต่ม

รูปที่ 4.38 แปลนพื้นที่ต่อเติมบ้านป่าแต่มและฟังก์ชันที่เปลี่ยนแปลง
(ที่มา : กรณีศึกษาสถานที่จริง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4.4. หลังที่ 4 บ้านพี่กาญจนา

บ้านพี่กาญจนาอายุ 42 ปี อาชีพ ขายกับข้าวแบบรถกระบะขับไปตามชุมชนกับสามี มีรถกระบะ 1 คัน

รูปที่ 4.39 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านพี่กาญจนา
(ที่มา : กรณีศึกษาสถานที่จริง)

กิจกรรมประจำวันของพี่กาญจนาและสามีคือขับรถกระบะขายกับข้าวในช่วงเช้า ประมาณ 7.30 - 10.00 น. ทุกวัน หลังจากนั้นพักผ่อนนั่งเล่นชานบ้านที่ต่อเติมบางวันก็มีเพื่อนบ้านมานั่งคุยกัน ทำอาหารกินกันก็จะนั่งรับแขกกันที่ชานต่อเติมขึ้นมา ส่วนสามีของพี่กาญจนาจะนอนหลับพักผ่อน และออกไปขายอีกที่ตอน 16.00 - 19.30 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.40 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านพีกาญจนนา
(ที่มา : กรณีศึกษาสถานที่จริง)

รูปที่ 4.41 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านพีกาญจนนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น, ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
(ที่มา : กรณีศึกษาสถานที่จริง)
"ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้"

รูปที่ 4.42 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านพิกาญญา
(ที่มา : กรณีศึกษาสถานที่จริง)

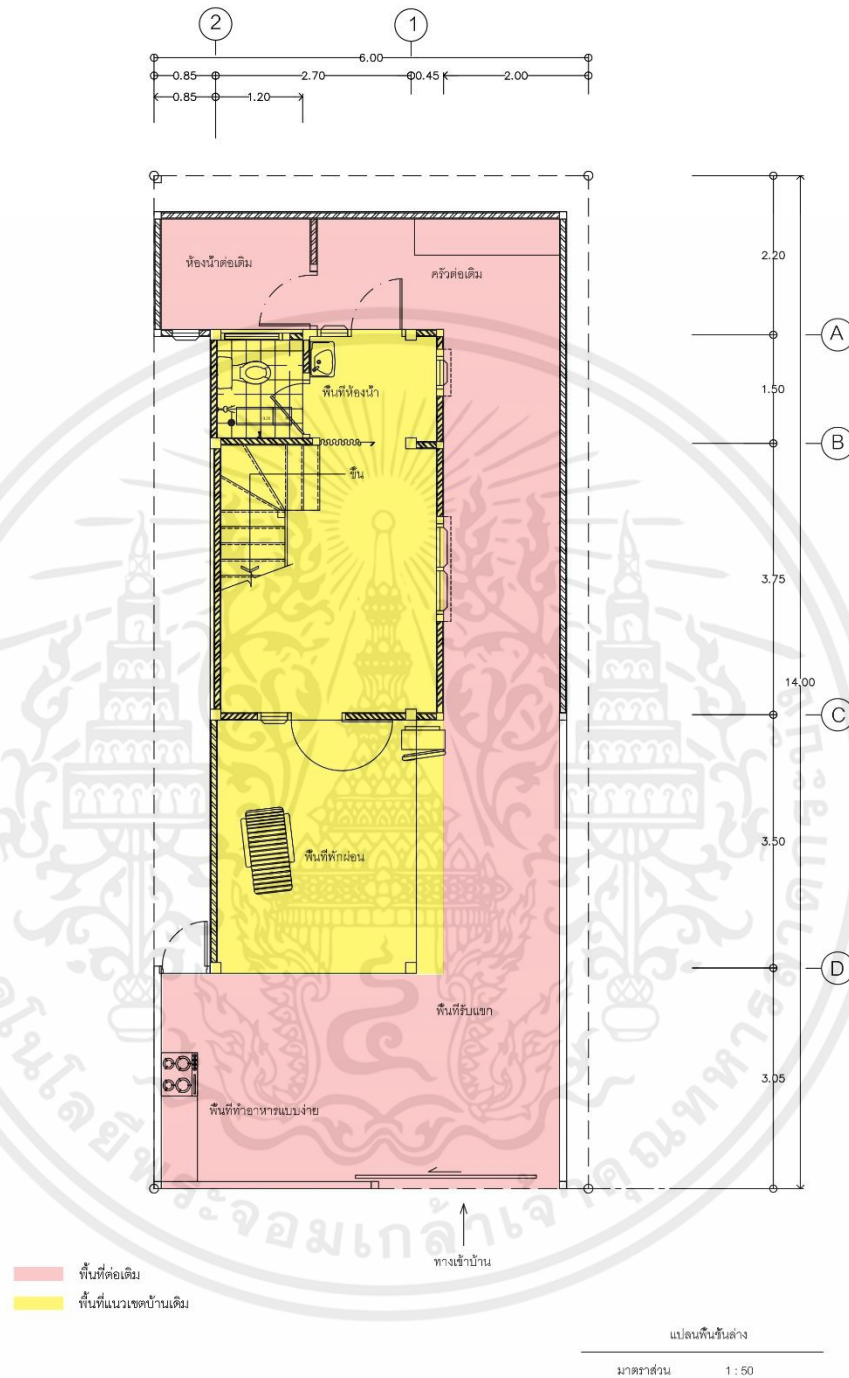

รูปที่ 4.43 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านพิกาญญา
(ที่มา : กรณีศึกษาสถานที่จริง)

ส่วนช่วงเย็นก็จะทำกับข้าวและนั่งกินกันที่ชานหน้าบ้านที่ต่อเติม ชั้นล่างตัวบ้านเดิมชั้นล่างจะปรับเป็นห้องนอน ชั้นบนจะไว้นอนกลางคืน พื้นที่ที่ต่อเติมออกมามีพื้นที่ใช้สอยส่วนนั่งเล่น อเนกประสงค์ ครุว์เล็กอยู่หน้าบ้าน ครุว์ใหญ่อยู่ด้านหลังและห้องน้ำ สาเหตุในการต่อเติมเกิดจากอยากได้บ้านที่สวยงามขึ้นและให้มีความปลอดภัยมากขึ้น

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บ้านพิกากัญญา

รูปที่ 4.44 แปลนพื้นที่ต่อเติมบ้านพิกากัญญาและฟังก์ชันที่เปลี่ยนแปลง
(ที่มา : กรณีศึกษาสถานที่จริง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4.5 หลังที่ 5 บ้านพีระจักร

บ้านพีระจักร พีระจักรอายุ 37 ปี อาศัยอยู่กับภรรยาพีระจักรมีอาชีพ ช่างซ่อมรถยนต์ ภรรยาเป็นพนักงานโรงงาน

รูปที่ 4.45 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านพีระจักร
(ที่มา : กรณีศึกษาสถานที่จริง)

รูปที่ 4.46 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านพีระจักร
(ที่มา : กรณีศึกษาสถานที่จริง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้เฉพาะกรณีของพื้นที่ที่ไปมอบแก่ผู้ใช้ทั่วไปให้ประโยชน์ด้านอื่นๆ
ไม่ว่ากรณีใดๆก็ตาม ผู้ใช้เอกสารนี้จะต้องรับผิดชอบต่อการใช้งานเอกสารนี้ในนามของอาสาสมัครที่ไปใช้

พีระจักรมีบ้านสองหลังที่อีกที่หนึ่งอยู่ใกล้ๆกับที่ทำงานพีระจักร ช่วงหยุด เสาร์-อาทิตย์ หรือช่วงหยุดยาวจะมาพักที่บ้านเอื้ออาทร พีระจักรมี รถกระบะ 1 คัน รถมอเตอร์ไซค์ 1 คัน

กิจกรรมในเวลากลับมาพักผ่อนจะอยู่ส่วนภายนอกที่ต่อเติมแบบปิดล้อมบ้านทั้งหมด ส่วนดูโทรทัศน์ และกินข้าวจะอยู่พื้นที่ซานเก่า ส่วนที่รับแขกเติม

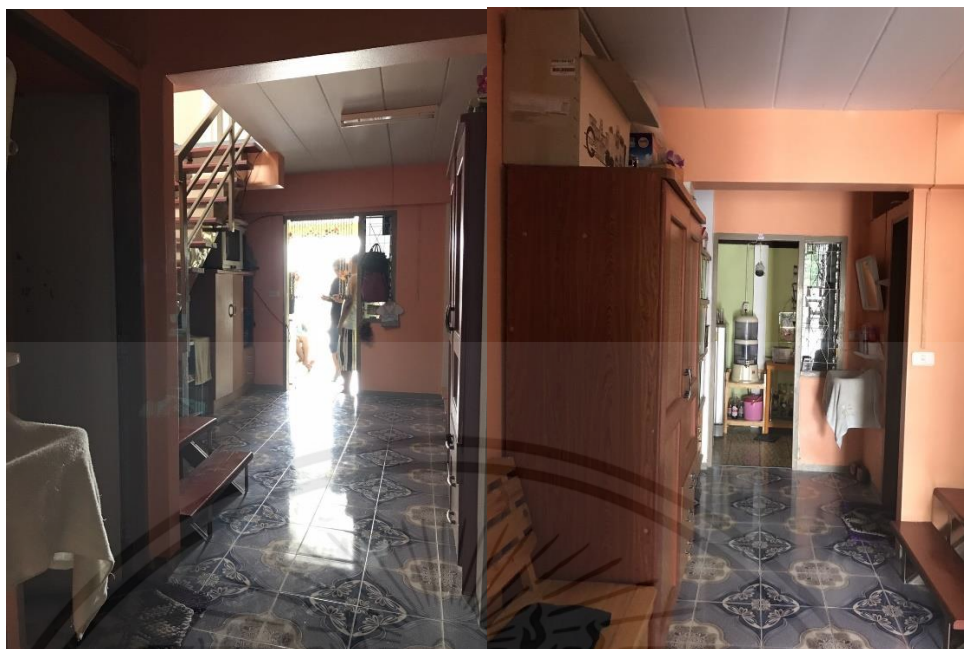

รูปที่ 4.47 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านพีระจักร
(ที่มา : กรณีศึกษาสถานที่จริง)

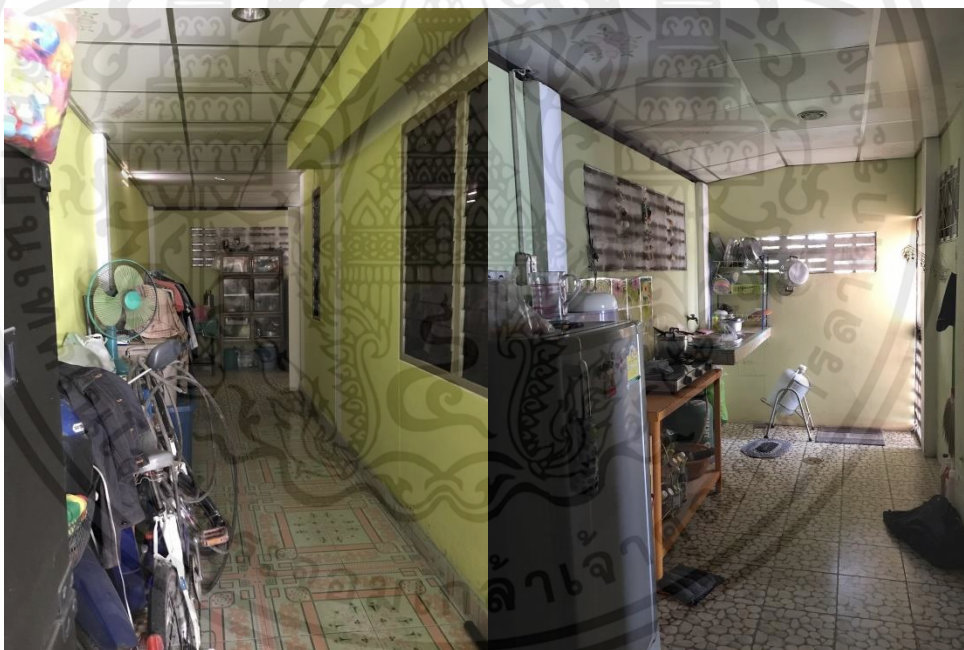

รูปที่ 4.48 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านพีระจักร
(ที่มา : กรณีศึกษาสถานที่จริง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.49 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านพีระจักร
(ที่มา : กรณีศึกษาสถานที่จริง)

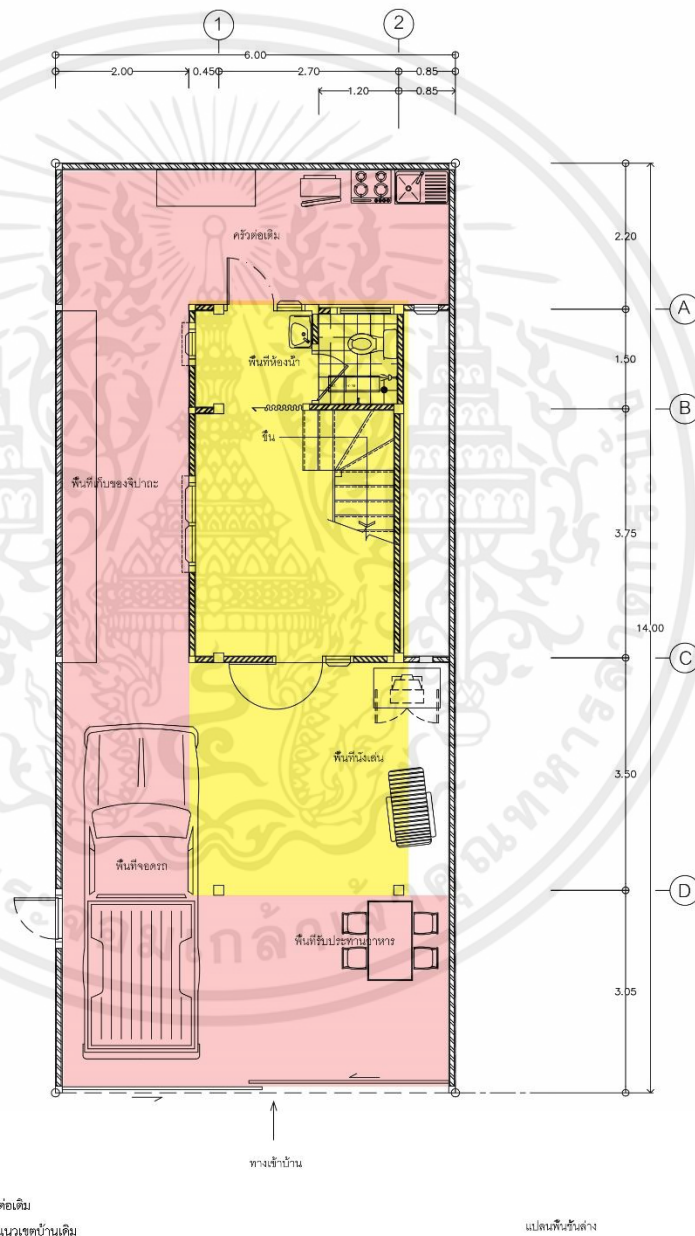

รูปที่ 4.50 โครงการเอื้ออาทร ชุมชนเอื้ออาทร แก่งคอยบ้านนา บ้านพีระจักร
(ที่มา : กรณีศึกษาสถานที่จริง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พีระจักรเคยใช้เป็นที่นั่งเล่นแล้วพีระจักรคิดว่าพื้นที่คับแคบจนเกินไปดังนั้นจึงต่อเติมพื้นที่ชานและพื้นที่เปิดโล่งเก่าเป็นพื้นที่ปิดล้อมสำหรับอยู่อาศัย จอดรถ และมีพื้นที่สำหรับเก็บของและแขวนเสื้อผ้า ส่วนครัวขยายเพิ่มเติมจนเต็มพื้นที่หลังบ้าน ชั้น 2 ไว้สำหรับนอนอย่างเดียว สาเหตุในการต่อเติม พีระจักรต้องการความปลอดภัยในการอยู่อาศัยเพิ่มขึ้นและพื้นที่การใช้งานเกี่ยวกับการอยู่อาศัยที่เป็นส่วนตัวเพิ่มขึ้น

บ้านพีระจักร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ผู้อื่นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีรูปที่ 4.51 แปลนพื้นที่ต่อเติมบ้านประกิตและฟังก์ันที่เปลี่ยนแปลง รั้งที่มีกรนำไปใช้ (ที่มา : กรณีศึกษาสถานที่จริง)

4.4.6 สรุปผลการลงพื้นที่

การศึกษาในครั้งนี้ผู้ศึกษาจึงของพูดถึงประเด็นเรื่องการใช้พื้นที่และการต่อเติมเท่านั้น ประเด็นเรื่องอื่นๆอาจไม่ได้มีการพูดถึง เช่น เรื่อง งบประมาณในการก่อสร้าง ระยะเวลาในการก่อสร้าง วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้าง เป็นต้น

จากการลงพื้นที่สำรวจจริงในประเทศมาเลเซียไม่พบการต่อเติมที่เป็นกิจจะลักษณะอาจต่อเติมขนาดเล็กๆน้อยๆชุมชนค่อนข้างเงียบสงบการจราจรจอดที่หน้าบ้านของตนเองเหมือนกับโครงการเอื้ออาทรในประเทศไทย แต่รถยนต์นั้นไม่เยอะเท่าโครงการเอื้ออาทรและมีพื้นที่ชั้นเดียว การก่อสร้างเป็นระบบเสา คาน ก่ออิฐฉาบปูน โครงสร้างหลังคาเป็นไม้ พื้นที่ใช้สอยและขนาดที่ดินเดิมค่อนข้างใหญ่ เมื่อเทียบกับโครงการเอื้ออาทร ศาสนาวัฒนธรรมและบริบทของประเทศมาเลเซียในพื้นที่ชนบทค่อนข้างปิด เงียบ สงบ อาจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ไม่พบพื้นที่กึ่งปิดกึ่งเปิดแบบในโครงการเอื้ออาทรในประเทศไทย สำหรับโครงการพบว่าบ้านที่สำรวจทุกหลังมีการต่อเติมพื้นที่ครัวและห้องนั่งเล่นทุกหลัง ตำแหน่งใกล้เคียงกัน ต่อเติมหลังคาคลุมที่ดินที่เป็นพื้นที่โล่งเดิม ทุกหลัง 2 ใน 5 หลังต่อเติมแบบปิดล้อมด้วยผนังรอบบ้าน 2 ใน 5 มีบ้านพักอยู่อีกที่หนึ่งแต่ไม่ไกลจากโครงการเอื้ออาทรมากกรณีศึกษาทุกหลังมีรถกระบะ 1 คัน และยานพาหนะอื่นๆ อีก 1 เช่น จักรยานหรือมอเตอร์ไซค์ 4 ใน 5 หลังจอดรถที่ถนนหน้าบ้านของตนเอง ช่วงอายุของผู้อาศัยของกรณีศึกษา 37 - 60 ปี และมีหลานช่วงอายุ 5 - 8 ปี ช่วงวัยรุ่นไม่พบในกรณีศึกษา กรณีศึกษาทุกหลังให้เหตุผลเกี่ยวกับเรื่องความปลอดภัยและความเพียงพอต่อพื้นที่ พื้นที่ที่ต่อเติมค่อนข้างยืดหยุ่นไม่ตายตัว เช่นพื้นที่กินข้าวที่มีโต๊ะอาหารอาจเป็นพื้นที่นั่งคุยรับแขก เป็นต้น การต่อเติมเต็มพื้นที่นั้นทางกรณีศึกษาต้องคุยกับเพื่อนบ้านเรื่องการขีดกำแพงบ้าน ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการคุยจะถ้อยที่ถ้อยอาศัยกัน ผู้ศึกษาคิดว่าพื้นที่อาศัยไม่เพียงพออาจไม่ใช่จุดที่สำคัญที่สุดของการต่อเติมพื้นที่ เนื่องจากบางพื้นที่ที่ต่อเติมออกมาไม่ได้ใช้ ต่อเติมไว้เฉยๆให้เต็มพื้นที่และพื้นที่เพการอยู่อาศัยของคนต่างจังหวัดอาจไม่ชอบอยู่ในพื้นที่ปิดล้อมขนาดเล็กในขนาดที่พอดีที่การเคหะแห่งชาติเตรียมไว้ การต่อเติมอาจเกิดจากความเพียงพอใจในพื้นที่อาศัยของตนเอง การเติบโตของระบบการเงินของครอบครัวและความสำคัญเรื่องความปลอดภัยในทรัพย์สินของตน ซึ่งโครงการเอื้ออาทรเป็นโครงการเปิดและบ้านมีราคาถูกมีกลุ่มคนหลายประเภทสามารถซื้อและเช่าอยู่อาศัยได้ง่าย ข้อดีของการต่อเติมคือการเติมเต็มให้ชีวิตในที่อยู่อาศัยดูเป็นชีวิตมากขึ้น ข้อเสียของการต่อเติมคือการต่อเติมแบบไร้ทิศทาง การต่อเติมเต็มพื้นที่ซึ่งขัดต่อกฎหมายในประเทศไทย กรอบของการต่อเติมคือพื้นที่ขนาดสี่เหลี่ยมนั่นคือขนาดที่ดินของบ้านตนเองจึงทำให้กรณีศึกษาคิดว่าสามารถต่อเติมในพื้นที่ได้เต็มพื้นที่ซึ่งในอนาคตต่อเติมกันเต็มพื้นที่ทุกหลังภาพภูมิทัศน์ที่ตั้งใจจะให้ที่บ้านเดียวสำหรับผู้มีรายได้น้อยจึงไม่ต่างอะไรจากชุมชนแออัดในเมืองตามด้วยความสกปรกความเหลื่อมล้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อมูลทั้งหมดที่ผู้ศึกษาได้พบเรื่องการต่อเติม การใช้พื้นที่ต่างๆ ผู้ศึกษาคิดว่าการต่อเติมบ้านสำหรับผู้มีรายได้น้อยผู้ออกแบบโครงการเอื้ออาทรควรวางทิศทางให้คร่าวๆ ที่สามารถเป็นไกด์นำทางการต่อเติมที่มีทิศทางสามารถต่อเติมบ้านให้โตไปพร้อมๆกับผู้อยู่อาศัยเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาดังกล่าวในอนาคต ผู้ที่อาศัยอยู่ในโครงการเอื้ออาทรค่อนข้างเป็นผู้สูงอายุโครงการในอนาคตควรจะตอบโจทย์สำหรับผู้มีอายุ มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ผู้ศึกษาจึงขอเสนอแบบบ้านโครงการเอื้ออาทรสำหรับผู้มีรายได้น้อยในอนาคตเพื่อแก้ปัญหาและยกระดับสังคมในประเทศไทยให้พัฒนายิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

ข้อเสนอแนะของรูปแบบบ้านผู้มีรายได้น้อย

5.1 ปัญหาร่วมกันที่เกิดจากการใช้พื้นที่ภายในบ้านเอื้ออาทร

ข้อเสนอแนะจากการลงพื้นที่ การเสนอแนะครั้งนี้ผู้ศึกษาไม่ได้มีเจตนาที่จะหาข้อดีและเสนอสิ่งที่ไม่ดีจากบ้านเอื้ออาทรเพียงแต่จะเสนอทางเลือกในการออกแบบบ้านที่มาจากหลักการทางสถาปัตยกรรม กิจกรรมการอยู่อาศัยจึงเกิดขึ้นเป็นบ้านหลังหนึ่งขึ้นมาและที่ตั้งของโครงการระหว่างในเมืองหรือต่างจังหวัด เป็นต้น ซึ่งโครงการบ้านที่เป็นระบบอุตสาหกรรมการผลิตเป็นจำนวนมากพร้อมกันที่เดียวการแก้ปัญหาและกิจกรรมของทุกหลังคาเรือนจึงเป็นไปได้ยาก งบประมาณในการก่อสร้างต่างๆล้วนเป็นปัจจัยในการออกแบบและก่อสร้างโครงการเอื้ออาทร ผู้ศึกษาจึงนำปัญหาหลักๆที่เกิดร่วมกันจากการอยู่อาศัยมาแก้ไขและพัฒนาทำเป็นแนวทางการออกแบบบ้านที่ตอบสนองผู้อยู่อาศัยในอนาคต

จากการลงพื้นที่สำรวจปัญหาที่เกิดขึ้นคือ การต่อเติมที่ไร้ทิศทาง ความปลอดภัยในที่อยู่อาศัย ห้องครัวที่มีขนาดเล็กเกินไป ผู้สูงอายุที่เดินขึ้นห้องนอนที่ชั้น 2 พื้นที่ส่วนพื้นที่นั่งเล่นมีความคับแคบจนเกินไป ไม่มีพื้นที่สำหรับการเก็บของจำเป็น พื้นที่ภายในบ้านต้องมีความเย็นหยุ่นได้สูง

5.1.1 ประเด็นด้านการใช้พื้นที่ใช้สอย

จากการลงพื้นที่สำรวจพบว่าผู้อยู่อาศัยจำนวน 5 หลังคาเรือน ต่อเติมพื้นที่ชั้นล่างเพื่ออยู่อาศัยใช้พื้นที่ในการเก็บของ ห้องครัวและพื้นที่พักผ่อน การอยู่อาศัยส่วนใหญ่อยู่ชั้นล่างที่ต่อเติมเพิ่มขึ้นมาส่วนชั้นบน ใช้สำหรับพักผ่อนไม่มีการต่อเติมใดๆ จากการสังเกตผู้อยู่อาศัยบางหลังคาเรือนต่อเติมพื้นที่จนเต็มที่ดินแต่ไม่มีการใช้สอยพื้นที่ที่ต่อเติมได้อย่างครบถ้วน การต่อเติมอาจเกิดจากความพึงพอใจในพื้นที่อยู่อาศัยของตนเอง พื้นที่ที่ต่อเติมขึ้นมาค่อนข้างมีความยืดหยุ่นสูง พื้นที่ใช้สอยการใช้งานไม่ตายตัวมากเกินไปมีการปรับเปลี่ยนไปตามลักษณะการอยู่อาศัยของบ้านนั้นๆและกิจกรรมภายในบ้าน บางหลังคาเรือนพื้นที่ที่ต่อเติมไม่ปิดทึบทั้ง 4 ด้าน ลักษณะการต่อเติมนี้จะเป็นชานบ้านมีหลังคาปกคลุมแต่ไม่ปิดทึบใช้ในการอยู่อาศัยและพักผ่อน วางทีวีตู้เย็นไว้ที่ชานบ้าน แต่จะมีการต่อเติมรั้วให้สูงขึ้นเพิ่มเติมเพื่อทำให้มีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น ลักษณะของชานที่ต่อเติมขึ้นมาผู้ศึกษาคิดว่าชานบ้านที่ต่อเติมเพิ่มเติมขึ้นมามีความสำคัญกับบ้านของผู้อยู่อาศัยในพื้นที่ต่างจังหวัดเพื่อใช้ชีวิตอยู่ในพื้นที่ที่ไม่มีการปกคลุมมากจนเกินไปมีความ โลง โปรง ไม่อึดอัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารส่วนบุคคล ใช้สำหรับการเรียนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้คิดเป็นลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.2 ประเด็นการอยู่อาศัยของผู้สูงอายุ

กรณีของผู้สูงอายุจะเกิดกับบ้านที่มีผู้สูงอายุ เช่น บ้านป่าแต้ม และบ้านจำเนาว์ ความที่มีอายุมาก การขึ้นลงบันได ซึ่งเป็นเรื่องที่ยากลำบากในการใช้พื้นที่จึงทำให้มีการใช้ห้องรับแขกที่ชั้นล่างเป็นห้องนอนเป็นบางครั้งบางคราวแล้วแต่วันที่เกิดอาการปวดเข่าปวดขาขึ้นชั้นบนไม่ไหว จึงต้องนอนในพื้นที่ห้องรับแขก เมื่อพื้นที่ถูกใช้งานมากกว่า 1 พื้นที่ใช้สอย ทำให้ตนนั้นรู้สึกว้าพื้นที่นี้ต้องมี การปรับเปลี่ยน เตรียมตัวในการเปลี่ยนการใช้งานของพื้นที่อยู่ตลอด จึงต้องมีการเสริมพื้นที่อื่นๆ เพื่อทดแทนพื้นที่เดิมที่เคยใช้งาน

5.1.3 ประเด็นด้านการต่อเติมที่ไร้ทิศทาง

การต่อเติมที่ไร้ทิศทางตามความหมายของผู้ศึกษาคิดว่า การต่อเติมที่ไม่คาดว่าจะเป็นปัญหาขึ้นในอนาคต ไม่สอดคล้องกับกฎหมายควบคุมอาคาร ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เช่น การต่อเติมติดกันทำให้เกิดการลุกลามของเพลิงไหม้ในบ้านที่ต่อเติมติดกัน แต่การต่อเติมในปัจจุบันนั้นมาจากกิจกรรมที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของผู้อยู่อาศัยที่เกิดขึ้นจริง จากประเด็นนี้จึงทำให้เห็นได้ชัดเจนถึงการตีกรอบ หรือวางแนวทางในการต่อเติมเพื่อรองรับการขยายตัวของสมาชิกในครอบครัวในอนาคต

5.1.4 ประเด็นด้านความปลอดภัยในพื้นที่อยู่อาศัย

จากกรณีศึกษา 4 ใน 5 คำนึงถึงความปลอดภัยในบ้านของตนเอง จึงเป็นสาเหตุหลักๆ ในการต่อเติม ซึ่งโครงการเดิมรั้วกันระหว่างบ้านมีความสูงที่ระดับ 1.2 เมตร จากระดับพื้นปูนคอนกรีต และประตูมีหน้าต่างบานเกล็ดติดกับประตูทางเข้าบ้าน โจรหรือขโมยสามารถเข้าสู่ตัวบ้านได้ง่ายโดยการทุบบานเกร็ดและสามารถเอื้อมมือไปเปิดประตูได้อย่างง่ายดาย ผู้ศึกษาจึงเกิดข้อสงสัยว่าผู้ที่อยู่อาศัย ในโครงการเดียวกันใหญ่กันรู้จักกันหรือไม่ ทางผู้อยู่อาศัยแจ้งว่าบางหลังเจ้าของซื้อทิ้งไว้และปล่อยให้เช่า ดังนั้นจึงต้องระวังไว้ก่อนเพราะคนเช่าเปลี่ยนหน้าอยู่ตลอดเวลา กรณีศึกษาแจ้งว่าภายในโครงการมีของหายอยู่เป็นประจำและไม่สามารถจับคนขโมยของได้ ด้วยเหตุนี้จึงเป็นสาเหตุหลักๆ ในการตัดสินใจต่อเติมบ้านตนเองเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในทรัพย์สินของตนเอง

5.1.5 ประเด็นด้านความยืดหยุ่นในการใช้พื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษานี้เท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า เนื่องจากโครงการเอื้ออาทรเป็นอุตสาหกรรมการผลิตบ้านที่หลายๆหลัง จึงไม่สามารถสร้างบ้านออกมาเพื่อรองรับความต้องการของทุกคน จากการลงพื้นที่สำรวจกรณีศึกษาพบว่า 1 พื้นที่อาจเปลี่ยนแปลงไปตามการใช้งานต่างๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น โต๊ะรับแขก อาจใช้รวมกับการ

รับประทานอาหารในบ้าน หรืออาจใช้เป็นพื้นที่ประกอบอาหารเมื่อมีเพื่อนบ้านมาช่วยทำอาหารได้หลายคน ผู้ศึกษามองว่า การสร้างชานบ้านที่ชั้นล่าง กว้างขวาง และมีร่มปกคลุม เหมาะกับโครงการเอื้ออาทรอย่างมาก ชานบ้านเป็นฟังก์ชันที่มีความยืดหยุ่นสูงและตอบโจทยกับผู้ใช้งานเป็นจำนวนมาก ฟังก์ชันนี้ค่อนข้างอิสระไม่ตายตัวสามารถใช้งานอะไรก็ได้ในพื้นที่นั้น จึงเหมาะกับผู้ใช้งานที่มีลักษณะหลากหลายแตกต่างกันไป ผู้อยู่อาศัยสามารถคิดจะใช้พื้นที่นั้นๆด้วยตนเองได้

5.1.6 ประเด็นด้านความพึงพอใจในพื้นที่อยู่อาศัยกับการต่อเติม

จากการลงพื้นที่ผู้ศึกษาพบว่าพื้นที่บางพื้นที่นั้น ไม่จำเป็นจะต้องต่อเติม จากการสัมภาษณ์และพูดคุยเช่น บ้านพี่กาญจนา บ้านมีครัวที่สามารถทำอาหารได้ 2 จุดห้องน้ำมี 2 ห้องแต่ไม่ค่อยได้ใช้งาน พี่กาญจนาให้เหตุผลว่าจริงๆแล้วจะต่อเติมแต่ชานแต่พื้นที่เหลือและตนอยากได้พื้นที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นจึงต่อเติมต่อเติมเพิ่มเติมขึ้นมาเพื่อให้พื้นที่นั้นดูเต็มและตนเองก็มีรายได้เพิ่มขึ้นจึงอยากให้บ้านที่อยู่อาศัยของตนมีความกว้างมากขึ้น และสบายมากขึ้นเช่นเดียวกับบ้านที่ปรกิตต่อเติมจนเต็มพื้นที่แต่อาศัยอยู่กับภรรยา 2 คนและเข้ามาพักอาศัยแค่ช่วง เสาร์-อาทิตย์ เหตุผลการต่อเติมของพี่ปรกิตและพี่กาญจนาคือการอยู่สบายและมีความปลอดภัยมากขึ้น ผู้ศึกษาคิดว่าเหตุผลเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจที่จะต่อเติมบ้านของตนเอง เพื่อให้เกิดความพึงพอใจในที่อยู่อาศัยของตนเอง

5.1.7 สรุปประเด็นข้อเสนอแนะ

ประเด็นในด้านต่างๆ ที่ผู้ศึกษาขกมากกล่าวข้างต้นนั้น เพื่อนำเสนอแนวทางการออกแบบบ้านเอื้ออาทรในอนาคต เพื่อตอบโจทยกับผู้ใช้งานที่หลากหลายให้มีการใช้งานพื้นที่ที่เหมาะสมมากยิ่งขึ้น โดยการใช้ประเด็นต่างๆที่เป็นปัญหาร่วมกันในโครงการเอื้ออาทรนำมาเป็นเงื่อนไขในงานออกแบบโครงการเอื้ออาทรในอนาคตให้มีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้นในอนาคต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2 กระบวนการในงานออกแบบ

New Design

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

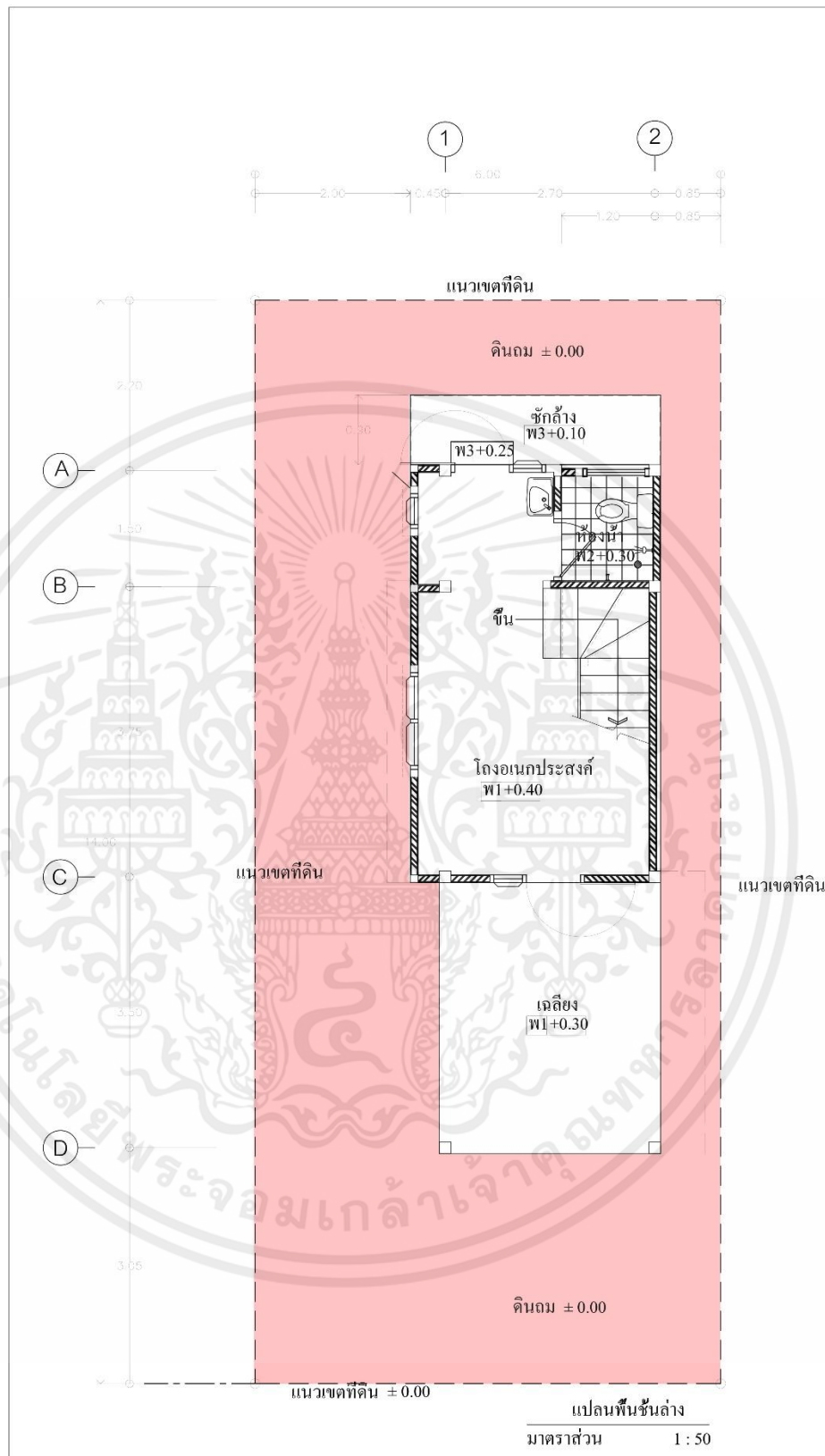
5.2.1 การเพิ่มพื้นที่ให้มากขึ้น

พื้นที่ใช้สอย	บ้านเอื้ออาทรปัจจุบัน(ตร.ม.)	แบบใหม่(ตร.ม.)
เฉลียง	9.95	13.75
โถงอเนกประสงค์ 1	11.5	10.5
โถงอเนกประสงค์ 2	x	14
ห้องน้ำ 1	1.5	3
ห้องน้ำ 2	x	3.2
ห้องนอน 1	11.3	8.5
ห้องนอน 2	8.3	8
ห้องเก็บของ	x	1.5
ซักรีด	2.9	2.3
พื้นที่โล่งภายนอก	54	41
พื้นที่ต่อเติมเพิ่ม	9.95	24.75
รวมพื้นที่ใช้สอย	45	63

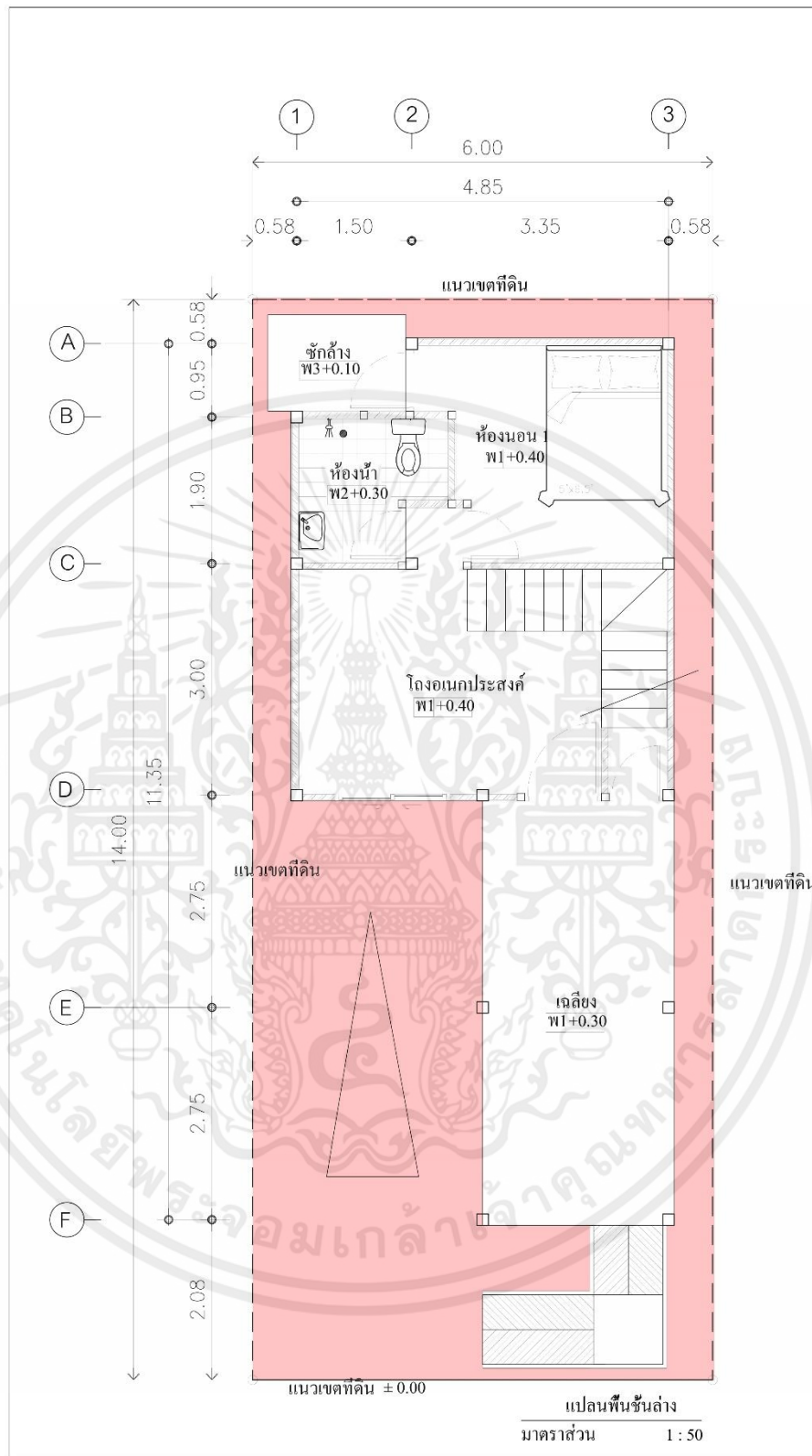
ตารางที่ 5.1 ตารางเปรียบเทียบพื้นที่ใช้สอยภายในบ้านเอื้ออาทรโครงการเดิมและโครงการเอื้ออาทรที่ออกแบบนำเสนอ

ผู้ศึกษาใช้วิธีการนำพื้นที่ภายนอกในที่ดิน ที่ไม่มีหลังคาคลุมนำมาการออกแบบให้เติมพื้นที่ โดยเหลือพื้นที่จากบ้านจนถึงเขตที่ดินไม่น้อยกว่า 50 ซม. เพื่อไม่ให้เกิดการต่อเติมล้นออกไปจากแนวเขตที่ดิน เพราะถ้าเหลือที่ดินไว้ในขนาดที่มีการต่อเติมได้จะทำให้ผู้อยู่อาศัยต่อเติมจนเต็มพื้นที่เหมือนปัจจุบัน และเพิ่มพื้นที่ในการต่อเติมที่สามารถต่อเติมได้จากโครงสร้างเดิมในแบบใหม่เพิ่มมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับ รูปที่ 5.1 ผังแสดงพื้นที่ว่างจากที่ดินกับตัวบ้านแบบเก่า นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5.2 ผังแสดงพื้นที่ว่างจากที่ดินกับตัวบ้านแบบใหม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2.2 ความปลอดภัย

จากการสำรวจพบว่า รั้วบ้าน เป็นองค์ประกอบหนึ่งของบ้านที่ทำให้ผู้อยู่อาศัยมีความรู้สึกปลอดภัยมากขึ้น จากทฤษฎีจิตวิทยาสิ่งแวดล้อมเรื่องความเกี่ยวข้องของการมีอาณาเขตครอบครอง พฤติกรรมเว้นว่างส่วนบุคคล “ความต้องการภาวะเป็นส่วนตัวทำให้บุคคลต้องคงไว้ซึ่งระยะห่างระหว่างบุคคลหรือกลุ่มที่เหมาะสมดังนั้นหากมีความหนาแน่นสูงโดยเกิดจากการมีจำนวนคนมากในพื้นที่ที่จำกัดย่อมส่งผลให้บุคคลเกิดความรู้สึกแออัดซึ่งเป็นความรู้สึกทางลบจนกลายเป็นความเครียดโดยความหนาแน่นที่เกิดขึ้นนำไปสู่การทำลายการมีอาณาเขตครอบครองทำลายพฤติกรรมเว้นว่างส่วนบุคคลและการมีภาวะเป็นส่วนตัว” เนื่องจากสภาพเดิมของโครงการเดิมนั้น รั้วมีลักษณะโปร่ง มีความสูงอยู่ที่ 1.20 เมตร ซึ่งระดับนั้นอาจจะต่ำเกินไปและโปร่งจนทำให้รู้สึกความเป็นส่วนตัวน้อย จึงทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัย ผู้ศึกษาจึงออกแบบส่วนรั้วให้มีความโปร่งพอสมควร สูงมากขึ้นเพื่อให้ผู้อยู่อาศัยมีความปลอดภัยและมีความเป็นส่วนตัวเพิ่มขึ้นมากขึ้น ทำให้ผู้อยู่อาศัยนั้นไม่รู้ว่าขาดความรู้สึกของคำว่า “ บ้านเดี่ยว ”

รูปที่ 5.3 บ้านเอื้ออาทรในปัจจุบัน

(ที่มา : www.Google.com)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2.3 พื้นที่อเนกประสงค์

เป็นพื้นที่ที่ไม่ระบุพื้นที่ใช้สอยไว้ชัดเจนเนื่องจากบ้านพักอาศัยมีขนาดเล็ก ดังนั้นพื้นที่อเนกประสงค์จึงเป็นพื้นที่ให้ผู้อยู่อาศัยนั้นได้พิจารณากับพื้นที่นั้นๆ เกี่ยวกับความจำเป็นในการใช้พื้นที่ว่าควรใช้พื้นที่นั้นอย่างไร จึงจะเหมาะสมกับชีวิตประจำวันและกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในบ้าน ดังนั้นผู้ศึกษาจึงออกแบบให้มีพื้นที่อเนกประสงค์ที่ชั้นล่างและชั้นบน เพื่อทดแทนพื้นที่ที่มีขนาดเล็กของบ้านใช้งานพื้นที่อเนกประสงค์ให้เหมาะสมกับชีวิตประจำวันและกิจกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเต็มเต็มความพึงพอใจที่เกิดขึ้นภายในบ้านตนเองมากขึ้น

5.2.4 ความยืดหยุ่นของพื้นที่

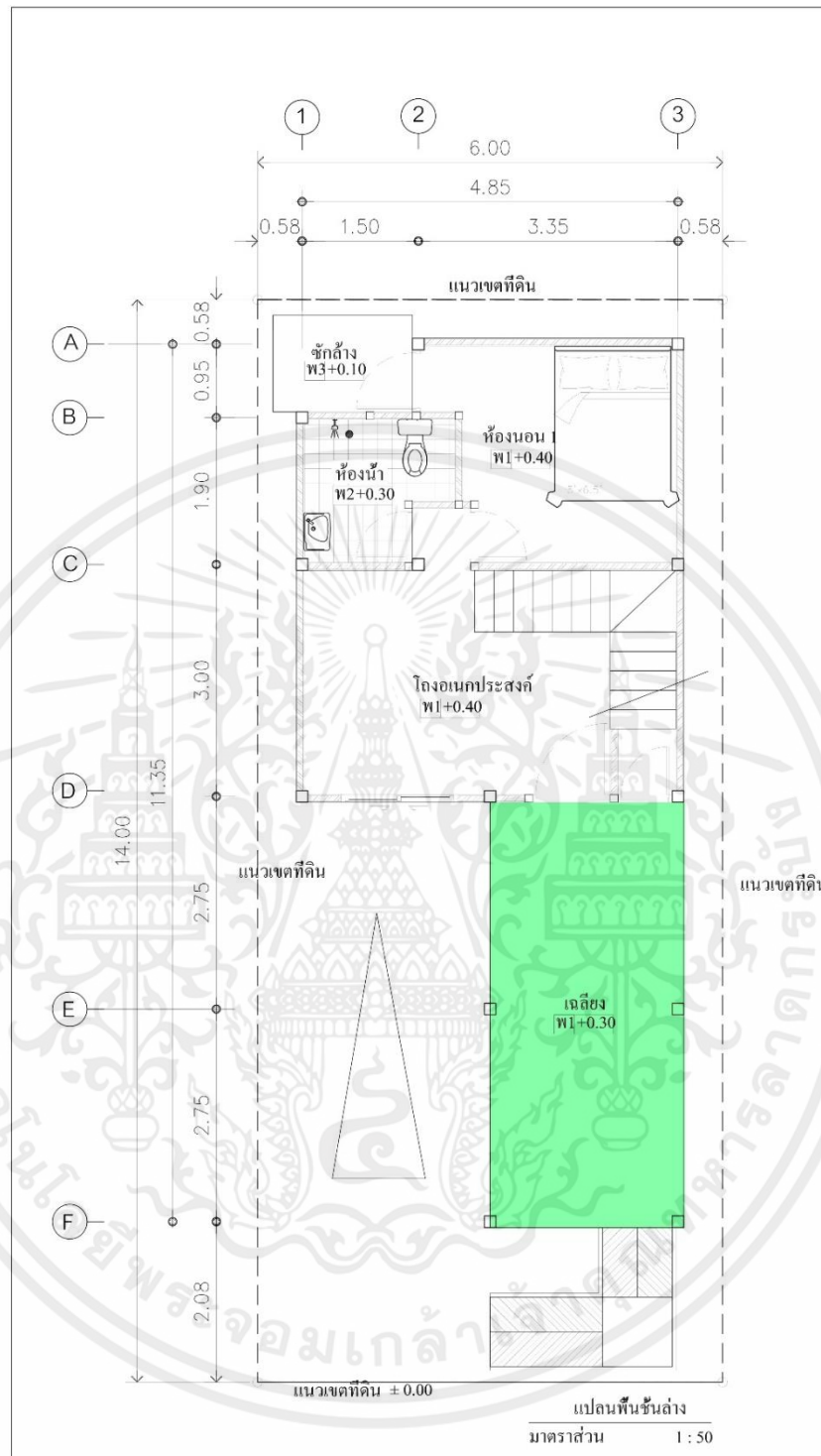
ภายในบ้านเอื้ออาทรมีพื้นที่ใช้สอยที่มีความยืดหยุ่นคือชานบ้านและพื้นที่อเนกประสงค์ซึ่งพื้นที่ใช้สอยดังกล่าวสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความต้องการของผู้อยู่อาศัยได้ เช่น พื้นที่ชานบ้านอาจปรับเปลี่ยนเป็นพื้นที่รับแขก หรือ เป็นพื้นที่ช่วยกันทำอาหาร พื้นที่อาจเปลี่ยนแปลงตามกิจกรรมที่เกิดขึ้นได้

5.2.5 พื้นที่สำหรับผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุนั้นเป็นวัยที่ร่างกายนั้นอ่อนแรงลงทำให้การขยับร่างกายมีประสิทธิภาพน้อยลง ดังนั้นจากการสำรวจพบว่าผู้สูงอายุนั้นจะใช้พื้นที่เฉพาะชั้นล่างในการใช้ชีวิตประจำวันในการอยู่อาศัยบ้านเอื้ออาทรในปัจจุบันพื้นที่ใช้สอยที่สำคัญสำหรับชีวิตประจำวันนั้นคือห้องนอน แต่พื้นที่ใช้สอยห้องนอนกลับอยู่ชั้นบน ทำให้ผู้อยู่อาศัยที่เป็นผู้สูงอายุปรับเปลี่ยนโรงอเนกประสงค์เป็นห้องนอนและพื้นที่อื่นๆไปอยู่ที่ชานบ้าน กลายเป็นพื้นที่ที่มีเพียงพอต่อการใช้งาน ดังนั้นผู้ศึกษาจึงเห็นสมควรมีห้องนอนที่ชั้นล่างเพื่อความสะดวกสบายสำหรับผู้สูงอายุในอนาคต

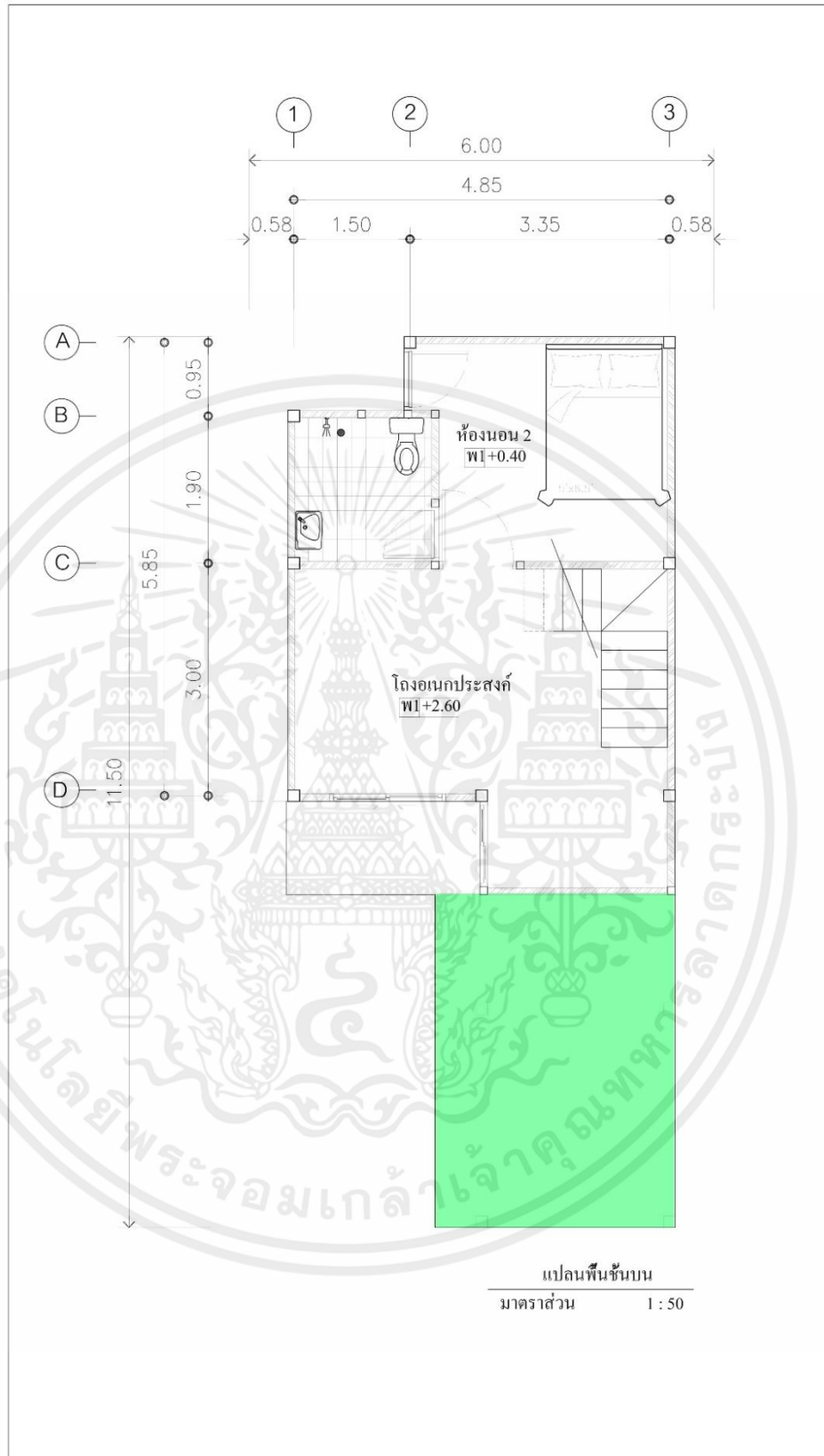
5.2.6 พื้นที่สำหรับการขยายตัวของครอบครัวในอนาคต

จากการลงพื้นที่นั้นทุกหลังคาเรือนที่มีการต่อเติมนั้นการขยายตัวของครอบครัวเป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจที่ทำให้เกิดการต่อเติมบ้านของตน การเติบโตของครอบครัวความหมายของคำว่าเติบโตในไม่นี้อาจจะไม่ได้หมายความถึงการเพิ่มจำนวนสมาชิกภายในบ้าน อาจจะเป็นเรื่องรายได้ที่มีมากขึ้น จึงทำให้อยากได้ที่พักอาศัยที่มีพื้นที่การใช้งานมากขึ้นทำให้รู้สึกถึงคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในอนาคต ดังนั้นผู้ศึกษาจึงออกแบบพื้นที่ที่สามารถต่อเติมได้ในขอบเขตที่ถูกต้อง มีการเผื่อพื้นที่ที่สามารถต่อเติมได้ง่ายและไม่ซับซ้อน ไม่ส่งผลกระทบต่อเพื่อนบ้านข้างเคียง

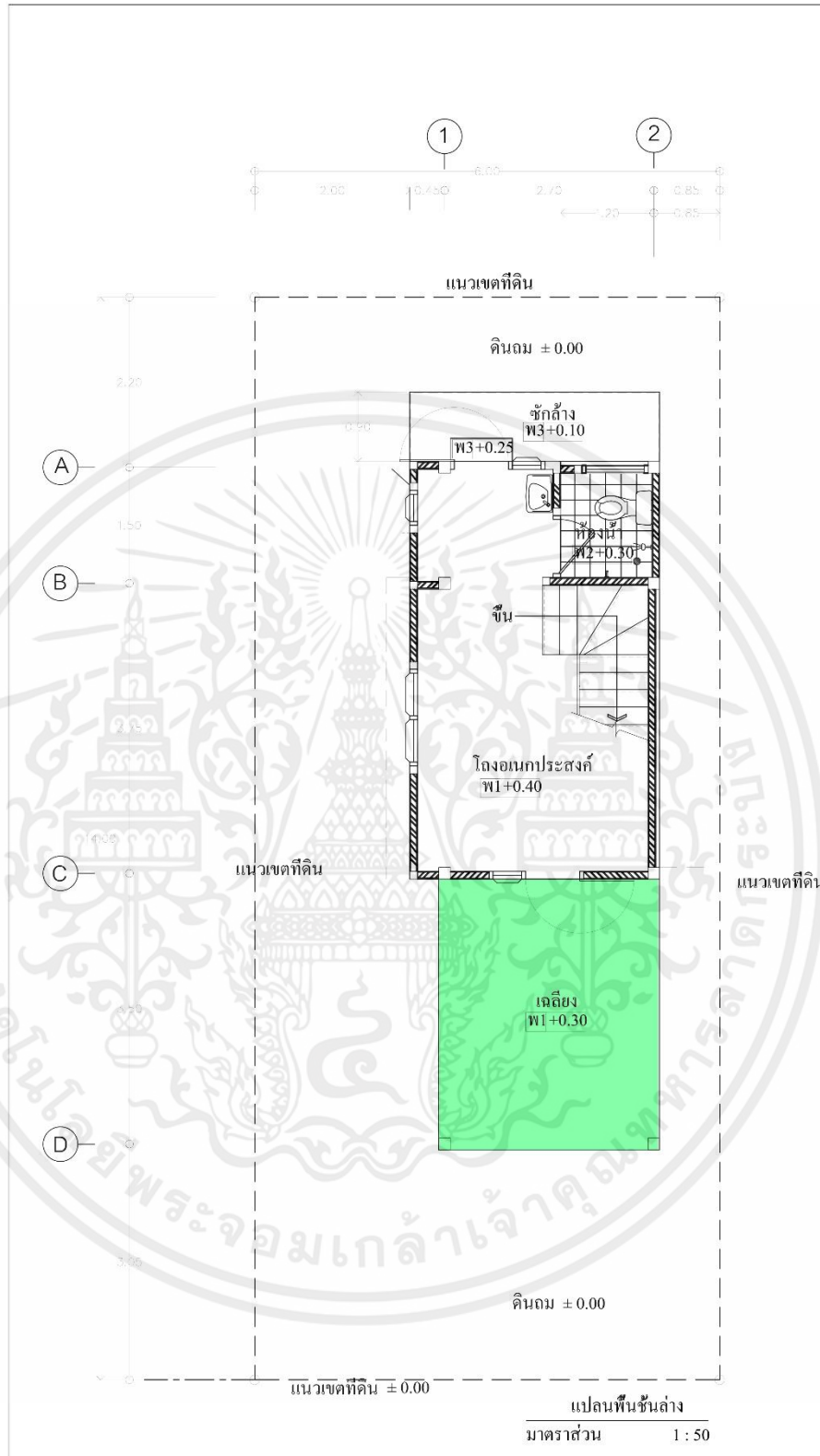

รูปที่ 5.4 ผังแสดงพื้นที่ในการต่อเติมกับโครงสร้างเดิมแบบใหม่ชั้น 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้รูปที่ 5.5 ผังแสดงพื้นที่ในการต่อเติมกับโครงสร้างเดิมแบบใหม่ชั้น 2 ใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

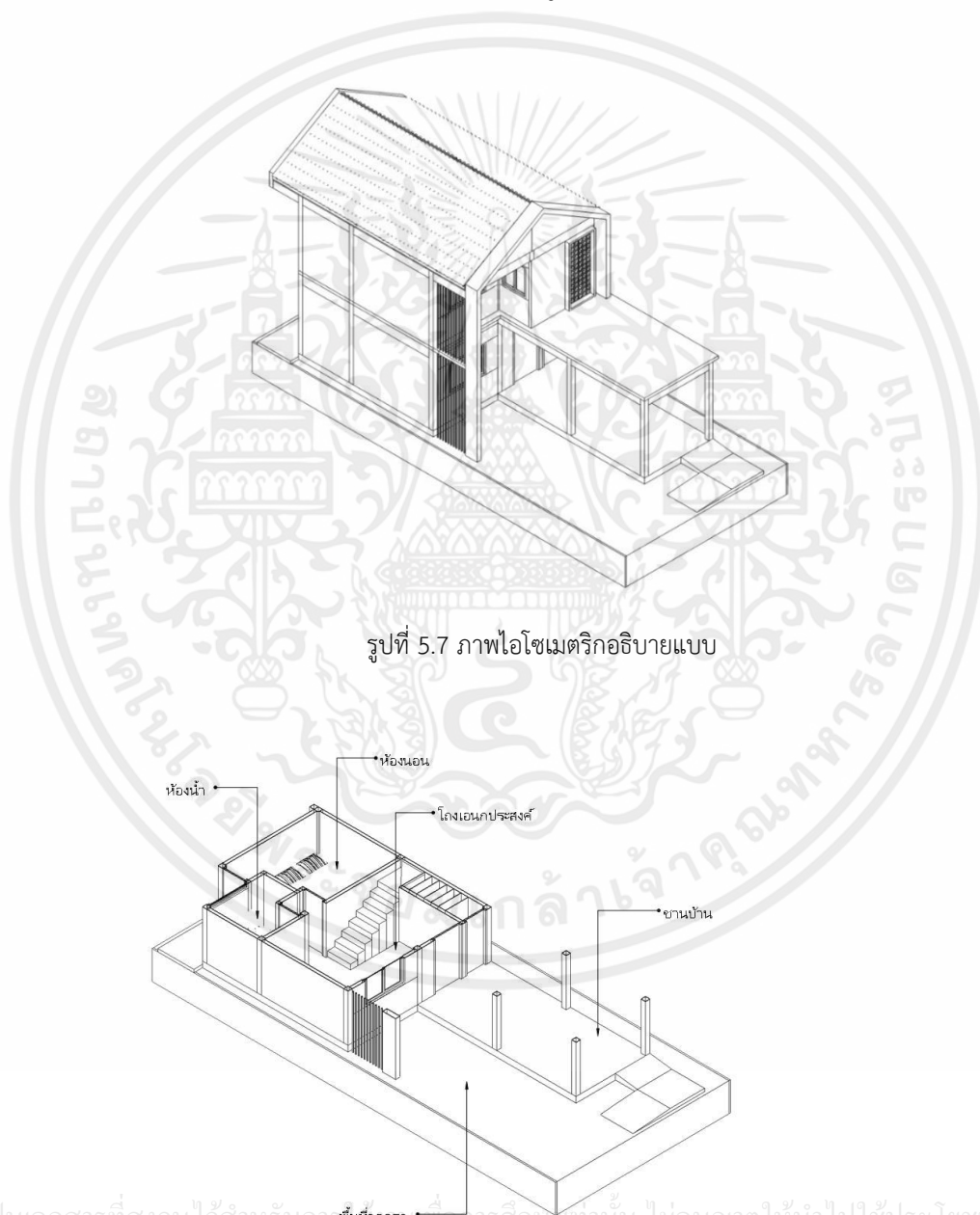
รูปที่ 5.6 ผังแสดงพื้นที่ในการต่อเติมกับโครงสร้างเดิมแบบเก่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3 สรุปผลรูปแบบที่นำเสนอ

5.3.1 แบบทางเลือกที่ 1

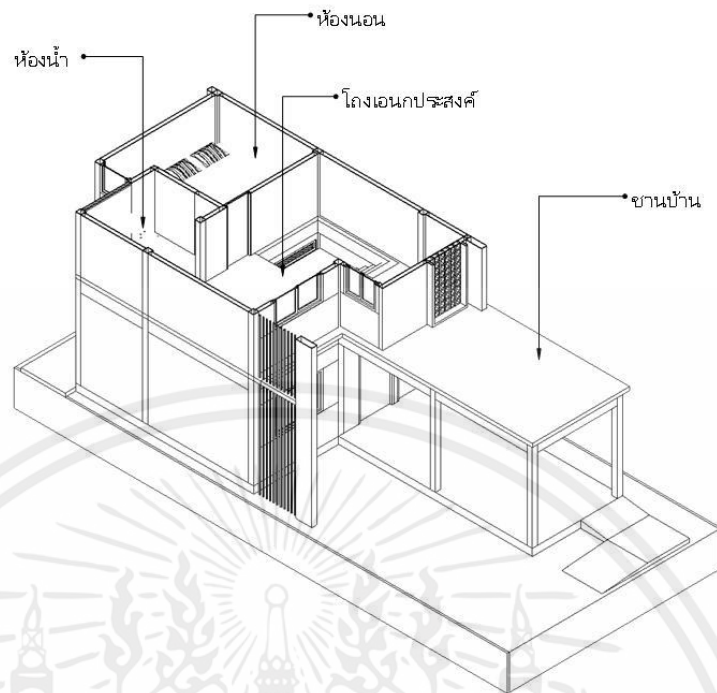
การเลือก ขาน/เฉลียง/ระเบียง เป็นตัวกำหนดในการต่อเติมบ้าน เพราะผู้ศึกษาเห็นถึงความเหมาะสมของพื้นที่ ขาน/เฉลียง/ระเบียง เป็นฟังก์ชันที่ออกแบบประสงค์เหมาะสมในการต่อเติมมีความยืดหยุ่นสูงเป็นพื้นที่ที่เจ้าของบ้านสามารถตัดสินใจให้พื้นที่นั้นเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมกับชีวิตประจำวันของเจ้าของบ้าน และตอบโจทย์กับพฤติกรรมการอยู่อาศัยของเจ้าของบ้าน มากที่สุด

รูปที่ 5.7 ภาพไอโซเมตริกอธิบายแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5.8 ภาพไอโซเมตริกอธิบายแบบพื้นที่ใช้สอย

รูปที่ 5.9 ภาพไอโซเมตริกอธิบายแบบพื้นที่ใช้สอย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ รูปที่ 5.10 ทศนิยมภาพโครงการ 1 อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

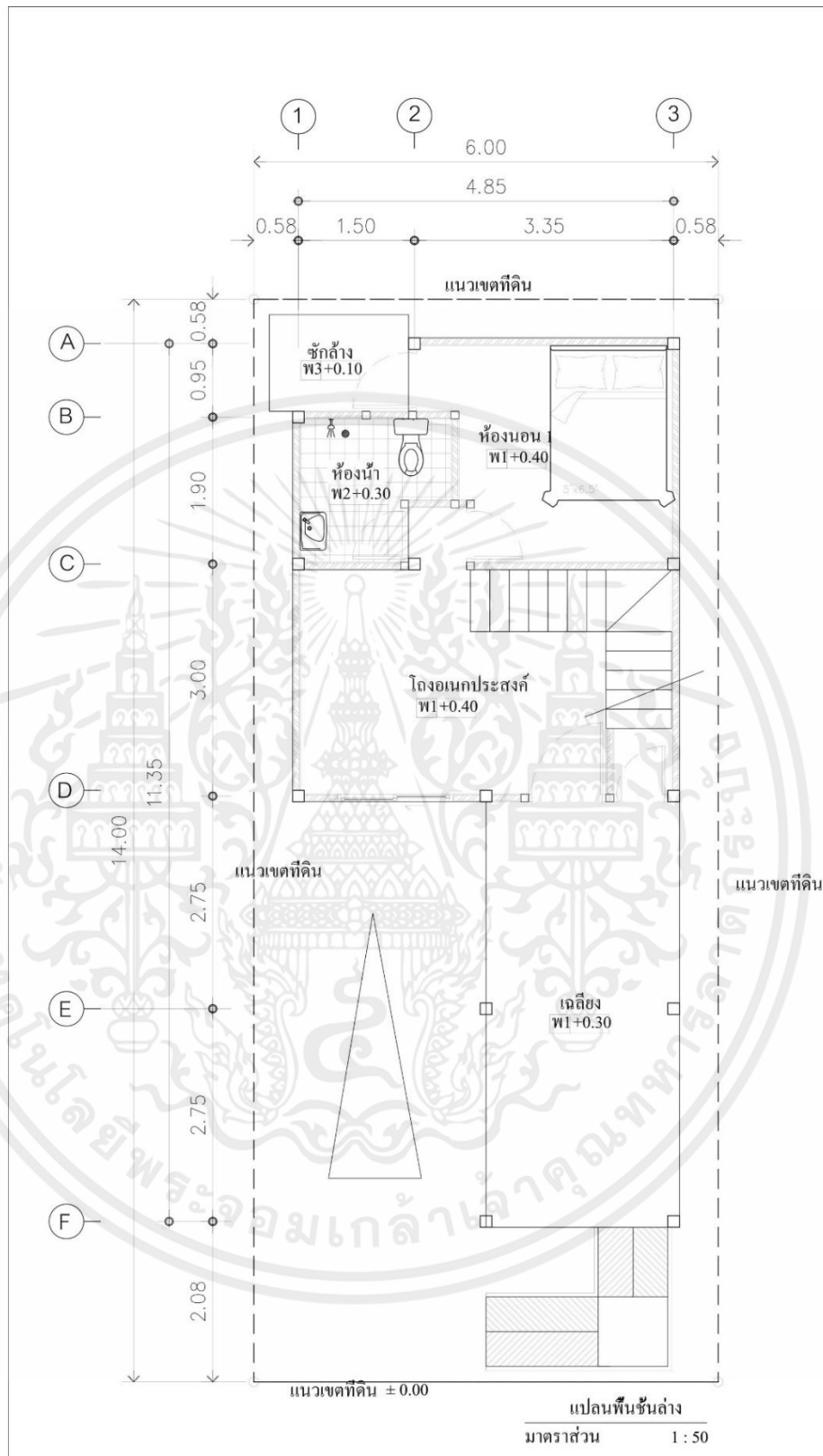

รูปที่ 5.11 ทศนียภาพโครงการ 2

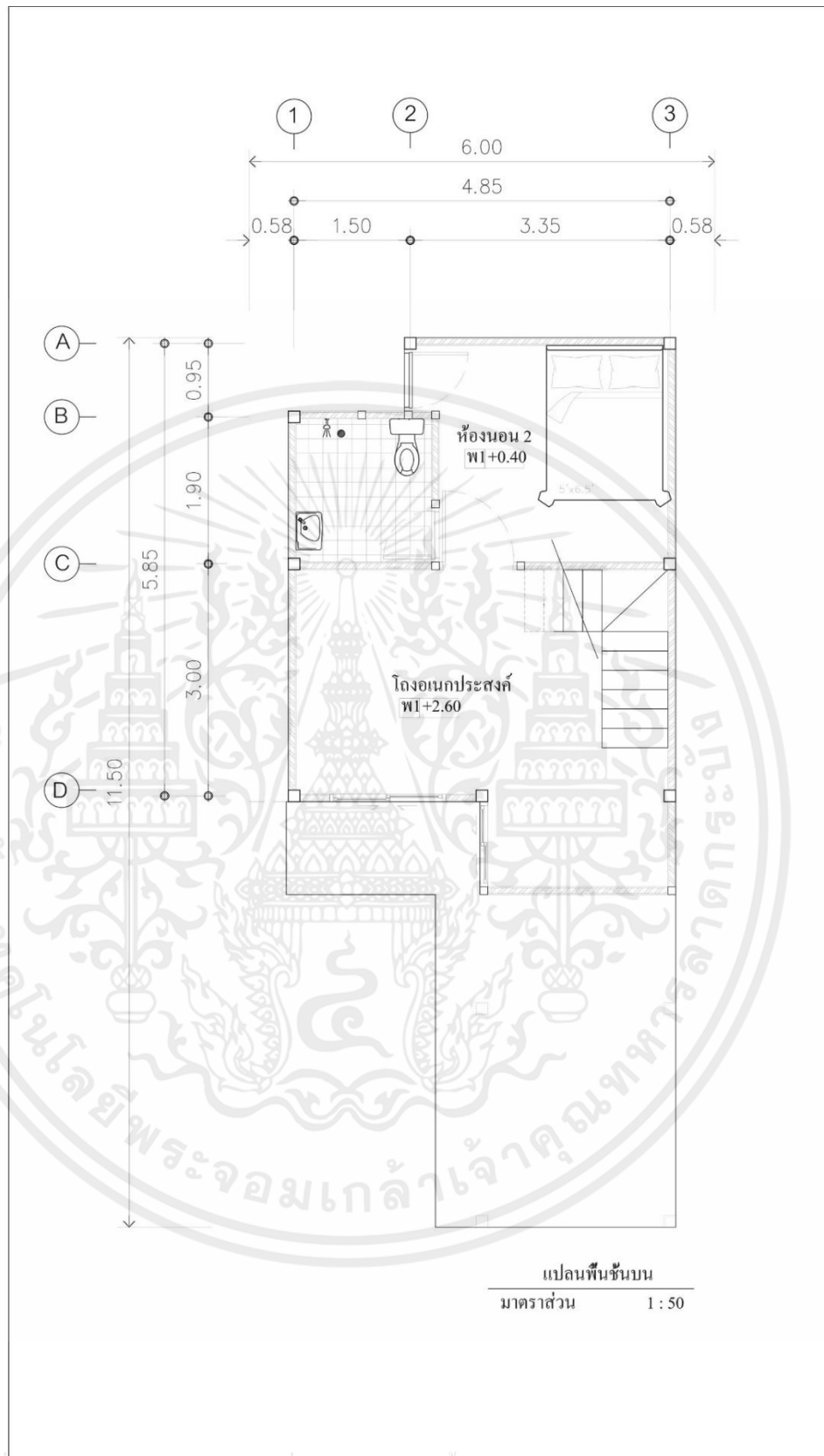
รูปที่ 5.12 ทศนียภาพโครงการ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5.13 แพลนพื้นที่ชั้นล่างแบบทางเลือกที่ 1

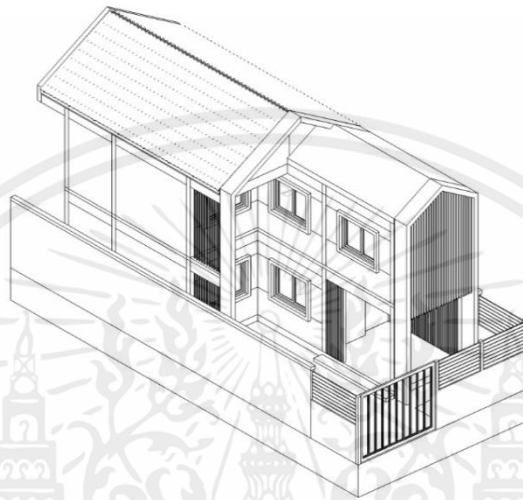
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น มิได้อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานี้เท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 รูปที่ 5.14 แปลนพื้นชั้นบนแบบทางเลือกที่ 1
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3.1 แบบทางเลือกที่ 2

เป็นการต่อเติมใช้พื้นที่เพื่อไว้สำหรับอนาคต รองรับกรขยายตัวของครอบครัวมาใช้ในการต่อเติมแบบที่นำเสนอผู้ศึกษาคิดว่าการพัฒนารูปลักษณะบ้านไปในทิศทางนี้ จะทำให้สอดคล้องกับรูปแบบสถาปัตยกรรมที่ผู้ศึกษาเสนอไปข้างต้น

รูปที่ 5.15 ภาพไอโซเมตริกอธิบายแบบ

รูปที่ 5.16 ทศนิยมภาพโครงการ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

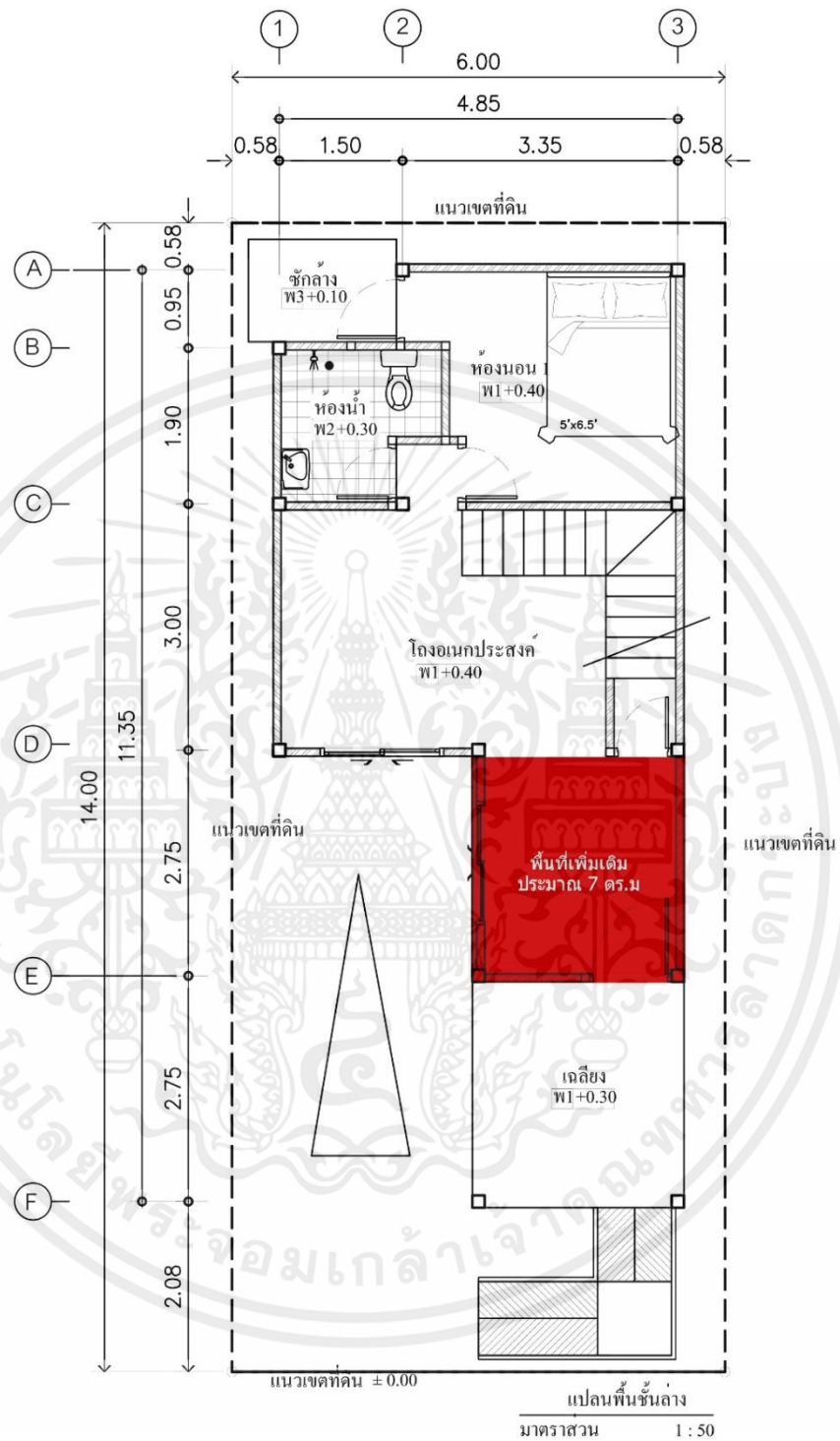

รูปที่ 5.17 ทศนียภาพโครงการ 2

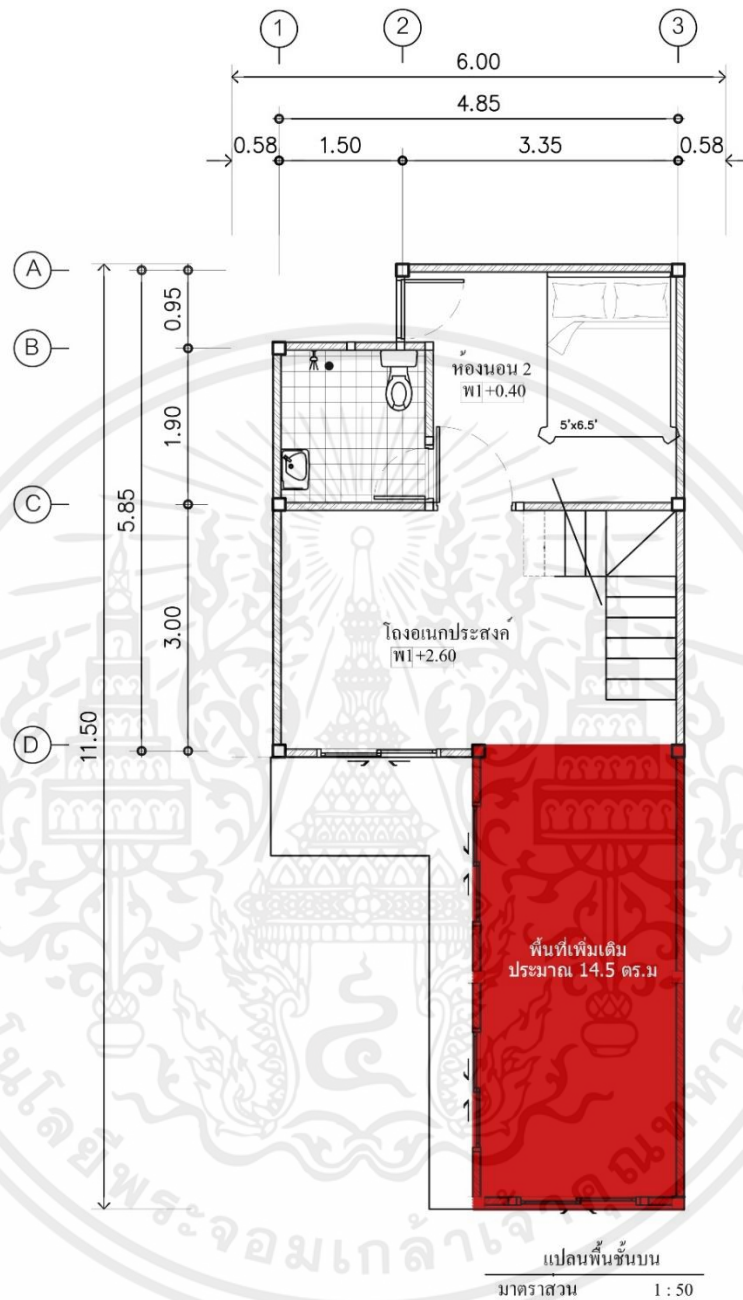
รูปที่ 5.18 ทศนียภาพโครงการ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5.19 แปลนพื้นที่ชั้นล่างแบบทางเลือกที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5.20 แปลนพื้นชั้นบนแบบทางเลือกที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

การเคหะแห่งชาติ. (2529). **มาตรฐานที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อมของการเคหะแห่งชาติ 2529**

สถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. (2522). **เป็นรายงานสรุปเกี่ยวกับโครงการต้นแบบที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อมใน**

วิมลสิทธิ์ ทรยางกูร. (2556). **จิตวิทยาสภาพแวดล้อม : มูลฐานการสร้างสรรค์และจัดการสภาพแวดล้อมน่าอยู่อาศัย**

การเคหะแห่งชาติ. (2546). **โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย: โครงการบ้านเอื้ออาทร จ.สระบุรี ระยะที่ 1. กรุงเทพมหานคร**

ฉวีวรรณ เค้นไพบูลย์. (2549). **ผลกระทบของการพัฒนาบ้านราคาถูกสำหรับผู้มีรายได้น้อยที่มีผลต่อการพัฒนาเมือง: กรณีศึกษาโครงการบ้านเอื้ออาทร รังสิตคลอง 3. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.**

นางสาว กิตติกานต์ พรประทุม. (2550). **รูปแบบครัวในบ้านพักอาศัยของผู้มีรายได้น้อย : กรณีศึกษาโครงการบ้านเอื้ออาทรรังสิตคลองสาม. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.**

นางสาว ปัทมาภรณ์ รัตน์ประดับ และ ผศ.ดร.ยิ่งสวัสดิ์ ไชยะกุล (2554) **โครงการบ้านเอื้ออาทรจังหวัดขอนแก่นเพื่อ การประหยัดพลังงานและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น**

ศุภชัย ถาวรสุภเจริญ. (2545) **การใช้พื้นที่อยู่อาศัยของชุมชนที่ถูกรื้อย้ายจากบ้านใต้สะพาน ใน กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย/กรุงเทพฯ.**

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น ขอสงวนสิทธิ์ในสิ่งที่ปรากฏในเอกสารฉบับนี้ และขอสงวนสิทธิ์ในการนำข้อมูลของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

Monterrey Housing.//(2559).// ‘Monterrey Housing’ ที่พักอาศัยผู้มีรายได้น้อย อยู่สบาย
ต่อเติมได้เมื่อ พร้อม.// สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2561,/จาก
<https://www.creativemove.com/architecture/monterrey-housing/>

Low Cost House.//(2559).// ‘Low Cost House’ บ้านต้นทุนต่ำสำหรับผู้มีรายได้น้อยใน
เวียดนาม.// สืบค้นเมื่อ 14 พฤษภาคม 2561,/จาก
<https://www.creativemove.com/architecture/low-cost-house-dong-nai/>

Quinta Monriy.//(2559).// ‘Quinta Monriy’ เคหะการแนวคิดใหม่ ออกแบบเพื่อชีวิตอนาคต.//
สืบค้นเมื่อ 14 พฤษภาคม 2561,/จาก
<https://www.creativemove.com/architecture/quinta-monroy/>

Villa Verde Housing.//(2559).// ที่อยู่อาศัยเอื้ออาทรในชิลี ออกแบบ+ต่อเติมเองได้โดย
เจ้าของ.// สืบค้นเมื่อ 16 พฤษภาคม 2561,/จาก
<https://www.creativemove.com/architecture/villa-verde-housing-by-elemental/>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล ชลัช วงศ์ประทุม
วัน เดือน ปีเกิด 02 พฤษภาคม พ.ศ.2534 จังหวัดกรุงเทพมหานคร
ที่อยู่ 336 ซอยสตรีวิทยา 2/23 ถนนสตรีวิทยา 2 แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว กทม 10230
โทร. 091-758-8118

ประวัติการศึกษา

ปี 2557 ปริญญาตรีสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สาขาวิชาสถาปัตยกรรม มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ประสบการณ์การทำงาน

ปี 2557-2559 บริษัท เอ็มโปรเจก โอลดิงส์ จำกัด

ปี 2560-2562 เทศบาลนครปากเกร็ด

ปี 2562 ถึงปัจจุบัน การเคหะแห่งชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล ชลัช วงศ์ประทุม
วัน เดือน ปีเกิด 02 พฤษภาคม พ.ศ.2534 จังหวัดกรุงเทพมหานคร
ที่อยู่ 336 ซอยสตรีวิทยา 2/23 ถนนสตรีวิทยา 2 แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว กทม 10230
โทร. 091-758-8118

ประวัติการศึกษา

ปี 2557 ปริญญาตรีสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สาขาวิชาสถาปัตยกรรม มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ประสบการณ์การทำงาน

ปี 2557-2559 บริษัท เอ็มโปรเจก โอลดิงส์ จำกัด

ปี 2560-2562 เทศบาลนครปากเกร็ด

ปี 2562 ถึงปัจจุบัน การเคหะแห่งชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้